ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 10 АПРИЛ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 81 (7082)

ИНТЕРВЮ

Д-р Неделчо Тотев за болниците и новата методика на финансиране 10

УСПЕХ

БСП спря ратифицирането на спогодбата със САЩ 3

6

Христо Бисеров получи три обвинения

Бившият зам.-шеф на ДПС няма да бъде преследван за пране на пари

Софийската градска прокуратура е внесла обвинителен акт срещу бившия зам.-председател на ДПС Христо Бисеров за извършени три умишлени престъпления. Той ще трябва да отговаря за укриване на данъци в размер на 25 678 лева, недекларирани сделки с валута и укриване на информация по декларацията си пред Сметната палата. Държавното обвинение смята, че в периода от 1 януари 2013 г. до 31 март 2013 г. бившият зам.-председател на ДПС е нарушил и Валутния закон, защото не е декларирал преводите на пари в чужбина. Ако бъде признат за виновен по трите обвинения, той може да получи най-много 8 години лишаване от свобода.

През 2013 г. Бисеров и доведеният му син Ивайло Главинков бяха разследвани за пране на пари, но вчера такова обвинение не бе повдигнато.

Христо Бисеров е оставен на свобода срещу парична гаранция от 25 000 лева. Той няма право да напуска страната.

4

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Спомен за Миле Марковски 30

Неделник

Великденското време на Исус Христос 14

Намериха много петрол под Лондон 8

БФС пожали Моци и го наказа само с 1 мач 46

Снимка Мариета ТОМОВА

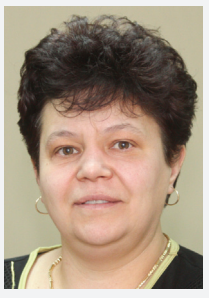
В неделя е най-големият, най-светлият празник за всички православни християни - Възкресение Христово

42

Следващият брой ще излезе във вторник, 14 април

EUR: 1.95583		USD: 1.81532 ⇧	
GBR: 2.69102 ⇩		CHF: 1.87215 ⇩	

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина МИХАЙЛОВА

БЪЛГАРСКОТО ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Разпети петък е. Най-тъжният ден от годината. Оплакваме смъртта на Господ, разпънат на кръст заради нашите беззакония и съгрешения. Нямаме право да поучаваме и да съдим. Но можем да се замислим дали и ние не разпъваме себе си заедно с Христос всеки ден чрез нашите страсти и грехове. Нали оцеляваме, разпнати между бедността и озлоблението, между завистта и лицемерието.

В навечерието на най-светлия християнски празник Възкресение думата ни е за нашата Истина. Защото мълчанието и примирението също са грях. Грях е да сме с робска психика и да казваме, че от нас нищо не зависи и нищо не можем да променим. Толкова ли се притъпиха сетивата ни, щото и най-грозната статистика, че сме най-бедната държава в Европа и най-нещастните хора на континента, не ни разстройва особено?

В последните години преди голям празник в страната има ден на траур. Молим се това да ни подмине. И търсим оправдания, пак извън нас, дали сполетелите ни трагедии са Божие наказание за греховното ни безхаберие, или жестоко стечение на обстоятелства. За кожата, която ни остана, ли се опасяваме? Децата ни ще изкупуват тези грехове.

Той ще възкръсне. И ний с него! Българското възкресение ще го има, стига Вярата да не погине и Светлината на Истината да не угасне.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

РАЗУЗНАВАНЕТО ПРОГНОЗИРА:

Нараства рискът от терористични заплахи у нас

НРС притеснена от опитите за провокиране на етническо напрежение и използване на българите мюсюлмани като инструмент за дестабилизация

За нарастване на терористичните заплахи през 2015 г. алармират специалисти в годишния анализ за работата на Националната разузнавателна служба и предизвикателствата през отминалата 2014 г. Остават и рисковете пред енергийната сигурност.

Според разузнаването проявилите се през 2014 г. основни тенденции във външната среда на сигурност, генериращи определени рискове и заплахи по отношение на България, ще се запазят в голяма степен и през 2015 г. Сред тях са конфликтите в Украйна, в Сирия и Ирак (с активност в тях на "Ислямска държава"), Либия, кризисните развития в Афганистан, нестабилното положение в някои съседни държави и страни от Западните Балкани.

"Може да се очаква, че през 2015 г. терористичните заплахи за Европа, респективно и за България, ще нараснат в сравнение с 2014 г. Това произтича от увеличаващата се численост на контингента европейски джихадисти в конфликтите в Сирия, Ирак, но и в Либия, и завръщащите се от тях (силно радикализирани и с богат боен опит) в страните на произход", се прави извод в анализа. Според него особено уязвими могат да бъдат някои категории наши граждани - дипломатически и други официални представители, бизнесмени, туристи, журналисти и хуманитарни служители.

Предвид продължаващите конфликти в БИСА и дестабилизираната обстановка в Афганистан и в други страни, през 2015 г. потоците от бежанци и нелегални мигранти към и през България ще продължат да бъдат интензивни, предупреждава НРС.

С продължаването на кризата в Украйна и конфликта й с Русия вероятността от запазване през годината на рисковете по отношение на енергийната сигурност е голяма, е друг извод в доклада. Националното разузнаване определя като рискови и опити през 2014 г. на отделни държави за намеса във вътрешните работи на страната, насочени към провокиране на междуетническо напрежение, пропагандиране на идеи на политическия ислям и използване на българите мюсюлмани като инструмент за вътрешна дестабилизация.

Бежанците и нелегалните мигранти към и през територията на България в направление Западна Европа представляват сериозен риск за националната сигурност, убедени са разузнавачите.

Негово Всесветейшество Вселенският патриарх Вартоломей I прие Васил Антонов, ръководител на българската делегация в Интерпарламентарната асамблея по православие. Българската делегация поднесе на Негово Всесветейшество почетния плакет на Народното събрания с лика на покойния патриарх Максим и фотоалбум на манастирите в Софийска област

Репресираните в подкрепа на „дълбоко невинния" Цветан Цветанов

Милена НИКОЛОВА

Обстоятелствата около присъдата на Цветан Цветанов са толкова безумни, че ние се обръщаме към българския съд като граждани, че с особено внимание наблюдаваме какво ще се случи. Това заявиха вчера от Съюза на репресираните от комунизма. Лидерите на антикомунистическата организация пристигнаха в Народното събрание по покана на депутата от ГЕРБ, бивш активист на СДС Методи Андреев, за да заявят, че Цветанов е "дълбоко невинен". Лили Друмева коментира, че съдът бил справедлив, когато го оправда по две от обвиненията, но не и когато постанови осъдителна присъда по третото дело, свързано отново с темата за незаконно подслушване.

Имам право като гражданка да мисля дали г-н Цветанов е виновен или невинен и аз смятам, че е невинен, каза Друмева. През цялото време, докато Цветанов е бил вътрешен министър, той е бил упрекван, че е подслушвал хора, а сега е обвиняван, че не е искал да подслушва свой колега, разказа тя драмата на бившия вътрешен министър.

От съюза обясниха, че Бойко Борисов "като един умен човек" запазил своя "верен съратник" от всички тези мръсни инсинуации. Този "мощен тандем" вадел очите на червената мафия, която благодарение на необолшевишкия си нюх спретнала делото. Същата мафия му имала "зъб", но по-голямата стратегическа цел била да се разбие "тандемът Борисов-Цветанов", "много добре отчитайки, че това ще разбие единството и в ГЕРБ".

ДУМА припомня, че на 17 април Върховният касационен съд ще заседава по делото, по което Цветанов има потвърдена на две инстанции ефективна присъда. Ако на тази инстанция бъде потвърдена присъдата, то Цветанов би трябвало да излежи наказанието си.

Гербаджия псува каруцарски в парламента Мая Манолова

Известният с невъздържаното си поведение габровски депутат от ГЕРБ Цветомир Михов отново влезе в полезрението на медиите. Този път повод станаха нецензурни реплики, отправени от Михов към народния представител от левицата Мая Манолова.

Независимият депутат Велизар Енчев вчера написа във фейсбук: "Току-що депутатът от ГЕРБ Цветомир Михов напсува Мая Манолова по време на нейно изказване при избора на зам.-председатели на Сметната палата. Това е ГЕРБ в НС днес - на Разпети Четвъртък!

Всъщност г-жа Цачева е най-отговорна за бруталното поведение на парламентарните мутри в ГЕРБ. Апропо, журналистите, които са на метри от Михов, също чуха какво каза той. И нито една медия няма да посмее да информира за случилото се. Защо ли?"

Потърсена за коментар, Мая Манолова потвърди за грозната случка и каза: "Не искам да коментирам това, което родителите на Цветомир Михов не са успели да свършат в неговото възпитание, но по всяка вероятност са опитвали. Оставям габровци, които са негови избиратели, да преценят дали това поведение е достойно".

БСП НЕ ПОДКРЕПЯ СЛИВАНЕТО НА НАП И МИТНИЦИТЕ

Юлия КУЛИНСКА

БСП не подкрепя сливането на НАП и Агенция "митници" - то ще доведе до сътресения в системата и до по-малко приходи от планираните. Това заяви вчера пред пред журналисти в НС социалистът Георги Търновалийски. "На този етап няма нужда от обединяване на двете институции. Има нужда от подобряване на контрола в двете администрации и на условията на труд на служителите им", поясни той. Ако с реформата се цели намаляване на разходите за издръжка, това няма да се случи, предупреди Търновалийски. Той не изключи, ако анализ докаже позитивите от промените, те да бъдат подкрепени. Депутатът от БСП уточни, че за да бъде осъществено сливането, е нужна поне една година подготовка. Търновалийски призна, че в Европейския съюз има държави, в които приходните агенции са обединени и опитът в тях показва, че това е било ефективна стъпка, но това е станало след много внимателен анализ и добре обмислена визия за бъдещето.

Плевнелиев свиква КСНС на 27 април

Президентът свиква КСНС на 27 април, съобщиха от администрацията на президента. Заседанието ще бъде от 10 часа на "Дондуков" 2, а темата ще бъде "Развитие на Въоръжените сили в контекста на актуалната среда за сигурност".

Очаква се министърът на отбраната Николай Ненчев да изнесе доклад за състояние на Въоръжените сили и перспективи за тяхното развитие. Освен членовете на Консултативния съвет, за участие в заседанието са поканени заместник министър-председателят Меглена Кунева, директорът на Националната разузнавателна служба генерал-майор Драгомир Димитров и изпълняващият длъжността директор на Служба "Военна информация" полковник Светослав Даскалов.

КАТ С АКЦИЯ „АЛКОХОЛ" ЗА ПРАЗНИЦИТЕ

През празничните дни КАТ ще проведе акция "Алкохол", в рамките на която ще се следи за пияни зад волана, както и за липса на шофьорски книжки. Ще се наказват и водачите, които карат без колан и "Гражданска отговорност". Под засилен контрол ще са третокласните и общински пътища, както и районите около питейни заведения и дискотеки. През изминалия ден катаджиите проведоха акция "Скорост".

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Гугукате си като гугутчици и нищо не казвате...

ЛИДЕРЪТ НА БСП МИХАИЛ МИКОВ КЪМ УПРАВЛЯВАЩИТЕ, РАТИФИЦИРАЛИ СКАНДАЛНО СПОРАЗУМЕНИЕ СЪС САЩ

БСП спря приемането на второ четене на скандалния данъчен договор със САЩ

Споразумението не се вписва в евроатлантическите ценности, които управляващото мнозинство афишира, заяви Михаил Миков

Юлия КУЛИНСКА

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ се пребори вчера в НС законопроектът за ратифициране на споразумението между България и САЩ за избягване на двойно данъчно облагане да не бъде прието веднага на второ четене. На първо то мина със 74 гласа "за", 26 - "против", а 10 депутати се въздържаха. Веднага след това Менда Стоянова от ГЕРБ предложи договорът да бъде гласуван и на второ четене.

По време на дебатите от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ възразиха срещу едностранността на документа, тъй като САЩ ще имат достъп до българските данни, но нашите власти няма да имат реципрочния достъп до американските данни за банкови сметки на българи, придобили пари от престъпна дейност. Председателят на БСП Михаил Миков обясни, че ще има предложения на второ четене и затова не трябва да се бърза с приемането на ратификацията. Той предупреди, че предложението противоречи на Конституцията и призова НС да си спести скандала. Със споразумението управляващите искат да скрият сметки на определени хора в американски банки, заяви Миков. Той подчерта, че ако е бил предложен подобен договор с Русия, той е щял да бъде подложен на критики и остри реакции. Миков попита как договорът със САЩ се вписва в евроатлантическите ценности, които мнозинството лицемерно афишира пред хората. Защо мълчите гузно и предвеликденски сте внесли това предложение в парламента, попита лидерът на левицата. Миков припомни, че в разговорите си с големи държави като Китай, САЩ и Русия, Европа въвежда едни и същи параметри, които страните да спазват, а само за България те не са реципрочни. Спогодбата е пример за слугинското разбиране на управляващите за национален суверенитет, разгневи се Миков.

Стига унизителни договори за България, припомни зова Румен Гечев от БСП. Той се съгласи, че страната трябва да сключи такова споразумение, но не и при едностранни условия, които не са в неин интерес. Гечев припомни, че над 125 страни са сключили договори със САЩ и всички те са двустранни. Поемаме ангажимент да подаваме на американците информация за разходи на български данъкоплатци, а защо правителството ни не иска да знае кой изнесе незаконно нашите пари в САЩ, попита Гечев. Той предупреди, че България само ще прави разходи и ще ангажира десетки служители, за да ни потупва Вашингтон по рамото, докато губим милиарди.

Съпаратиецът му Чавдар Георгиев предложи да бъде сложен срок на предложението от 1 година, за да може да се видят ефектите и резултатите от него. Зам.-председателят на НС Янаки Стоилов подчерта, че става въпрос за промяна на законопроекта по ратифициране на споразумението, а такава може да се направи и от НС.

Снимка БГНЕС

Със споразумението управляващите искат да скрият сметки на определени хора в американски банки, предупреди Михаил Миков

Зам.-шефът на НС Димитър Главчев първоначално не се съобрази с аргументите. Решението му предизвика викове "Оставка! Оставка!". След като от БСП предупредиха, че ще оттегли своя зам.-председател на парламента, гласуването на спогодбата на второ четене не се състоя.

БСП напусна ръководствата на групите за приятелство

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ няма да участва в ръководствата на парламентарните групи за приятелства с чужди държави и оттегли представителите си от тях. Това обяви вчера от парламентарната трибуна зам.-председателят на парламентарната група и говорител на ИБ на НС на БСП Атанас Мерджанов по време на представянето на състава на групите. Като причина за това той посочи грубото погазване на договореностите, постигнати при воденето на консултациите за определяне на състава на групите за приятелство.

Най-голямото противоречие беше кой измежду ГЕРБ, БСП и "Атака" да оглави групата за приятелство с Русия. Вчера стана ясно, че тази група ще бъде оглавена от зам.-председателя на парламентарната група на ГЕРБ Красимир Велчев.

По неофициална информация Велчев е трябвало да оглави групата за приятелство с Гърция, но преди две седмици при негово посещение в Белград колегите му от групата решили той да поеме партньорството с Русия.

НС одобри разполагането на батальон на НАТО у нас

Юлия ИВАНОВА

Депутатите ратифицираха споразумението за разполагане на свързочен батальон на НАТО в България. Комуникационно-информационната система, или т.нар. модул на НАТО, ще бъде изграден в Горна Малина. Предложението беше подкрепено от 120 народни представители, 21 бяха против, а 5 се въздържаха. То не беше подкрепено от 10 депутати от БСП и 11 от "Атака" бяха против. След като споразумението беше гласувано на първо четене, то получи подкрепа и на второ по ускорената процедура.

Двуполюсният модел отстъпи мястото на еднополюсния свят и днес е безспорно, че еднополюсният свят е в криза и всички сътресения и турбулентни процеси са резултат от нея, заяви Георги Божинов от БСП. Според него въпросът е къде ще се ситуира България и дали тя ще заеме своето достойно място в глобалния свят, където ще отстоява интересите си. Той предупреди, че една държава се е превърнала в единствен фактор, иска да запази на всяка цена и с всички средства своето изключително поведение в света и превръща НАТО в инструмент на своите цели, визирайки САЩ.

Тезата на мнозинството е, че България става мишена на външните фактори, ако не разположим натовския модул у нас, заяви Валери Жаблянов от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ и попита кои точно са те. "Страната е заобиколена от сигурност. Турция, която е наш съюзник, е въоръжена до зъби. Не разбирам притесненията на мнозинството, че съюзниците ни ще ни нападнат", поясни Жаблянов.

ДУМА припомня, че през 2009 г. Военният комитет на Алианса взе решение у нас да бъде сформиран национален мобилен комуникационен модул в състава на Втори свързочен батальон на НАТО. Личният състав на този модул на наша територия ще се състои от 2-ма офицери и 55 сержанти и войници, които се осигуряват от страната домакин.

ДПС обмисля вот на недоверие заради здравеопазването

Юлия ВУТОВА

ДПС обмисля да внесе вот на недоверие към правителството на Бойко Борисов заради промените в Закона за здравното осигуряване, обяви Тунчер Кърджалиев. Той уточни, че това ще стане, ако НС приеме поправките на здравния министър на второ четене. В края на м.г. ДПС започна подписка за вот на недоверие заради изявления на Москов. Тогава другите партии не подкрепиха идеята, защото аргументите за оставка не бяха насочени към политиката на правителството, а изцяло към министъра на здравеопазването. По думите на Кърджалиев законопроектът за здравното осигуряване не е ефективен и полезен.

От ДПС твърдят, че предложенията на Москов прокарват лобистки текстове в услуга на здравноосигурителните фондове. Най-порочното предложение е за диференциран пакет от медицински услуги, категоричен е Кърджалиев. Той обясни, че на база на 8% вноски хората ще бъдат дискриминирани и ощетени, защото допълнителният пакет може да се ползва единствено чрез доплащане. Възможна е корупция, защото винаги, когато има дефицити, има и злоупотреби, предупредиха от ДПС. От бутафорните, необмислени и неудачни реформи става ясно, че Москов е силен и обигран популист, но е слаб министър на здравеопазването, заключи Кърджалиев.

Ако бъде внесен вот на недоверие, внимателно ще обсъдим мотивите и ще вземем решение дали да го подкрепи и как да участваме, заяви зам.-председателят на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Атанас Мерджанов. Той коментира, че при предишните разисквания за вот на недоверие за здравеопазване причините са били поразлични, но изминалите месеци са достатъчно време за оценка на работата на министъра и екипа му, какво е постигнал и какво не и сега е времето за вот.

www.duma.bg

Обвиняемите за радикален ислям остават в ареста

Апелативният съд в Пловдив остави в ареста обвиняемите за радикален ислям, задържани при акцията от 31 март. Въпреки доводите на защитата, съдия Христо Пенев се обоснова на експертизите, които доказват безспорно според него, че шестимата са отправяли послания за подкрепа на "Ислямска държава" и подбуждане на война в профилите си във фейсбук. Йосиф Минчев е посочен от 9 свидетели, включително един анонимен, като лидер на пловдивската група. Той бил и най-верният човек на Ахмед Муса Ахмед в Пловдив. Негов заместник, пак по показания на свидетели, е Александър Емилов, познат като Банго. Двамата са изнасяли проповеди в Шекер махала. Когато Йосиф Минчев е отсъствал, ръководството е поемал Банго. Всичките обвиняеми са Орхан Бързак, Райко Кърталов и Веселин Стефанов от Пазарджик, Йосиф Минчев и Александър Иванов от Пловдив и Ненко Щерев от Асеновград. По делото са обвинени и Рангел Илиев от Пловдив и Мустафа Али от Пазарджик, които са привлечени задочно и за тях е издадена европейска заповед за арест. Според обвинението, мъжете са членували в групата на Ахмед Муса Ахмед. Те поствали на различни страници във Facebook материали на радикална тематика. В домовете им са намерени дрехи, шапки, ленти и знамена със символите на терористичната организация "Ислямска държава".

Снимка Мариета ТОМОВА

Десетки миряни се стекоха в столичния храм "Света Неделя" за Светата литургия на Велики четвъртък, възглавена от Браницкия епископ Григорий. Вярващите носеха в църквата олио или зехтин, както и хлябове, които се освещават след богослужението. Хлябът символизира плътта на Христос, а олиото и зехтинът се използват при отслужването на Великия маслосвет. След това те се занасят вкъщи и се пазят през цялата година

Съдят Христо Бисеров за укрити данъци

Бившият зам.-шеф на ДПС не е обвинен за пране на пари

Софийската градска прокуратура внесе в съда обвинителния акт срещу бившия заместник-председател на ДПС и заместник-председател на парламента Христо Бисеров. Той трябва да отговаря за укриване на данъци в размер на 25 678 лева, недекларирane на сделки с валута и укриване на информация по декларацията си пред Сметната палата.

Укриването на данъците е установено през подадената от Христо Бисеров данъчна декларация за 2012 г. В нея той е декларирал, че дължи данък в размер на 8376 лева. Прокуратурата обаче е изчислила, че реално дължимото от Бисеров е 34 055 лв. Причината е, че през декември 2012 г. той е наредил два валутни превода от собствените си сметки в евро и щатски долари в банка в Женева, Швейцария, но не е платил данъците върху тях. Така той е обвинен за укриване на данъци за общо 25 678 лева. Ако бъде признат за виновен, той трябва да бъде лишен от свобода от 3 до 8 години.

Държавното обвинение смята, че в периода от 1 януари 2013 г. до 31 март 2013 г. бившия зам.-председател на ДПС е нарушил и валутния закон, защото не е декларирал преводите на пари в чужбина. Той не е подал информация към БНБ, че има пари по сметка в швейцарска банка в размер на 314 529 щатски долара и 82 515,39 евро. Бисеров не е декларирал пред БНБ и извършените от него разпореждания с тези суми, които са били наредени по сметките на Ивайло Главинков към банка в Македония. Осъществените сделки са на стойност 700 960 лв. За това престъпление се предвижда наказание лишаване от свобода до 6 години или глоба в двойния размер на предмета на престъплението. Законът предвижда тези суми да се отнемат в полза на държавата. Парите в Швейцария не са били декларирани и пред Сметната палата. За затаяването на тази информация се предвижда затвор до три години или глоба до триста лева.

Разследването срещу него започна през ноември 2013 г. В началото на делото Бисеров и доведеният му син Ивайло Главинков бяха обвинени в пране на пари, финансови и данъчни престъпления. Сега става ясно, че прането на пари е изоставено от внесения в съда обвинителен акт.

По делото срещу Христо Бисеров имаше проблем и със съдебната поръчка, която българските власти изпратиха към Швейцария. През есента на 2014 г. главният прокурор Сотир Цацаров оправда забавянето на делото с швейцарските власти, които трудно разкривали банковата тайна за сметките на Бисеров. Впоследствие се оказа, че Швейцарската служба по правосъдие е отказвала да изпълни съдебната поръчка, защото са били необходими повече детайли по искането на българската прокуратура.

ДПС ЩЕ НАБЛЮДАВА ПРОЦЕСА

ДПС ще следи процеса срещу Христо Бисеров. Ще следим как се развиват нещата с оглед защита правата на човека като цяло, коментира лаконично Рушен Риза в кулоарите на Народното събрание. Ние сме за законността в тази държава, ще следим събитията, подчерта той. Съдът да реши кой крив, кой прав, заяви Риза.

ЧЕСТИТ 90-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ!

ЦАНО ГЕНОВ МЕЧКАРОВ

Желаем ти от сърце крепко здраве, несекваща бодрост и щастливо дълголетие.

С цялата ни обич към Човека, бащата, дядото!

Проект „Резиденция Баба" търси млади хора за работа

Евелина ДИМОВА

Младежи, които не са на трудов договор, могат да кандидатстват за "Резиденция Баба", за да създадат социални иновации, базирани на традициите в едно от родопските села Манастир, Белица, Югово, Дряново или Джурково

Отворената вече за кандидатстване социално-предприемаческа платформа на Фабрика за идеи "Резиденция Баба" е инициатива, която среща ресурсите на младите хора с тези на традиционната култура и възрастните хора от Родопите. Целта е да могат заедно да намерят нови решения на комплексните проблеми, причиняващи страшното обезлюдяване в български села. За да участват, кандидат-резидентите трябва да попълнят регистрационната форма и да мотивират избора си за участие, като представят своята иновативна идея за подобряване условията на живот - икономически, социално и културно, в родопските села. Процедурата е отворена до 4 май.

Кандидатите ще се избират между младежи до 35 години, които са студенти (поне трети семестър) в кое да е учебно заведение в България или са завършили висшето си образование през последните 2 години (в България или чужбина) и в момента са безработни. От всички кандидатствали ще бъдат избрани 20 души, които ще преминат през обучения по социално предприемачество, дизайн мислене, теренни етноложки проучвания и др. Резиденциите ще се състоят през юли и август.

За контакт и повече информация: ЯНИНА ТАНЕВА 0876555190

www.duma.bg
ДУМА ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Работник загина при срутване на хотел

Гражданска защита и полицията се опитват с термокамери да открият още трима издирвани работници

Един работник загина, а няколко други започнаха да се издирват, след като хотел в курортния комплекс Слънчев ден край Варна се е срутил при разрушаване. Екипи на пожарната, гражданска защита и полицията се опитваха с термокамери да открият тримата издирвани работници. Българският червен кръст предостави екип от куче и двама професионални водачи за издирването.

Единайсететажният хотел "Вероника" рухнал около 18 ч. в сряда. Според информация, публикувана на сайта на дружеството "Слънчев ден", след реконструкцията хотелът, който е един от най-старите в едноименния комплекс, е трябвало да бъде напълно обновен.

Според специалисти се е случило "неконтролируемо свличане" на сградата. Малко по-късно бе установена и самоличността на загиналия. Това е 40-годишният Борислав Асенов.

По данни на шефа на Областната инспекция по труда Иван Иванов по намерени у загиналия документи е установен единният му граждански номер. Справка показала, че той не е имал трудов договор с фирмата "Бултрансгруп", която е подизпълнител на фирмата "Планекс", която надзирава целия строеж. После се разбра, че фирмата "Планекс" е наела трета фирма.

От коментара на областния управител стана ясно, че на обекта се е работело и след 17 ч., когато работният ден на отговорните за площадката бил приключил.

Цял ден вчера с багери бяха разчиствани останките от срутения хотел

Строителната инспекция започна незабавна проверка за причините на аварията. С нея ще бъде натоварена техническа експертна комисия. Отсега е ясно, че строителят не е спазил изискването по Наредбата за обследване на аварии в строителството за уведомяване на органите на ДНСК и предоставяне на необходимите данни. Вчера беше издадена и официална заповед за спиране на строежа, съдържаща задължителни указания за обезопасяване и за ликвидиране на последиците от аварията.

Пред сайта "Марица" собственикът на комплекса Георги Гергов информира, че за събарянето на 47-годишния хотел е нает фирма подизпълнител с намерението да строи нов.

От коментарите на близките на работниците се породиха съмнения за четвърти затрупан работник. Пред журналисти главният прокурор Сотир Цацаров също потвърди, че не знаят колко работници са затрупани.

"На обекта работихме около 15-20 души", разказа пред журналисти Стефан Ангелов, един от работниците, който е бил на смяна по време на срутването на хотел "Вероника".

Към 17 ч. "господин Георгиев" (бел.ред. - не е ясно кой е той, най-вероятно е техническият ръководител на обекта), нарежда на петима работници да влязат в хотела и да режат основите му с резачки. Единият от тях е отказал и се е отдръпнал встрани. Той е наредил на другите да влязат и да започнат да режат, като им е казал, че ако стане, опасно имат 30-40 минути да избягат от обекта. След това се е качил на билото, което е над хотела, и оттам също им е казал, че птичка да прелети над обекта, той ще им извика да се спасяват. В момента, когато хотелът се е срутил, "господин Георгиев" по най-бързия начин се е качил в колата си и е изчезнал от обекта.

КНСБ ПРЕДЛАГА ДА ИМА МЕХАНИЗЪМ ЗА ОТЗОВАВАНЕ НА ДЕПУТАТИ И МИНИСТРИ

Създаване на механизъм за отзоваване на депутати, включително и с искане на определен брой избиратели. Това предложение отправиха от КНСБ на конференцията "Промени в Конституцията на Република България".

Синдикатът поиска като основание за отзоваването да се запише нарушаването на задълженията и особено задължението за лично участие в гласуването на актовете на НС. От КНСБ предложиха и въвеждане на възможност за отзоваване на отделен министър по искане на 1/10 от избирателите.

Изпълнителният секретар на КНСБ Николай Недев представи идеите на синдиката за промени в Конституцията, свързани с функционирането на законодателната, изпълнителната, съдебната и местната власт. Според него е наложително радикално ускоряване и подобряване процеса на правораздаване по трудови дела. В тази връзка е възможно Конституцията да допусне създаване на особени юрисдикции за решаване на индивидуални и колективни трудови спорове и спорове, свързани с дискриминацията.

Предлага се още увеличаване на тежестта на отлаганото вето на президента чрез въвеждането на квалифицирано мнозинство от 2/3 от народните представители за неговото преодоляване от НС, както и въвеждане на законодателна инициатива на президентската институция.

ИЗМАМНИК "УЖИЛИ" ДОБРИЧЛИЙКА С 3 БОНА ЗА КЛИМАТИЧНА ТЕХНИКА

Възрастна добричлийка е дала 3000 лева на телефонен измамник. Парите уж били за капаро за сделка с климатична техника, съобщиха от Областната дирекция на МВР в Добрич.

Около 17 в сряда часа 74-годишната жена получила обаждане на домашния си телефон от мъж, който се представил за приятел на сина й. Мъжът заявил на жената, че е необходима сума пари, която да послужи като капаро за въпросната сделка с климатична техника. Малко по-късно добричлийката предала 3 бона пред жилището си по ул. "Хаджи Димитър" в Добрич. Четири часа по-късно измамената подала сигнал в полицията.

РАДАН КЪНЕВ САМ СЕ ГЛОБЯВА, ЧЕ ПУШИЛ НА ЗАКРИТО, ДАРЯВАЙКИ ПАРИ

Лидерът на ДСБ Радан Кънев е сезирал Регионалната здравна инспекция за това, че е нарушил закона за тютюнопушене на закрито.

ДУМА припомня, реформаторът бе "заловен" да пуши в ресторант. Кънев е готов да плати съответната глоба. Имало обаче правен проблем да бъде глобен, нямало как инспекторите да го "хванат в крачка". Затова депутатът щял да дари парите, които е трябвало да плати като глоба, за борба с детското тютюнопушене.

РАБОТНИЦИ ОТ „ТРОЛЕЙБУСЕН ТРАНСПОРТ" В ПЕРНИК ПРОТЕСТИРАХА ПРЕД ОБЩИНАТА

Работници от общинското търговско дружество "Тролейбусен транспорт" в Перник протестираха пред сградата на общината вчера. Те настояват да не спира работата в дружеството. Сред исканията им е и това да се намери вариант за изплащане на дължимите 150 000 лв. към ЧЕЗ, които пречат на нормалното функциониране на фирмата. Втора седмица тролеите в Перник не се движат заради спряно електрозахранване от ЧЕЗ. Кметът на Перник Иван Иванов на среща с представители на синдикатите е обяснил, че дружеството върви към обявяване в несъстоятелност и ликвидация, уточни Елена Димитрова, председател на организацията на КТ "Подкрепа" в предприятието. Над 3 млн. лв. се дължат от пернишкото транспортно дружество на НАП и още 640 000 лв. на ЧЕЗ. Очаква се след празниците да бъде свикана извънредна сесия на Общинския съвет, посветена на проблемите в тролейбусния транспорт. Ако бъде взето такова решение, 107-те работници и служители в дружеството ще отидат на борсата. Планира се през лятото да бъде създадено ново общинско предприятие, което ще бъде на подчинение на кмета, а не на Общинския съвет, както в момента. Тогава общината ще може финансово да подпомага предприятието, сега законът не позволява да предоставя бюджетни пари на търговско дружество, обясниха от общинското ръководство. Хората не са съгласни с подобно решение, опасяват се, че ще загубят работните си места, каза Димитрова.

Посетителите ще влизат безплатно в НИМ на Велика Събота

Националният исторически музей обяви вчера, че на 11 април, Велика събота, входът на музея ще бъде безплатен в рамките на работното време - от 9,30 до 18 часа.

Хората ще могат да се поклонят и на откритите, и изложени наскоро в музея мощи на четирима светци, за които специалисти и посетители твърдят, че правят чудеса и вдъхват сила, съобщиха от НИМ.

За пореден път директорът на НИМ Божидар Димитров използва дните на отворени в музея, за да рекламира собствените книги, които раздава като подарък на първите десет посетители, а освен това и продава на щандовете на институцията. Този път те ще получат новоиздадената "За кожата на едно ченге", с автограф от автора. Автограф щяло да има и за тези, които си купят книгата, примамва ги Божидар Димитров чрез прессъобщение.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Животновъди излязоха на протест

Фермерите са против спирането на дезинфекцията на превозните средства на турската граница

Животновъди протестираха вчера край пътя за контролно-пропускателния пункт "Капитан Андреево" заради спирането на задължителната дезинфекция на превозните средства на границата ни с Турция. Те блокираха магистрала "Марица" на влизане в Турция и спряха движението на два пъти по няколко минути.

Според животновъда от с. Присадец Димитър Тенев заповедта за отмяната на задължителната дезинфекция е от 2 април. Той заяви порано вчера пред БТА, че така се създават условия за проникването на заразни болести от Турция, които са опасни както за животните, така и за хората. Най-потърпевши според него ще бъдат животновъдите от граничния район. Фермерите са категорични, че по този начин от южната ни съседка ще бъдат пренесени болести като "син език", шап и шарка.

Стопаните се опасяват, че тези болести ще унищожат голяма част от фермите. В декларация до институциите животновъдите изразяват безпокойството си от спирането на задължителната дезинфекция. И припомнят случаи на "син език" преди година, които доведоха до унищожаването на огромен брой животни и до фалит на стотици животновъди, особено в Южна България и най-вече в областите Хасково, Бургас, Ямбол, Кърджали. Заради спирането на задължителната дезинфекция фермерите прогнозират нова вълна от зарази. Протестиращите настояха мерките за санитарен контрол да останат в сила.

Същевременно вчера от Българската агенция по безопасност на храните разпространиха съобщение, че болестта "син език" не се разпространява чрез транспортните средства, с които се превозват животните на територията на страната.

От БАБХ поясниха, че болестта "син език" може да се пренесе само чрез заразени насекоми и живи болни преживни животни, които заразяват комарите, а те от своя страна - здравите животни.

Заместник-министърът на земеделието и храните Цветан Димитров коментира недоволството на животновъдите като неоснователно. "Страхуват се от "син език", а той се разпространява от комари, а те не преминават през КПП-тата", заяви министърът. По думите му проверки са установили, че в европейската част на Турция няма заразни болести.

От агенцията поясняват, че е изготвен анализ на риска. С оглед оценката на риска и благоприятната обстановка профилактичната дезинфекция е отменена със заповед на министъра на земеделието и храните Десислава Танева.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Животновъди блокираха вчера международния път за Турция при Свиленград

В Турция на всеки три месеца се извършва анализ на епизоотичната обстановка. Анализирана е и възможността за спиране на профилактичната дезинфекция на ГКПП Капитан Андреево и ГКПП Лесово.

От агенцията посочват още, че ваксинацията срещу "син език" върви по план. До момента на територията на страната ни са ваксинирани 72% от дребните преживни животни. Следващата седмица в България ще бъде доставена и втората пратка ваксини срещу болестта "син език" за овцете, а до 10 дни ще започне и ваксинирането на говедата съобщи зам.-министър Димитров.

140% ПО-СКЪПИ СА САЛАТИТЕ ОТ МИНАЛАТА ГОДИНА

Цените на зелените салати в момента са с около 140% по-скъпи в сравнение с миналата година по същото време, каза вчера председателят на Държавната комисия по стоковите борси и тържища Едуард Стойчев. По думите му това се дължи основно на липсата на българско производство. Това увеличение, колкото и голямо да е, няма да се отрази кой знае колко на джоба ни, защото салатите не са нещо основно, което се яде в големи количества, каза Стойчев. По неговите думи причината за високите цени са обективни.

Миналата година нашите производители са изхвърлили между 80 и 100 хиляди броя салати, защото търговците ги изкупували по 15 стотинки. Тази година обаче се оказа, че имаме дефицит на български салати и оттам дойде високата цена, обясни Стойчев. В момента цената на едро е около 1 лв., което е в пъти повече, отколкото миналата година, каза председателят на ДКСБТ.

Едуард Стойчев съобщи, че цените на основните хранителни продукти за великденската трапеза се запазват в сравнение с миналата година. По думите му българското агнешко месо е в наличност, на пазара преобладават българските яйца и не се очаква спекулативно покачване на цените. Вносното месо не е по-евтино от българското, но качеството му често не е на нивото на българското, каза Стойчев. Експертът коментира, че в България цените на месата са едни от най-ниските, но въпреки това като цяло потреблението на всички продукти непрекъснато спада.

Снимка БГНЕС

Много българи предпочитат да пазаруват агнешко месо за Великден от Румъния заради по-ниската цена. В Гюргево килограм агнешко е с 2-3 лв. по-евтино, отколкото у нас

Ръководител от „Банков надзор" също е обвиняема за КТБ

Софийската градска прокуратура привлече по обвинение за престъпление по служба и ръководителя на екип в Дирекция "Надзорно наблюдение на кредитните институции" в Управление "Банков надзор" на БНБ Славияна Данаилова-Велева.

Тя е обвинена за това, че в периода от май 2012 г. до 20 юни 2014 г. в качеството си на лице, заемащо отговорно служебно положение, е нарушила служебните си задължения във връзка с дистанционния надзор върху дейността на "КТБ" АД и проведените надзорни инспекции в банката.

Според прокуратурата Славияна Данаилова-Велева не е осъществявала необходимия дистанционен надзор. Освен това при надзорна инспекция в КТБ като ръководител на екипа Велева е възпрепятствала извършването й от пълния състав проверяващи инспектори. Давала е указания да не се проверява целесъобразността на изразходване на усвоените кредити и е указала на участващите инспектори от управление „Банков надзор" на БНБ да използват данните от работните документи, попълнени предварително от служители на проверяваната банка, без да извършват проверка на кредитите.

Шефката на „Надзорно наблюдение на кредитните институции" е възпрепятствала провеждането на инспекцията, като е съкратила сроковете, определени със заповед на подуправителя на БНБ, ръководещ банковия надзор, ограничила е контактите между инспекторите на БНБ и служителите на КТБ и е представила доклада за съгласуване на подуправителя на Централната банка, без да бъде подписан от член на екипа.

Според държавното обвинение престъплението по служба е извършено от Велева с цел да набави облага за акционерите на Корпоративна търговска банка, изразяваща се в увеличаване на печалбата на акционерите. От деянието са могли да настъпят и немаловажни вредни последици - да се застрашат финансовите интереси на държавата. Велева е с мярка за неотклонение „подписка".

357 НАРУШЕНИЯ ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ ЗА ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ

Държавната финансова инспекция е констатирала 65 случая на непроведени или неоснователно проведени обществени поръчки за 77 854 471 лв. в доклада си за първото тримесечие на 2015 г.

През първото тримесечие на 2015 г. инспекторите на Агенцията за държавна финансова инспекция са извършили 151 инспекции. Констатирани са вреди за над 1 млн. лева, от които 100 806 лв. са предотвратени и 83 760 лв. са възстановени в рамките на инспекциите. За установените през тримесечието нарушения общо са съставени 357 акта за установяване на административни нарушения.

По постъпили в агенцията сигнали са извършени 73 финансови инспекции, а останалите 78 са били планирани - предимно в учебни заведения и общини, съобщават от агенцията.

Най-крупната проверка е на стойност 55,2 млн. лв. с предмет "Изработка и доставка на регистрационни табели за моторни превозни средства и за ремаркета, теглени от тях", към МВР. Най-голямата установена вреда е обществена поръчка на стойност 646 399 лв., предоставени на община Златица от Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. за финансиране на проект "Разширение на училище кв. 72, гр. Златица".

www.duma.bg

Киев ще съди Янукович

Обвиняват бившия президент на Украйна в заговор за промяна на конституционния ред и узурпиране на властта

Украинската служба за сигурност откри наказателно дело срещу бившия президент Виктор Янукович, съобщи Карл Волох, заместник-председател на работната група при министерството на правосъдието, подготвяща закона за лустрацията. Янукович е обвинен в "заговор за промяна на конституционно установения ред и узурпирането на властта в страната", предаде РИА "Новости". Молох поясни, че групата в правосъдно ведомство работи по финализиране на закона за лустрацията. Той посочи още, че наказателни дела със същото обвинение са образувани и срещу съдиите от Конституционния съд и редица други висши служители, като подчерта, че това е едно от "изключително съдбоносните за Украйна престъпления".

По думите му сутринта е имало съвещание при председателя на Службата за безопасност на Украйна Наливайченко. "След това с началника на главното следствено управление СБУ тръгнахме към главния прокурор и получихме пълна поддръжка и зелена светлина. Освен това, отчитайки обществения интерес, бях поканен да придружа следствието, прилагайки "публичен надзор" и осветление (до степента, позволена от следователя) на придвижването на следствието"- пише Волох.

Припомняме, че на 22 февруари 2014 г. Върховната рада, използвайки пътуване на Янукович в Харков, отстрани президента от властта, смени конституцията и назначи извънредни избори за 25 май. Виктор Янукович бе принуден да напусне Украйна, опасявайки се за живота си.

Малко по-късно лидерът на проруските опълченци в Донецка народна република Александър Захарченко обвини Киев, че "тотално пренебрегва споразуменията от Минск", и не изключи вероятността войната в Източната част на страната да бъде подновена. "Киев, разбира се, нарушава споразумението от Минск, и ако се съди по действията, предприети от украинските власти, те тотално игнорират това споразумение", подчерта той в интервю за АФП. Той припомни, че в сряда ОССЕ съобщи, че е констатирала увеличаване броя на нарушенията на прекратяването на огъня в района на Донецк.

Международната правозащитна организация Amnesty International заяви, че е открила доказателства, базирани на отделни съобщения, за разстрел на военнопленници в Донбас. "Това са военни престъпления. Разследването на тези съобщения трябва да започне възможно най-скоро и да бъде пълно и обективно", призова организацията.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Полша ще подкрепи Украйна и ще убеди западните си партньори, че е необходимо да подкрепят украинската държава. Това заяви вчера във Върховната рада полският президент Бронислав Коморовски, който е на официално посещение в Украйна

Соботка подкрепи визитата на Земан в Москва

Чешкият премиер Бохуслав Соботка подкрепи решението на президента Милош Земан да отиде лично в Москва за военния парад на Червения площад на 9 май.

Министрите от управляващата Социалдемократическа партия няма да блокират пътуването на президента Земан в Русия. Тази визита не поставя под въпрос единството на Европейския съюз, каза още премиерът.

Трябва да отдадем нужното уважение и почит към загиналите съветски войници, които дадоха живота си за свободата на Чехословакия по време на Втората световна война, каза Соботка след срещата си с Милош Земан. Разговорът се проведе малко преди заседанието на правителството, което трябваше да вземе решение за финансирането на пътуването на президента в Русия по повод 70-ата годишнина от победата над фашизма.

"Министрите нямат никакво намерение да блокират пътуването на президента в Москва. Тази визита трябва да се гледа в контекста на освобождаването на Чехословакия преди 70 г. от Червената армия. За тази свобода загинаха 100 000 войници и ние трябва да отдадем нашата почит към тях", каза още Бохуслав Соботка и поясни, че двамата са обсъдили и поведението на американския посланик в Прага, който осъди пътуването на Земан в Москва.

Иран поставя условие

Иран няма да подпише окончателното споразумение за неговата ядрена програма, докато не бъдат отменени всички санкции срещу страната, заяви президентът Хасан Рохани, цитиран от агенция Ройтерс. "Ние няма да подпишем никакво споразумение, ако санкциите не бъдат снети в същия ден. Ние искаме сделка, която да е изгодна за всички страни, участващи в процеса на преговорите по ядрения проблем", подчерта Рохани.
На 2 април в швейцарския град Лозана Великите сили (петте страни постоянни членки на СС на ООН и Германия) и Техеран подписаха всеобхватен план за действие по иранската ядрена програма. В него са залегнали редица условия за бъдещата сделка, предвиждащи запазване на иранските ядрени обекти, но със значителни ограничения на ядрените дейности на страната през близките 10 години, както и отмяна на санкциите, въведени от СС на ООН, САЩ и ЕС.

НОВО 20 ОТ СКОПИЕ:

МАКЕДОНЦИТЕ ОТКРИЛИ АМЕРИКА

Из социалните мрежи в Македония се разпространява видео от предаване на телевизия "Сонце", предаде македонското електронно издание За се. В предаването гостът развива теория, че не испанците, а македонците са открили Америка. Според него в Америка са били открити останки от коне и камили отпреди 14 000 г., които са били ползвани от индианския народ навахо. Това означава, че тези животни не са били закарани там от испанците. Според него този народ е бил пряк потомък на македонците. "Добре, но вече е прекалено. Който и да е този чичо от предаването, явно е пил лоши хапчета", коментира изданието.

Литва забрани руска телевизия

Литва забрани на руска телевизия да излъчва за период от три месеца с аргумента, че е проводник на "пропагандата на Кремъл". Литовската комисия за регулиране на електронните медии обвини канал "РТР Планета", който е собственост на руската държавна телевизионна компания, в нарушаване на закон, забраняващ "военната пропаганда, омразата и подстрекаването към безредици". По-рано регулаторът забрани показването на територията на страната на някои руски телевизионни програми.

Русия разкритикува мярката, която определи като ограничаване на правото на достъп до информация.

кратки

Снимка БГНЕС

В навечерието на 70-годишнината от победата над фашизма паметниците на съветските освободители в Германия вече са отрупани с цветя

Атина плати на МВФ

Гръцкото правителство е направило в срок вноска по задължението си към Международния валутен фонд. Информацията за навременното изпълнение на гръцкото задължение е потвърдена от министерските кръгове в Атина.

19 партии ще се борят за власт в Турция

Деветнайсет партии ще участват в парламентарните избори в Турция, които са насрочени за 7 юни, съобщи Висшият избирателен съвет на страната. Заявки за участие бяха подали 31 партии, но 12 от тях не са представили списъци на своите кандидати и отпаднаха от надпреварата.

Тежка катастрофа в Русия

Двайсет и шест души бяха ранени в руската Липецка област, когато пътнически влак "Волгоград-Москва" се блъсна в локомотив. Сблъсъкът е станал при смяна на локомотива на пътническата композиция.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Барак Обама пристигна на първата си официална визита в Ямайка от 1982 г. насам, когато малката островна държава беше посетена от Роналд Рейгън. Посещението на американския президент съвпада с периода на най-големия карнавал в Ямайка. 24-часовата програма на визитата на президента обаче е доминирана от дискусии за сигурността, енергетиката и икономиката в страните от Карибската общност (КАРИКОМ)

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

АМЕРИКАНСКИ ЖУРНАЛИСТ:

САЩ не могат без Русия

Сътрудничеството с Москва е необходимо в борбата с тероризма, убеден е гръцкият премиер Алексис Ципрас

"Европа трябва да си сътрудничи с Русия в борбата срещу нарастващата заплаха от тероризъм", заяви гръцкият премиер Алексис Ципрас по време на срещата си с председателя на Държавната Дума Сергей Наришкин в Москва. "Някои от нашите партньори в Европа казват, че единствената опасност идва от север. Но ние виждаме, че опасността идва от джихадистите", заяви Ципрас. "С тероризма не може да се справим без съдействието на Русия", подчерта той.

Междувременно американският журналист Финиан Кънингам твърди, че САЩ бързо забравят противопоставянето с Русия, когато им е нужна помощта й. В Strategic Culture Foundation (SCF) журналистът пише, че споразумението по иранската ядрена програма не би било възможно без помощта именно на Москва. В продължение на седмица държавният секретар на САЩ Джон Кери води преговори "един на един" с иранския външен министър Джавад Зариф, за да се постигне "предварителното споразумение" в рамките на Женевския форум, напомня Кънингам. След това външните министри на останалите страни от "шесторката" - Великобритания, Германия, Китай, Русия и Франция, се присъединиха към колегата си, за да дадат на процеса необходимия импулс. Решаващо влияние върху процеса обаче е оказал руският външен министър Сергей Лавров, към който се обръщал Джон Кери.

На значението на руската дипломация за крайния успех от преговорния процес е обърнала внимание представителката на Държавния департамент Мари Харф, отбелязала "ключовата роля" и помощта на Сергей Лавров на преговорите в Лозана, отбелязва Кънингъм. "Фиксирайте тази мисъл. Това е същата Русия, която Западът демонизира през последните 12 месеца, обвинявайки руския президент в "завладяване на територии" и създаване на заплахи за сигурността на Европа и даже на целия свят", коментира журналистът.

Ироничността на ситуацията достига до крайност, когато става ясно, че за изглаждането на детайлите за възможното снемане на санкциите спрямо Иран, Вашингтон зове на помощ друг обект на своя икономически натиск - Русия, пише Кънингам. Според него Вашингтон за пореден път проявява непоследователността на своята политика и допуска разрив между официалната реторика на американските власти и действията им в конкретна ситуация. Това говори, че праволинейната и агресивна информационна кампания на Запада против Русия няма никакви реални основания и е отражение на високомерие, излизащо извън пределите на здравия разум, е уверен американският журналист.

"На Вашингтон му се струва, че с Русия, както и с Пекин, може да се отнася като с играчка. На едното блюдо на везните се слагат обвиненията в "агресия" и въвеждане на необосновани санкции, а на другото - "дружески" телефонни позвънявания на Русия в моменти, когато у американската дипломация се появят сериозни проблеми. Разбира се, добрата воля на Москва по отношение на Вашингтон не е безгранична, отчитайки обструкциите от страна на САЩ, на които е подложена Русия през последните години", обобщава Кънингам.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Мъж откри огън в Съдебната палата в Милано в четвъртък, убивайки най-малко двама души. Единият от убитите е съдия Фернандо Чампи. Той бе застрелян от Клаудио Джардиело, който откри огън по време на дело за обявяването му в несъстоятелност. Свидетели разказват, че той избеснял в момента, в който адвокатът му отказал да го защитава. Твърди се, че адвокатът също е сред жертвите. Малко по-късно Джардиело е бил арестуван от карабинери в град Вимеркате, който е в близост до Милано

Под Лондон откриха гигантски залежи от нефт

На 50 км от Лондон, недалеч от летище Гетуик, е открито находище със значителни запаси от петрол, съобщи компанията "UK Oil and Gas Investments" (UKOG). Според компанията приблизителният запас от нефт може да достигне от порядъка на 100 млрд. барела - 65 млн. барела на квадратен километър. Ще може обаче да бъде извлечена само малка част. Сондирането на това място е започнало през миналата година. По информация на UKOG, по-голямата част от петрола се намира на дълбочина 762 и 914 м.

Експертите, съпоставяйки със сходна геология в САЩ и Западен Сибир, предполагат, че може да бъдат извлечени от 3% до 15% от запасите.

По думите на изпълнителния директор на UKOG Стивън Сандерсън, "това откритие е възможно да е най-значителното" от намерените за последните 30 г. на сушата на Великобритания и "има голямо национално значение".

60 млн. деца в света нямат достъп до училище

Близо 60 млн. деца по света нямат достъп до образование, съобщи Би Би Си. Според доклад на ЮНЕСКО към началото на 2015 г. едва половината от държавите на Земята имат политика за осигуряване начално образование на децата. Напредък в това отношение са отбелязали Афганистан, Непал, Сиера Леоне, Руанда, Танзания и Индия.

Организацията е поставила нови цели за постигане в областта на образованието за периода до 2030 г., за изпълнението на които обаче са необходими допълнителни 20 млрд. долара.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

ЕК НЕ БЪРЗА ДА КОМЕНТИРА „ТУРСКИ ПОТОК"

Европейската комисия смята, че е твърде рано да коментира споразуменията, постигнати между Москва и Атина за строителството на газопровода "Турски поток" по време на разговора на Путин и Ципрас в Москва.

"Все още нищо не е подписано, няма договор, няма информация относно това под каква форма ще се осъществи този проект. Ето защо смятаме, че е рано да коментираме", заяви представител на ЕК в Белгия.

ИД загуби петрола

По данни на германските спецслужби "Ислямска държава" е загубила контрола си над трите най-важни петролни находища в Ирак, които са били завзети от кюрдските бойци. След последните поражения терористите на практика не разполагат вече с никакви находища на нефт.

Ердоган е притеснен за ислямския свят

Турският президент ислямист Реджеп Ердоган изрази безпокойство от войните, които разкъсват ислямския свят и го заплашват от разбиване, съобщават местните медии.

"В момента ислямският свят се разкъсва. Вие може да сте от едно вероизповедание, но ако го натрапвате на друго, вие унищожавате мюсюлманската общност. В края на краищата ислямът трябва да надделее", подчерта президентът на преобладаващо сунитска Турция.

Той призова международните ислямистки организации да помогнат да бъдат прекратени войните в мюсюлманските държави.

www.duma.bg
ДУМА
ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Британските пенсионери в плен на съблазни

Пенсионерите днес могат да си позволят това, за което децата и внуците им могат само да мечтаят

Британските пенсионери са едни от най-защитените в света

Хората, навършили 55 години, вече могат да вземат парите, събрани в пенсионния им фонд, и да ги изхарчат както пожелаят

BBC

Промените в британското пенсионно законодателство, току-що влезли в сила и широко рекламирани от правителството, отварят пред пенсионерите невиждани хоризонти. Според новите правила при някои видове пенсии правопритежателите могат веднага да получат накуп значителната сума, трупана дълги години, и да я използват по собствено усмотрение. Но може да стане и друго - да се лишат от всичко спестено и да затънат в мизерия.

Досега при пенсиониране след приключване на кариерата британските пенсионери можеха да разчитат на постоянен доход - стига да са правили редовно вноски в своя пенсионен фонд.

Разгулен живот в залеза на дните

В кралството има три вида пенсии: скромна държавна от 170 лири седмично, но се дава на всеки, който си е плащал данъците и социалните удръжки независимо от събраните суми; пенсия, плащана от компанията работодател на пенсионера; частна пенсия, която човек може да избира по свое желание.

При последните два вида с пенсионните натрупвания се купува анюитет (гарантирани редовни парични плащания на равни интервали от време), от който впоследствие се плащат годишни фиксирани суми.

От тази седмица обаче хората, навършили 55 години, могат да вземат част или всичките пари, събрани в пенсионния им фонд, и да ги изхарчат както пожелаят. Това безспорно им дава свободата да се разпореждат с парите си - носи обаче риск да загубят една част или целия си гарантиран месечен доход.

Британският печат отдавна разказва за пенсионери, решили да похарчат внезапно споходило ги богатство за луксозен автомобил или океански круиз.

И наистина - ако едва навлязъл в пенсионния период от живота, някой изхарчи твърде много от спестеното? Не го ли чака нищета в края на житейския път?

Във Великобритания, както и в цяла Европа, старците вече живеят по-дълго. Финансово погледнато, резултатът е постоянна нужда от пари в брой.

Правителството признава, че има проблем, и предлага на всички желаещи безплатни консултации (навярно в стремеж да ги разубеди, ако замислят да изхарчат всичко наведнъж).

Критици на новото законодателство обаче предупреждават, че хората, които решат да прахосат парите, трупани с години, може да останат без пукната пара и пак да търсят помощ от държавата. Впрочем за развлекателната индустрия и други бизнес отрасли новите правила са добре дошли.

Британските туроператори например честно споделят, че "времената са великолепни" за техния бизнес. Нищо чудно: с круизните кораби пътуват предимно пенсионери.

На приходи от "белокосия" сегмент залагат и бизнесмени от други браншове. Компаниите, предлагащи мебели и обзавеждане за кухни и бани, а също продавачите на луксозни коли, потриват ръце и предвкусват печалби. По данни на застрахователната фирма Saga, обслужваща "хората над 50", близо 22 процента от пенсионерите, за които важат новите правила, планират да изхарчат събраните пари.

В Австралия, въвела преди време подобни норми, само един на 25 души си купува анюитет. Останалите си вземат парите и ги харчат кой както предпочита.

Всичко или нищо?

Независимо от новите рискове, британските пенсионери си остават сред най-защитените в света. Те се радват на множество привилегии - от безплатни карти за автобусите и метрото (извън пиковите часове) до специални добавки за отопление зимно време и ексклузивни спестовни сметки с високи лихви.

Но ако днешните пенсионери са добре, как стоят нещата за техните внуци?

Финансовата криза от 2008 г. ликвидира много работни места и замрази заплатите. Скорошна анкета показва, че 20 на сто от жителите на Великобритания изобщо нямат спестявания и живеят от заплата до заплата. Мнозина се страхуват, че заради поскъпването на живота просто ще останат без пари, които да внесат в пенсионен фонд.

Тъкмо с оглед на тези опасения властите задължиха компаниите да предлагат на персонала пенсионни схеми.

Засега служителите имат право да откажат този вид пенсия, но през 2017 г. концепцията ще бъде преразгледана. Защото в обозримо бъдеще държавните пенсионни плащания ще достигнат стотици милиарди лири, съответно правителството може да направи удръжките за частни пенсионни фондове задължителни.

Но децата и внуците на днешните пенсионери могат с право да завиждат на своите старци, къпещи се в нечакания разкош: щом дойде редът им, май няма да имат този късмет.

Оман - полезен съюзник на Иран във враждебния Залив

Сара МАКДОНАЛД

AFP

Султанатът Оман играе уникална роля сред страните от Арабския полуостров с поддържането на отлични отношения с Иран, което може да му позволи да действа като посредник в конфликта в Йемен. Разположен точно срещу Иран, от другата страна на Ормузкия проток, Оман поддържа със съседа си специални отношения, които никоя от другите арабски монархии в Залива, управлявани от сунитски династии, не е могла да установи с Техеран. По примера на Саудитска Арабия те, напротив, смятат шиитската Ислямска република за свой основен регионален противник и водят срещу нея борба за влияние в Сирия, Ирак, а сега вече и в съседа си Йемен.

Словесната война се ожесточи през последните дни. Иран определи като "опасна" намесата в Йемен на водена от Саудитска Арабия коалиция, в която Оман единствена от страните в Залива не участва. А според ирански медии Техеран е поискал помощ от султаната за "незабавното" прекратяване на въздушните удари на тази коалиция по подкрепяните от Иран йеменски шиитски бунтовници.

Връзките между Маскат и Техеран предизвикват скърцане на зъби у другите петима членове на Съвета за сътрудничество на арабските държави от Залива (ССАДЗ), но те могат да превърнат Оман във важен посредник с Иран, както за арабските му съседи, така и за Запада, подчертават експерти.

Понеже Оман се ползва с доверието и на САЩ, с които е сключил военни споразумения. След историческото рамково споразумение между Техеран и големите сили за иранската ядрена програма държавният секретар на САЩ Джон Кери благодари на Оман за "решаващата му роля за започването на тези преговори". Именно пред султаната той дискретно изрази през 2011 г. волята на администрацията на Обама да започне диалог с Иран.

Султан Кабус, който е на власт от 1970 г. в Маскат, винаги е държал да поддържа силни връзки с Иран, "защото един съсед никога няма да се отдалечи", подчертава Мохамед Саад Ал Мукадам, преподавател по история в университета "Султан Кабус" и експерт по отношенията между двете държави. Иран например му помогна, като изпрати свои войски да смажат сепаратистки бунт в Дофар в началото на 70-те години. Тази близост отчасти се обяснява с факта, че оманците са в мнозинството си мюсюлмани ибадити, което позволява на султаната да избегне разделението сунити/шиити, което диктува политиката на други страни в региона.

Тези процъфтяващи отношения обаче се култивират и в търговската област. Обменът между двете страни за две години скочи от 198 млн. на 1,05 млрд. долара според иранския посланик в Маскат Али Акбар Сибевеих. "Очакваме да видим много силно увеличение на търговския обмен през 2015 г.", добави Сибевеих, който посочи, че неотдавна са били подписани редица договори. Миналата година двете страни се договориха да построят подводен газопровод за пренасяне на ирански газ към град Сохар в Оман, откъдето поголямото количество да се изнася към Азия.

Според посланика Иран предвижда да построи и управлява болница с 400 легла на стойност 1,5 милиард долара в Барка, близо до Маскат. Контрабандната търговия също е нараснала - бързоходни катери често прекосяват протока между Оман и поставения под ембарго Иран. "В интерес на Маскат е да задълбочи връзките с Техеран", подчертава Кристофър Дейвидсън, преподавател по политика на Близкия изток в Дърамския университет. Иран може по-специално "да предложи много повече по отношение на сътрудничеството в областта на отбраната", имайки предвид, че двете страни споделят едни и същи интереси за Ормузкия проток, откъдето транзитира голяма част от произведения в Близкия изток суров петрол.

Тези специални отношения в дългосрочен план може да са от полза и за другите страни в Залива.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Д-Р НЕДЕЛЧО ТОТЕВ:

Не е нормално да се поставят административни пречки пред болниците

Тазгодишната методика за финансиране на болничната помощ е опит на управляващите да се справят с малкия бюджет, казва председателят на Сдружението на общинските болници

Д-Р НЕДЕЛЧО ТОТЕВ е възпитаник на медицинските факултети на ВМИ в Пловдив и по-късно в Стара Загора. След завършване на медицинското си образование се връща в родния Чирпан, където работи до момента. Специалист е по акушерство и гинекология. От 1995 г. до момента ръководи болницата, през която всяка година преминават над 4500 души. Председател е на Сдружението на общинските болници.

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Доктор Тотев, коя част от методиката е заплаха за лекаря и за пациента и предизвика този символичен протест, който беше на 7 април?

- Методиката е подобна на методики от предишни години. Но тази утвърждава твърди лимити и не допуска превишаването им. Това силно ще затрудни работата на болниците, защото болниците няма да могат да вършат същия обем дейност като предни години.

Това какво значи - по-малко пациенти?

- По-малко пациенти, по-малка сума на болниците. В началото бе казано, че парите ще са с 5% по-малко от платеното през м.г.

Вие обяснихте преди време, че има болници дори с 20% по-малко.

- Да, има. С 5% по-малки са бюджетите, отпускани на районните здравноосигурителни каси, които ги разпределят на лечебните заведения в дадена област. Но в някои области има нови болници и нови дейности в стари болници и предполагам, че това намалява още повече парите.

Имате предвид разрешенията за нови болници и нови дейности, които бяха дадени от МЗ в периода след приемането на бюджета на касата до края на годината?

- Вероятно съответните РЗИ разпределят отпуснатата сума вече на повече лечебни заведения. При вътрешното преразпределение недостигът вече не е 5%, а стига до 10, 15, 20 може би има някъде. Защото се обаждат колеги, че имат над 20% снижение на бюджетите.

Защо предимно частни и общински болници протестираха на 7 април? Те ли са най-застрашените от тези твърди лимити?

- Ако има някакъв справедлив начин на разпределение на тези лимити, би следвало всички да са еднакво засегнати. И на всички е ясно, че голямата част от държавните болници са в доста критично състояние по отношение на бюджета, защото те извършват огромен брой дейности, работят безотказно цялата спешност и в същото време получават колкото получават всички останали. Така че при тях се формират доста големи дефицити. Даже по-големи от частните и общинските. Така че принципно те имат същите затруднения. Но не мога да тълкувам причината, поради която по-малко държавни болници излязоха на символичен протест - дали има някакъв натиск, дали има някакви други съображения. Но разбрах, че е имало медици от държавната болница в Стара Загора, които са сложили лентички и са протестирали символично.

Освен това държавните болници получават субсидии от държавата, от МЗ - техния принципал, но те остават най-често скрити и не знаем за тях. Така че може би и на това се разчита. Не мога да съм категоричен за причината. От общинските болници 50 или 51, които са в отдалечени райони, получават субсидия. Тя беше спряна от Симеон Дянков и я възстанови д-р Таня Андреева, когато беше министър.

Какво значат тези твърди лимити и как те ще се отразят на болниците и на пациентите?

- Това означава, че всяка болница тръгва в началото на годината с определен бюджет. Досега касата коректно плати надлимитната дейност за декември и януари, чакаме да бъде платена за февруари. Искам само да уточня, че първият месец на годината за болниците е декември. През тези 3 месеца не знаехме какви са бюджетите ни, научихме ги през март, когато ни връчиха приложенията. Обаче голямата изненада дойде, когато се оказа, че тази надлимитна дейност ще се приспада за сметка на бюджета, който ни е определен. Зимните месеци винаги са тежки, с висока заболеваемост, и ние консумирахме много средства. Парите за надлимитната си дейност ние може да вземем от своя бюджет от следващото тримесечие, като от четвъртото тримесечие не може да се вземе нищо. А до края на годината остават още 8 месеца, като последните пак са зимни и болните ще са повече.

Можете ли да предвидите какъв ще бъде недостигът в края на годината?

- Това е трудно да се прогнозира... Хубаво, ще изтегля тези пари, но това, което ще остане в четвъртото тримесечие, не е ясно докъде ще стигне. Нашите региони са със застаряващо население. Например болницата в Чирпан обслужва общините Братя Даскалови и Чирпан, общо около 36 хил. души население, 42 села. Има много стари хора. Мнозина умират, но лошото е, че част от тях си отиват заради неоказана своевременна медицинска помощ - стари са, самотни са, бедни са, няма кой да ги придружи до града да идат на лекар и просто хората си гаснат на село. Семейните лекари в крайграничните райони обслужват по няколко села, които са разпръснати, и понякога физически не могат да стигнат навсякъде, където в даден момент имат нужда от тях.

В крайна сметка общинските болници са между чука и наковалнята.

- Абсолютно.

Вие сте длъжни да лекувате и затова сте станали лекари. Идва пациент, но болницата е изчерпала лимита, касата няма да ви плати за лечението на болния. Какво прави той?

- Принуждават ни да станем съдници на съдбите на хората.

Какво му казвате? "Извинявай, изчерпан е лимитът ни!", така ли?

- Трябва или да потърси друго лечебно заведение, което може би ще има лимит, или ще го включа в листата на чакащите.

Тоест, пациентът тръгва от болница в болница и пита дали може да го приемат. Ами ако в това време се влоши състоянието му и дори загине, кой ще е виновен за ненавременната помощ?

- Ако в качеството си на управител разреша да бъде приет пациент, след като болницата е с изчерпан лимит, означава, че съм прежалил тези пари на болницата, означава да трупам дългове. Ако не го приема и междувременно загине, виновният за смъртта му ще съм аз. Ако го включа в листа на чакащите, не знам при този човек каква ще е динамиката на развитие на заболяването. Лекарите на приемен кабинет имат два варианта - или да приемат пациента в болницата, за да не се влоши, и така да нарушат заповедта на управителя, или да го върнат.

Изобщо, методиката е опит на управляващите да се справят с малкия бюджет. Сега тръгват слухове и спекулации коя болница колко бюджет има и т.н. За да се избегнат тези неща, смятам, че трябва да бъдат публични. Така беше до 2009 г.

И нещо друго. Пациентите ни са предимно възрастни с по няколко хронични заболявания. И по тазгодишната методика, и по миналогодишната, която атакувахме в съда, на нас ни плащат за едното заболяване, макар да сме длъжни да лекуваме всички. Все едно, че влизам в ресторант, плащам супата, а консумирам и основно ястие, и салата, и десерт. При това положение няма как да са рентабилни болниците... В очите на всички общинските болници едва ли не източват касата. Не искам да кажа, че общинските болници са незаменими, но са необходими на тази здравеопазна структура. Те са възникнали по пътя на историческата необходимост. Ако се създаде друга инфраструктура, други връзки и прочие или в случай, че потокът пациенти започне да предпочита болница в друг град, вероятно от само себе си тези болници ще станат излишни. Но сега те са необходими. И не е нормално да бъдат закривани по административен път или изкуствено да бъдат измисляни и поставяни пред нас някакви препятствия, а като ги преодолеем - нови и нови. Ще дам пример със специалисти по вътрешни болести, които лекуват не отделно заболяване, а човека като цяло. Но се оказва, че за да лекуваме в една болница пневмония, трябва да имаме специалист пулмолог, макар че пневмонията може успешно да бъде лекувана и от интерниста. В България си ушихме едни одежди по западноевропейски модел, но те не ни стават. От такива изкуствени препятствия тесните специалисти избягаха от общинските болници и много региони в страната нямат лекари с дадени специалности. Има цели региони, където живеят възрастни хора, а няма ревматолози, няма ендокринолози.

Общото събрание на сдружението реши Управителният съвет да даде в съда методиката, ако с преговори не успеем да я спрем. Да се надяваме, че няма да се стигне дотам, защото това би довело до допълнителни усложнения.

> **Принуждават ни да станем съдници на съдбите на хората**

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Вузовете продължават да се раздуват вътрешно

Целта за печалби и „някои съображения” преди изборите движат системата

Велиана ХРИСТОВА

Без особено мъдруване просветната парламентарна комисия даде зелена улица на 4 колежа да се издигнат в ранг и да се преобразуват в специализирани висши училища. Което ще рече, че и пленарната зала най-вероятно ще ги гласува и вместо да обучават т.нар. професионални бакалаври (изпълнителски кадри), както досега, те вече ще имат право да приемат студенти и за бакалавърска, и магистърска степен, както и докторанти, ако получат акредитация за съответните специалности. Като изключим специализираното обучение в държавния Колеж по пощи и далекосъобщения, останалите три частни колежа - два в Пловдив и един в Албена (ситуиран всъщност в Добрич, но планиращ да отиде във Варна, а поддържащ и незаконен филиал колеж в София) имат специалности от областта на икономиката и управлението. А тъкмо това професионално направление, както е ясно в последните години, е буквално претъпкано със нови висшисти, за които работа няма. Няма никаква логика да се пръкнат три нови висши училища тъкмо в тази област. Още по-малка логика има във факта, че при съществуващата безработица на висшисти икономисти и администратори цели 47 работодатели, синдикати и НПО-та били дали становища, че поддържат това скрито вътрешно раздуване на мрежата от вузове. Според рейтинговата система на вузовете за 2014 г. икономиката е най-масовото професионално направление във висшето ни образование - предлагат го 26 от общо 51 висши училища, а броят на студентите е около 60 000!

България наистина е страна на абсурдите, в която едно се пише и планира в разни стратегии и планове, друго се говори, трето се прави, а съвсем четвърто се цели. Питам се по какъв начин агенцията за оценяване и акретация е одобрила проектите за преобразуване на колежите, след като дори от официалните данни е видно, че те не покриват основен параметър, който се изисква от закона - да имат определен брой хабилитирани преподаватели на щат. Сиреч - разчитат на преподаватели, приходящи от държавните вузове и институти на БАН, където са на заплата от хазната. Питам се на какво основание зам.-министър Костадин Костадинов преди няма месец обеща от есента да има ново висше училище в... Казанлък?! Питам се от какъв зор МОН подкрепя “преобразуването” на споменатите 4 колежа - в пълен разрез със Стратегията за развитие на висшето образование до 2020 г., приета от НС, която самото то е изработило. В нея категорично е казано, че системата от висши училища е неоправдано раздута и това влошава качеството на обучението. Казано е, че оттук нататък държавата няма да подкрепя дублирането в един и същи регион на вузове, обучаващи в едно и също професионално направление. Казано е, че чрез финансиране на качествените специалности и свиване на субсидиите за некачествените постепенно ще се намали броят и на самите висши училища. Казано е освен това, че вузовете ще се разделят на изследователски, които правят наука и имат право на докторанти, и такива, които само обучават студенти в бакалавърска и магистърска степен. Стратегията вещае точно обратното на това, което се прави с четирите колежа, пардон - четирите нови висши училища.

Да уточним - само в Пловдив има 5 вуза, които обучават в направление икономика, а реализацията на студентите им на пазара на труда за последните 5 години варира от 11,24 на сто до максимум 32,7 на сто. Сиреч - намират работа по специалността си най-много една трета от завършилите. От студентите на колежа от Албена в направлението туризъм пък (има го в още 12 вуза), се реализират по специалността си едва 8,42 на сто. Тогава къде е нуждата тези бъдещи висши училища да бълват нови висшисти - бакалаври и магистри?

Аз се сещам само за една нужда - тази на лобистите за едни добри милиони печалба от парите на студентите. И за предизборно миткане в регионите. Който се сеща за друга логика, да я каже.

Учителите работят по 60 часа седмично вместо по 40

Учителите и другите педагогически специалисти в средното образование полагат огромно количество извънреден труд, но никой не им го отчита, нито им го заплаща, алармира синдикатът “Образование” към КТ “Подкрепа”. В независими изследвания на двете конфедерации за работната седмица на учителя резултатите показват над 60 часа седмична натовареност на учители, като голяма част от дейностите са извънреден труд според КТ. По кодекса работната седмица трябва да има 40 работни часа. Най-много и най-често работят извънредно учителите в детските градини.

В забавачките е практика една учителка да поема в своята смяна и децата на своя отсъстваща колежка. Тази порочна традиция се нарича “отработване на отпуски” и положеният труд нито се обявява за извънреден, нито се плаща, посочват от синдиката. Честа практика е и работата на официални празници, без тя да се обявява пред Инспекцията по труда и без да се заплаща. Много често учителите работят и в почивните дни заради училищни празници, олимпиади и състезания - отново без това да се обявява за извънреден труд. Масова практика е натискът на директорите в училищата при екскурзии и лагери отново да не се заплаща извънреден труд, казват от “Подкрепа”.

Извънреден е и трудът, когато учителите във времето за самоподготовка се занимават с административна работа - справки за регионалните инспекторати, общините или МОН, а самоподготовката за следващия ден оформя работен ден от 10-11 часа. Според КТ извънредният труд се заплаща и не може да се компенсира с отпуска.

Синдикат “Образование” към КТ “Подкрепа” категорично отхвърля така уредената порочна схема за полагане на извънреден труд от страна на учителите и ще предложи мерки против нея, като ще изисква и санкции от страна на Инспекцията по труда, заявява в позицията лидерът на синдиката Юлиян Петров.

ОТ УНИВЕРСИТЕТ - В КОЛЕЖ. ЗАЩО НЕ?

Проф. д.т.н.
Младен ГЕОРГИЕВ

Просветното министерство излезе с идеята в България да се изгради многостепенна система на образование. Тази система има нови елементи спрямо сегашната, защото ще се създадат нови учебни звена - “професионални колежи”, които ще заемат пространството между средното гимназиално и висшето университетско образование.

От друга страна, тези колежи напомнят за някогашните полувисши институти, които практически бяха ликвидирани. Въпросните колежи ще дават нужната професионална квалификация за кадри, работещи в различни сектори на производството. Обучението в колежите е всъщност двустепенно. Първата степен е двугодишна и завършилият получава свидетелство за професионална квалификация “майстор IV степен”. Втората степен е тригодишна. Тя всъщност е едногодишно продължаване на обучението от първата двугодишна степен и дава възможност за получаване на свидетелство за по-висока професионална квалификация “специалист”. Завършването на тригодишни колежи дава възможност, както беше отбелязано, да се продължи обучението във висше учебно заведение, където могат да се усвоят последователно степените бакалавър, магистър и докторантура.

Според мен така предложената образователна система дава възможност на всеки гражданин, в зависимост от своите желания, интереси и лични възможности, да получи образование, което желае. Като нови в нея трябва да се подчертаят особено три момента.

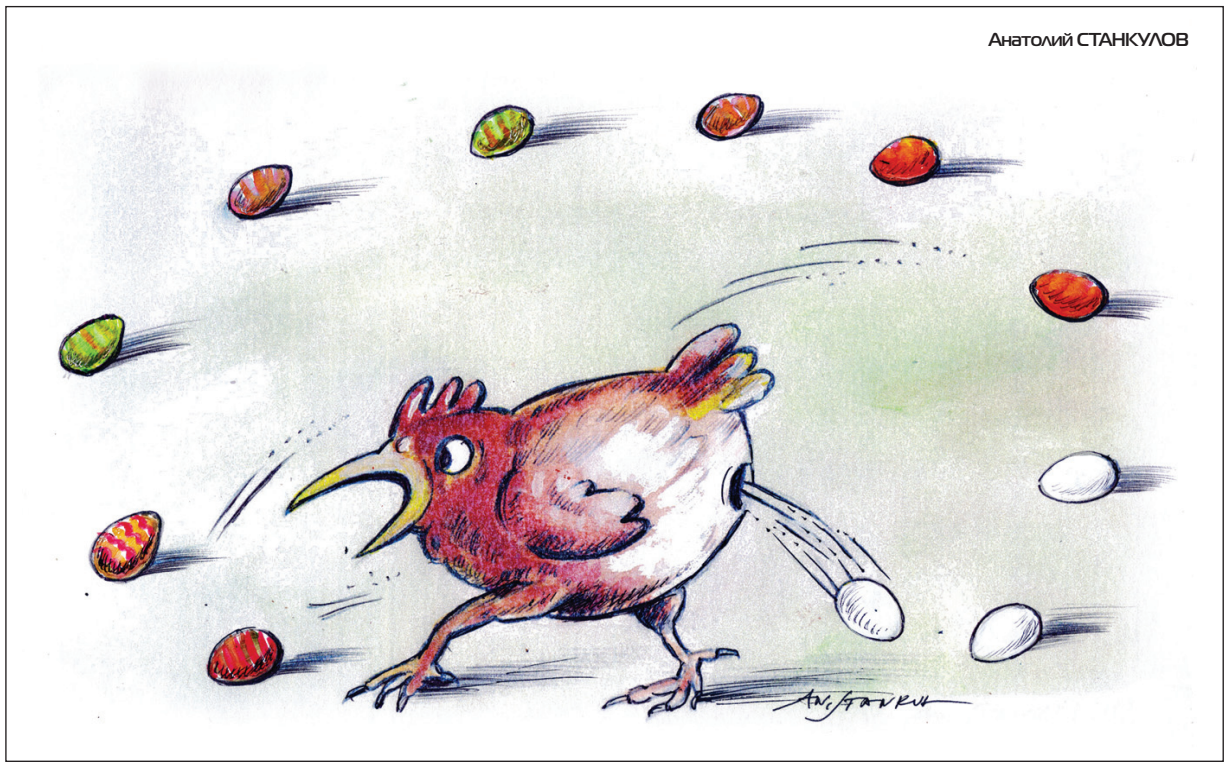
Предвижда се също създаването на Центрове за върхови постижения (centers of exellence), в които ще си взаимодействат специалисти от образованието, науката и водещите фирми. Един такъв център, или както още го наричат “клъстер”, ще обхваща няколко вуза, изследователски институти и фирми. Целта е те да създадат високотехнологична продукция за нуждите на промишлеността. Авторите на проекта указват, че във Франция, например, действат 25 такива центрове.

Предлаганата структура на образователната система се старае да отчете направените досега пропуски и да осигури бъдещите нужди на производството както с квалифицирани кадри, така и с нови и перспективни технологии и конструкции.

Необходимо е обаче да се проследи много внимателно дейността на създаваните колежи, за да не се допусне превръщането им в поредните производители на юристи, мениджъри, икономисти, европеисти, пиарспециалисти и пр. Тяхното количество и сега е предостатъчно на нашия трудов пазар. Страната има нужда от специалисти, които могат да произвеждат висококачествена и конкурентоспособна продукция.

Според мен предлаганата образователна система може да помогне за относително по-безболезненото решаване на един изключително важен за българското образование въпрос. В страната действат 51 висши училища. На всички вече е ясно, че нашата 7-милионна държава не може да създаде преподавателски кадри с необходимата квалификация, които могат да обучават студентите в такъв завишен брой вузове. Кой нормален европеец ще изпрати сина си да получи образование в създадения преди 4 години “Европейски политехнически университет” в гр. Перник? Споменаването на самото име на този университет предизвиква у специалистите иронична усмивка. Защо обаче той да не се превърне в един колеж, който да обслужва промишлените предприятия в района? Това е един възможен път част от ненужните висши училища да се преустроят относително безболезнено в необходимите за страната колежи.

Анатолий СТАНКУЛОВ

Страстната европейка

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

В страстната седмица евродепутатката от ГЕРБ Ева Паунова блесна с богословско откровение, от което в рая всички ангели са си запушили ушите: “Аз съм си страстна европейка - така се определям. Аз си обичам Европа”.

Няма нищо лошо в това човек да е влюбен, но нека да видим как точно Паунова изразява своята любов, и най-важното - дали е искрена в тази политическа страст, оповестена с фалцетен тон. Манекенката, попаднала в парламента по силата на черната ирония на съдбата, решава да пробва своите сили в геополитическия анализ и веднага хваща бика за рогата. Коментира поведението на Гърция и споделя: “Това, че г-н Ципрас отива сега при г-н Путин, не трябва да е голямо притеснение, защото според мен е малко като малкият пудел да се опитва да уплаши лъва Германия”.

Колко е хубаво да видиш на живо страстта на лакея, запенен от любов към господаря. В очите на евродепутатката той е лъв, мощен, потен, силен, а Гърция тъй нелепо иска да отстоява национални интереси, право на самостоятелна политика и други толкова незначителни неща! Но нима Гърция не е част от Европа, защо към нея госпожа Паунова се нахвърля с толкова слугинско презрение? Май ще се окаже, че тя не е страстна европейка, а страстна германка, защото с такава страст дори германец не би защитавал политиката на своята държава. Оказва се, че България е пратила в ЕП не свой представител, а представител на Германия.

При това ниво на осмисляне на света как очаквате България да има добра външна политика? Патетиката на разярения лакей, който страда, че обиждат посилните от него, е безумна и заради това нашата страна се е превърнала в изпотъпкана черга пред хотела на Европа. Ципрас може да е мъничък в очите на страстната дама, но доказа, че е политик от световна класа, управленец, който накара целият свят да го слуша и за пореден път показа, че една страна е силна не с територия или армия, а с идеи, с размах, с държавници.

България обаче не може да мери ръст с Ципрас, за сведение на Ева Паунова, страстната европейка, българката с германска психика, красивото лице на нищоправенето на тази власт. Свеждането на европейската политика до кръчмарско ниво може да минава за висок стил в кабинета на Цветан Цветанов, но навсякъде другаде тя е доказателство, че България е трайно затворена в лошата реалност на своите политически страсти. Ева Паунова е един проповедник на този хаос.

Вълкът изяден, агнето цяло

ЕВА КОСТОВА

Създаване на механизъм за отзоваване на депутати - това предложение дойде от кръгла маса за промени в Конституцията, инициирана от КНСБ. Оттам поискаха да се отзовават и министри по искане на 1/10 от избирателите. Така синдикатите се навряха между шамарите на законодателна, изпълнителна, съдебна и местна власт, президентско вето, правомощия на държавния глава и т.н. Нещо като: дето сееш, де никне. Защото нагазилите в тази територия синдикати просто литват надолу по пързалката, която ще ги стовари болезнено в края, ако овреме не проумеят, че мястото им е в друга сфера.

В случай, че някой е забравил: синдикат е професионална организация за защита на интересите на членовете й пред работодателя; профсъюз. Това му е работата - трудовите права. А не дейност в името на интересите на самия синдикат, законова дейност или създаване на легенди за необходимостта от него в пазене на статуквото. В това отговорно пазене лидери носят знамето и въздават справедливост на принципа за цялото агне и изядения вълк...

Живеем в демократична държава и всеки може да иска и да отстоява каквото намери за добре. Пита се обаче, точно сега ли КНСБ трябва пак да поставя искания за Конституцията? Всички синдикални проблеми ли втаса КНСБ, та подхвана избирателните проблеми? Реши ли се пенсионната реформа, какво стана със споровете с работодателите за пенсионната възраст, размера на осигурителните вноски, свободата на синдикално сдружаване и т.н., и т.н. Къде е механизмът за повишение на минималната работна заплата и на доходите изобщо?

В синдикатите има добри експерти, едни от най-добрите в държавата, особено по темата пенсии, заплати, осигуровки. Но е факт, че по Конституция България е социална, а не синдикална държава, при това парламентарна република. И колкото и високо самочувствие да имат, е мъдро от време на време да си го припомнят. И да докажат на хората при частни работодатели, че могат да ги защитят от масовите своеволия, че има полза от тях, за да има кой да им членува в организациите. Защото в рудниците умират работници, други загиват под рушащи се сгради, от взривове и от безхаберие за условията на труд, каквото никъде другаде няма. Къде са тук синдикатите? Има достатъчно поводи, за които да се излезе на улицата и да се отстояват правата на хората. Щото за промени в Конституцията - желаещи бол, за защита на хората - никой.

Датата 10

1847 - РАЖДА СЕ ДЖОУЗЕФ ПУЛИЦЪР, АМЕРИКАНСКИ ЖУРНАЛИСТ, ПУБЛИЦИСТ И ИЗДАТЕЛ (УМИРА 1911 Г.). Смята се за “баща на модерната журналистика” - започва като репортер и става известен със скандалните си снимки на политически личности. По-късно като собственик на вестник защитава принципа на трите С - за да се четат статиите, трябва да предлагат “секс, скандал, сензация”. Остава в историята на журналистиката като главен редактор, който ръководи подчинените си с факсове. Наградата на неговото име е създадена със средствата от завещанието му, които са оставени за създаването на факултет по журналистика към Колумбийския университет в Ню Йорк, САЩ.

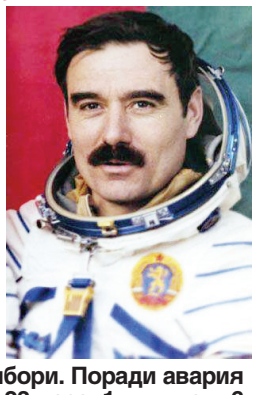
1849 - АМЕРИКАНЕЦЪТ УОЛТЪР ХЪНТ ПАТЕНТОВА БЕЗОПАСНАТА ИГЛА. Предшественик на безопасната игла е фибулата, чиято употреба има предимно естетическа функция. В Западна Европа са намерени древни бронзови брошки от XII в. пр.н.е., които доста приличат на безопасната игла. Били използвани, за да придържат различните парчета плат на рамото на тогите. През 1849 г. англичанинът Чарлз Роули и американецът Уолтър Хънт изобретили безопасната игла. Първоначално тя се използвала при бебетата - забождали се пелените им, за да не се развиват.

1966 - УМИРА ИВЛИН УО, АНГЛИЙСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1903 Г.). Един от най-известните британски творци на XX в. Популярен е със сатиричните си романи “Шепа прах”, “Упадък и падение”, “Унизените наши тела”, както и с по-личната “Завръщане в Брайдсхед”. Уо е майстор на изтънчената сатира на английското висше общество, към което обаче той самият е силно привлечен. Гор Видал го нарича “първия сатирик на нашето време”, а Джордж Оруел го описва като “толкова добър, колкото един писател може да бъде, без да е несъстоятелен”.

1979 - В КОСМОСА ПОЛИТА ПЪРВИЯТ БЪЛГАРСКИ КОСМОНАВТ. В 20,34 ч. московско време е изстрелян космическият кораб “Съюз-33” с екипаж Николай Рукавишников (СССР) и Георги Иванов (България). Основната цел е скачване със станцията “Салют-6”, където се намират Владимир Ляхов и Валери Рюмин. След това се предвижда изпълнението на научни експеримента, включващи създадените за целта изцяло български системи и прибори. Поради авария полетът продължава 1 ден, 23 часа, 1 минута и 6 секунди. Благодарение на наземните тренировки по време на подготовката двамата космонавти успяват да се приземят живи и здрави.

2001 - ОТПАДА ШЕНГЕНСКИЯТ ВИЗОВ РЕЖИМ ЗА БЪЛГАРИ. Съгласно Регламент №539, приет на 15 март 2001 г. от Съвета по правосъдие и вътрешни работи на ЕС, от 10 април 2001 г. българските граждани могат да пребиват в страните от Шенген без визи максимално до 90 дни на всеки шест месеца, считано от деня на първото влизане в която и да е страна от Шенгенското пространство.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
10 АПРИЛ 2015

ДУХОВНОСТ

ТЪРСЕТЕ ПЪРВОМ ЦАРСТВОТО БОЖИЕ!

Възкресението е в ума, ако не е поразен от грях, в делата на тези, които честват най-великия християнски празник, твърди йеромонах Никанор от Гигинския манастир

Петя ПАВЛОВА

Животът на йеромонах Никанор преминава през света на "разчовечването", докато е търгувал акции на Уолстрийт, и през света на обожението - духовен процес на усъвършенстване в добродетели в Гигинския манастир, където обновата измества разрухата.

Отзивчив, много благоразположен, Никанор отговаря с охота на въпросите ми. Монахът, продал своето ферари, на дело доказва, че Бог съгражда и възкресява, стига да го потърсим за съдействие.

Манастирът "Св.Св. безсребреници Козма и Дамян" бележи разцвет и кипи от градивна сила. Тя е "измолена", както Никанор определя. Молитва, съчетана с пост, но не само за тялото, ами и за душата, за да няма в нея зло, правят възможен подема. Възкресението е в ума, ако не е поразен от грях, в делата на тези, които честват най-великия християнски празник Възкресение Христово.

Наистина, измолено чудо е във време на повсеместна криза да се лее благодат над монасите от Гигинския манастир. Всичко е дело на Божия промисъл. Когато Никанор идва за първи път в манастира през 2003 г., и насън дори не вижда днешната промяна. Тя, разбира се, е материална, но това е само една предпоставка за духовното възраждане на светата обител.

Йеромонах Никанор (Христо Мишков) е роден през 1975 г. в София. Завършва училище по мениджмънт, след това международни икономически отношения. Работил като финансов анализатор, брокер, дилър на ценни книжа на Уолстрийт

□ *Иска ми се да наблегна на тази взаимосвързаност: как Бог подкрепя добрите идеи и как те могат да станат реалност в различни светове: веднъж в света на бездуховността, веднъж в света на духовността.*

- Бог подпомага човека във всяко едно добро дело, във всичко, което е полезно за душата и нейното спасение. Не трябва да забравяме думите от светото Евангелие: "Търсете първом царството Божие, и всичко останало ще ви се придаде".

□ *Какъв е животът на човек, загърбил светския живот и кое е най-важното в него?*

- Ние, монасите, оставяме света не поради презрение към хората или обществото, но поради това, че светският живот с неговата суета и многогрижие ни откъсва от богообщението и ни пречи да отделяме достатъчно време за своята душа. Монахът е молитвеник за целия свят. В това е същината на монашеството. За света е жизненоважно да получава божествена енергия. И монасите именно са тези, които се трудят тихо в килиите си тази благодат да слезе от небето на земята. Монасите са най-кротките и най-смирените хора. Но техният подвиг в Божиите очи е тъй голям, че помислете си: какво би била днешна България без св. Иван Рилски, какво би била днешна Русия без св. Сергий Радонежки, и може ли някой да си представи днешна Сърбия без св. Сава?

□ *А може ли човек да постигне хармония, обграден от нерелигиозни хора, които имат различен мироглед от този на монаха?*

- Истинската духовност е само тази, която води душата до покайно преобразяване под действието на божията благодат, до отобразяването в нея на Христовия лик. Същевременно нейната цел - пребиваването в единение с Бог, който е Любов, ни позволява да обичаме всички хора, независимо от техния мироглед, съзирайки във всеки от тях образа Божи. Любовта изисква да им казваме винаги истината за тяхното духовно състояние.

□ *Защо придобивките се смятат за излишни, ако е естествено хората да търсят в живота си удовлетворението от благата? Благата в кои случаи са дарове от Бог и в кои - дарове от Сатана?*

- Излишно е всичко, което отклонява човек от мисълта за Бога и грижата му за вечния живот. Земното щастие не се отрича от религията тогава, когато то не е първостепенна цел на човека. Когато споделяме дадените ни от Бога блага с ближните, тогава те са за нас дар Божий, а когато им ги отнемаме за собственото си удоволствие, ставаме роби на Дявола.

□ *Има ли Бог по-голяма сила от Дявола, за да се каза, че каквото и да става е по волята на Бога?*

- Бог е творец, Дявола - непослушно творение. Дявола има такава сила, каквато Бог допусне, за да изпита нашата вярност. Да си спомним библейския разказ за Йов.

□ *Бог достъпен ли е за нерелигиозните хора и благоразположен ли е към "заблудените овци"?*

- Нашият Господ по много начини призовава всеки един човек към себе си, но Той желае да намери не свои роби, а свои приятели. Поради това тези призиви са тихи, деликатни, оставящи място за проявление на свободната воля на всяка една личност. Понеже именно качеството да бъдем личности ни прави образ Божий. Напротив, Сатаната, който всява в душите ни пагубни страсти и пороци, ни прави свои роби, отнемайки ни свободата. Защото от какъвто порок е победен човек, той му служи робски.

□ *Има ли логика в следното: да се разглеждат хората като предани на Бога и като безбожници, ако всички са създадени по образ и подобие Божие.*

- Без човек да желае, той не може да превърне образа Божий, който носи в себе си, в подобие Божие. А ако не станем подобни нему, няма да влезем в царството му.

□ *Има ли обяснение на факта, че чудеса стават, но не с яснота, какъв е механизмът за това?*

- Изповедта е причина за случването на най-голямото и най-често срещаното чудо: покаянието и преобразяването на грешния човек.

□ *Коя изповед трогва Бога?*

- На този, който обвинява само себе си, казвайки: "Боже, бъди милостив към мене, грешния".

□ *Бихте ли формулирали идеята на Бог хората да живеят отрупани с проблеми?*

- Тази "идея" е на Сатаната, не на Бог. Целта й е човек да има "разумно оправдание" да занемари духовния си живот и в преследване на земни цели да забрави за душата си, погубвайки я по този начин. Докато Христос промени целия свят. Премахна робството. Даде права на жените и децата. Показа ни, че всички хора са братя. Даде ни пример, че саможертвата за ближния е най-голямата добродетел. Затова нека тези дни да направим равносметка на изминалия си живот и да потърсим у себе си причините за нашите несполуки. Нека намерим пътя към храма, който е винаги отворен за нас. И като се очистим чрез покаяние, да посрещнем радостно най-великото събитие в човешката история - Възкресението Христово.

Църногорският (Гигински) манастир датира от XI-XII век, като носи името на планината Черна гора, разположена в Централна Западна България

Иконопис от черквата, изобразяващ Възкресение Христово

ВЕЛИКДЕНСКОТО ВРЕМЕ НА ИСУС ХРИСТОС

Нравствен проповедник, социален реформатор, хуманист, революционер, невъзможен мечтател - кой е Той

Щом се запролети, щом видим в календара датата за Възкресение Христово, се връщаме към живота и мисията на Спасителя. Идва времето на боядисаните в червено яйца, на козунаците и на окичването на домовете с върбови клонки. Идва времето на Великденския празник - най-стария празник на християнството, установен вероятно още през II век.

В черквите свещениците припомнят думите на Христос и призовават към любов и братство между хората. А хората от своя страна любопитстват да узнаят на какъв език е писал и говорил Исус, как е изглеждал и какви дрехи е носил, защо евангелията са четири и защо са написани на гръцки език, защо неканоничната литература не се смята за достоверна, защо учението му е добило такава широка популярност? Десетки, стотици въпроси с различни отговори, някои от които взаимно се изключват. На част от тях ще се опитаме да дадем отговор тук.

Какво можем

да кажем за Богочовека

Живял е приблизително между 7 г.преди Хр. и 30 след Хр. в Палестина. Било е по времето на император Август (63 г. пр. Хр. - 14 г. сл. Хр.), при управлението на император Тиберий (14-37 г. сл. Хр.) и на тетрарха на Галилея Ирод (4 г. пр. Хр. - 39 г. след Хр.), когото той нарича "лисица", и е умрял при римския прокуратор Понтий Пилат. От текстовете за него не можем да си извадим точно заключението за каквито и да било негови професионални занимания, нито какъв е бил по външност и каква е била неговата психика.

Според трите евангелия, наречени "синоптични", обществената активност на Христос протича в Галилея и в градовете около Генисаретското езеро. Те споменават още и за едно негово пребиваване в Йерусалим, при което той е арестуван, съден и подложен на кръстна смърт. От тези текстове можем да заключим, че мисионерската дейност на Спасителя е траяла две-три години.

Но какъв всъщност е бил този Исус от Назарет? Едни го смятат за месиански носител на спасение, други го осъждат като богохулник и лъжлив пророк или като метежник. Всесилният за времето си Ирод му се подиграва като на глупак, близки негови роднини го имат за луд. Сред хората вървят различни слухове. Някои го приемат за наскоро обезглавения Йоан Кръстител, други - за слезлия от небето пророк Илия, трети - за личност, надарена с факирски умения... В покъсни времена го смятат за нравствен проповедник, за социален реформатор, за хуманист, за революционер, за невъзможен мечтател.

Исус Христос се появява на историческата сцена по времето, когато сред хората широко се ширят страхът и надеждата за

свършека на света

но и за спасението. Според някои историци това търсене на спасител се е зародило сред някогашните евреи по времето на тяхното вавилонско пленничество, когато те влизат в допир с персийските религиозни представи.

Папирусите от Кумран на Мъртво море показват, че в религиозната общност на есеите се очаквал религиозен и царски месия - "помазаника на

Разпятието на Исус

справедливостта, потомъка на Давид". В тази общност се вярвало, че всички живеят в последните дни на света, че трябва да се очаква ужасен край и победоносна война на Синовете на светлината срещу Синовете на мрака. Така или инак всички очакват Царството Божие. Никъде в евангелията Исус не определя какво е това Царство Божие. Той казва само, че то е близо.

Фарисеите си представяли в този случай едно съвършено осъществяване на Тората, зелотите подразбирали някаква политическа теокрация, за която са убедени, че ще се постигне с въоръжено насилие, апокалиптиците питаят надеждата по приближаването на новия еон, на "новото небе" и на "новата земя". Исус не позволява да бъде причислен към нито една от тези групи. В по-ново време либералната теология подразбира под Царство Божие едно висше благо, царство на ума и на свободата.

Надеждата в

пришествието на Царството Божие

се корени в Стария завет, в представите за царуването на Яхве не само над Израил, но и над целия свят. Близостта на Царството Божие за Йоан Кръстител означава съд, а за Исус е предлагане на спасение. Неговите проповеди не са жестоко заплашителни, а са възрадващи послания. И тук опираме на въпроса - на какъв език Богочовекът е отправял своите послания? Без съмнение езикът на неговите проповеди е бил арамейският - древен семитски език, който след 1000 г. преди Христа изтласква по-старите езици в Месопотамия и Близкия изток и се установява като говорим език в Палестина. Няколко пасажа в Стария завет са написани на арамейски.

Не е възможно да се каже дали Исус Христос е владеел и гръцки език, но несъмнено е можел да пише. Спасителят не е оставил никакъв писмен текст за поколенията. На устните слова е разчитал не само той, но и други големи учители на човечеството като Буда, Конфуций, Сократ и Мохамед.

А

как е бил облечен

Христос по време на своите пътувания из древната библейска земя? В иконите почти винаги го виждаме изобразен в бели одежди. Според проф. И. П. Сандърс палестинските юдеи са носели същото гръкоримско облекло, което е било характерно за средиземноморския свят и около него в продължение на стотици години. Мъжкият костюм се е състоял от туника, направена от две сшити парчета плат. Препасвана е с колан. По-скъпите туники били приготвяни от едно цяло парче тъкан. Върху тази дреха мъжете носели дълга мантия, която в студено време или при неблагоприятни климатични условия била увивана около тялото, премятана презглава и дори използвана като одеяло. Зимното облекло било приготвяно от вълнени материи, които понякога били обагряни в пъстри цветове - жълт, кафяв, червен, син и пурпурен. През лятото се обличали в ленени дрехи, които били избелвани до възможния предел.

На краката си обували сандали или къси кожени ботуши. Ако може да се вярва на някои стенописи от Дура-Европос, мъжете си правели много къси прически и били с обръснати брада или с къси брада. Жените в Юдея през първи век се обличали с по-дълги, по-шарени и по-разточително скроени туники. Те били сложно пристегнати отгоре и отдолу с по няколко колана и по този начин се превръщали в пищни рокли, достигащи до глезените. Обувките им били украсени с мъниста и оцветени в ярки тонове, с коркови или с дървени подметки.

Какво са слагали на трапезата

си Учителят и неговите ученици?

Отговорът на този въпрос ще започнем с думите, че в Галилея е имало голямо разнообразие на растителни култури, които изхранвали целия Близък изток. Заради отличната си почва, мекия климат и продължителния благоприятен за реколта сезон, полята северно от Галилейското езеро произвеждали толкова много жито. Стада от овце и кози били често срещани в Сирия и Юдея. В Галилея се произвеждали и най-хубавите вина в цяла Палестина, а огромните градини със смокини, фурми и орехи били прочути в целия античен свят. Но най-доходни за износната търговия били галилейските маслинови насаждения. Хората не само готвели със зехтин, но и осветявали домовете си и публичните сгради с лампи, в които горяло маслиново масло. Древните не само мажели раните си със зехтин, но и се потапяли в зехтин, когато били болни.

В евангелията има 45 споменавания за рибарски корабчета и за рибари. Несъмнено всички изброени дотук продукти присъствали на трапезата на Исусовите сподвижници, която те застлали, щом Спасителят ги събира не за пасхална, а за прощална вечеря. Чрез астрономически изчисления се стига до датата 7 април от 30 г. като вероятен ден за смъртта на Исус. След вечерята животът на Христос бързо тръгва към своя край.

Устройва се съд пред първосвещеническия съвет. Необходимо било Исус да се изкара лъжлив пророк и богохулник, за което се полага смъртно наказание. Към обвинението са причислени и нарушаването от страна на Исус на юдейската заповед за съботата, на предписанията за пречистване, общуването с грешници и култово нечисти особи, както и критиката срещу закона. Всички споменати тези поставяли под въпрос авторитета на юдаизма. И тъй като първосвещеническият съвет по онова време не можел сам да наложи смъртно наказание, се стига до едно заиграване с иначе омразните римски окупационни власти. В крайна сметка Исус е осъден.

Разпъването на кръст

е било римска форма на смъртно наказание. Прилагало

ВИТЛЕЕМСКАТА ЗВЕЗДА

Всички опити в системата на Млечния път да бъде открита Витлеемската звезда, която се появява на небето при раждането на Христос, засега са напразни. Любопитно е да се знае, че от Тутмос III до Мао Дзедун всеки нов владетел се сравнявал с нова звезда или с изгряващо слънце.

Марк Томпсън от британското Кралско астрономическо общество използвал компютърни симулации и исторически данни, за да определи положението на звездите и планетите по времето, когато се смята, че се е родил Исус Христос. Неговите изчисления показват, че между септември 3 г. пр. Хр. и май 2 г. пр. Хр. планетата Юпитер и звездата Регул в съзвездието Лъв се разминали три пъти на близко разстояние една от друга - феномен в астрономията, известен като ретроградно движение, при което дадена планета изглежда така, сякаш е спряла и започва с блясък да се движи в обратна посока.

www.duma.bg

КЪДЕ СМЕ НИЕ?

ТТИП - пропорционалност, възможности, традиция

Всички граждани имат право да знаят предизвикателствата пред България, за да съумеем да защитим една достойна българска позиция

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

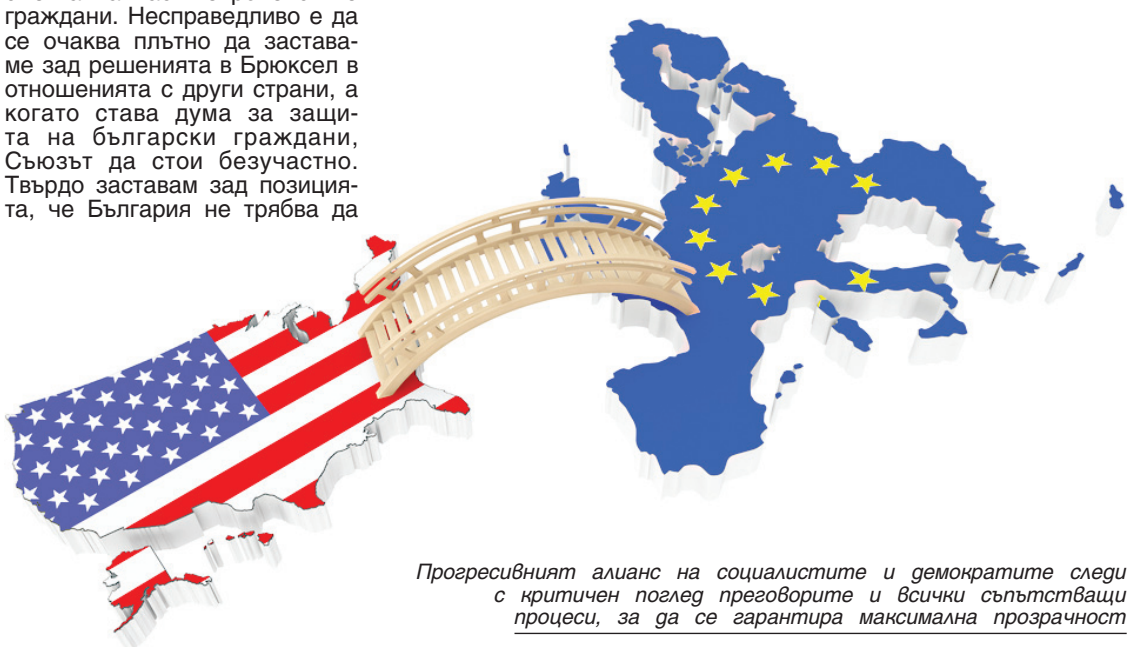
Момчил НЕКОВ, член на Европейския парламент

Най-горещата тема в Брюксел и цяла Европа през последните седмици е Споразумението за свободна търговия между САЩ и ЕС. Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство (ТТИП) предвижда значително намаляване или директно заличаване на голяма част от съществуващите тарифни и нетарифни бариери.

В Европейския парламент предстои 15-те комисии, които оформят позиции по ТТИП, да излязат с окончателните си становища и доклади в близките седмици. Дебатите по това споразумение се водят от близо година. Нашата група на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент следи с критичен поглед преговорите и всички съпътстващи процеси, за да се гарантира максимална прозрачност. Понижаването на социалните стандарти, както и стандартите за хуманно отношение към животните, опазването на околната среда и ограничаването на производството на генетично модифицирани организми са нашият знак "СТОП" за това споразумение.

Самото споразумение се очаква да бъде широкообхватно и да засяга много сфери от живота на европейския гражданин. За да бъде той добре запознат, вярвам, че ролята на нас, политиците, е да информираме за същността на споразумението и различните негови аспекти и елементи.

Към настоящия момент гражданите на 5 държави членки на ЕС, сред които и България, не могат да пътуват свободно до САЩ. В същото време обаче американските граждани могат да пътуват свободно в целия Европейски съюз, включително и в тези 5 страни. Това означава, че американският бизнесмен може безпрепятствено да дойде и да развива бизнес в България, докато за българския му колега трябва одобрение от властите в САЩ. Това е икономическа заплаха за България, ако ТТИП бъде сключен при тези визови условия. Поставих проблема на вниманието на главния преговарящ по споразумението със САЩ - комисаря по международна търговия Сесилия Малмстрьом. В своя отговор тя изтъкна възможността безвизовото пътуване за някои категории американски граждани да бъде преустановено, ако не се постигне реципрочност на визовата политика. Малмстрьом подчерта, че визовият режим би възпрепятствал в бъдеще евентуалното прилагане на ТТИП за сметка на нас - европейските граждани. Несправедливо е да се очаква плътно да застават зад решенията в Брюксел в отношенията с други страни, а когато става дума за защита на български граждани, Съюзът да стои безучастно. Твърдо заставам зад позицията, че България не трябва да подкрепи ТТИП, ако визовият въпрос не бъде решен по справедлив за страната ни начин преди влизането в сила на документа.

Прогресивният алианс на социалистите и демократите следи с критичен поглед преговорите и всички съпътстващи процеси, за да се гарантира максимална прозрачност

Способни ли сме обаче да се конкурираме на американския пазар? Заради неосъществени реформи и неправилна икономическа политика България загуби големи традиционни пазари като Близкия изток, Русия и другите държави от ОНД и навлезе в силно конкурентната среда на общия европейски пазар. След присъединяването ни към ЕС, редица сектори на българското земеделие се свиха. Ако влезе в сила и ТТИП, нашите земеделски производители ще са подложени на двойна конкуренция - веднъж с европейските производители и втори път с американските. Това би довело до още загуби на работни места. В тази връзка призовах европейския комисар по земеделието да предвиди финансови инструменти за държави като България, в случай че ТТИП бъде одобрено. Без подобна мярка съществува реална икономическа опасност за нашето земеделие.

Гражданите и потребителите в ЕС търсят все по-често качествени и традиционни продукти, които допринасят за запазване на културното и кулинарно наследство на Европа. Производителите на тези специфични храни обаче биха могли да продължат тяхното производство, ако бъдат справедливо възнаграждавани за своя труд и вложените усилия за поддържане на традиционен поминък. За да са разпознаваеми тези продукти и съхранени, ЕС има т.нар. "схема за географски указания за селскостопански продукти и храни" и "схема за храни с традиционно специфичен характер". Продуктите, отговарящи на изискванията на тези системи, са обозначени с определени знаци. Признаването на този вид интелектуална собственост е важен аспект на ТТИП. Това означава, че САЩ ще трябва да се съобразява с правото за ексклузивно производство на определени европейски продукти, което е дадено на конкретни европейски региони.

Какви са ползите от поддържането на този вид продукти? Първото и най-важно е запазването на регионалната специфика и кулинарните традиции, които са част от националната идентичност. Точно затова ЕС преди близо 20 години е изготвил тези две схеми.

Какви храни и продукти могат да бъдат защитавани в тази схема? Наборът е изключително широк - от видове домати, мандарини и мед през сирена, различни видове шунка до специфични видове хранителна сол и дори бира. Условията за включване в схемите са няколко. Едно от тях е продуктът да е познат под това си име от поне 30 години. Друго условие е целият процес на производство да се случва в специфичен географски регион, защото тогава този продукт има право на наименование със "защитено наименование за произход" **(изображение 1)**. Ако поне един от процесите на подготовка (производство, преработка или приготвяне) се осъществява в даден географски регион - в този случай имаме храна със "защитено географско указание" **(изображение 2)**. Третата категория - храните с традиционно специфичен характер (**изображение 3**), дава защита на традиционни методи на производство и рецепти.

На ниво ЕС има над 1200 вече защитени храни по тези схеми. В процес на признаване са над 200 нови продукта. Българският принос, за съжаление, е твърде скромен. Успешно защитени са само 5 продукта - два с географско указание - Българско розово масло и Горнооряховски суджук, и три храни със традиционно специфичен характер - филе Елена, роле Трапезица и Панагюрска луканка. Има потенциал за много повече - Смилянският боб, Самоковският картоф и зеленото сирене от село Черни Вит, Тетевенско, са само една малка част от тези уникални продукти, които се произвеждат у нас и които могат да бъдат защитени в целия ЕС.

Важен елемент е, че тези храни най-често се произвеждат от семейни ферми или малки регионални производствени мощности и така, освен че създават чувство за регионална идентичност, те подпомагат местната икономика в справянето с безработицата и с обезлюдяването в по-отдалечените региони.

Точно тези храни с географски указания в ЕС са включени в преговорите по споразумения за свободна търговия, включително ТТИП. ЕК неколкократно обяви, че ще се бори този тип продукти да бъдат признати и защитени на американския пазар. Българските продукти оба-че са изключени от този процес. Европейският комисар, отговарящ за земеделието и развитието на селските райони, ме информира, че това е така заради малката им икономическа значимост. Това ме мотивира да работя за популяризиране на схемите за защитено качество сред българските производители.

Като пример за успешна политика в това отношение може да ни послужи Франция. По схемата за географски указания за алкохолни напитки, французите успяха да защитят шампанското като продукт, който може да се продава с това название единствено, ако е произведен във френската област Шампан. Гърция има регистрирани над 100 такива продукта. Хърватия, която се присъедини към ЕС 6 години и половина след България, вече има изготвени и изпратени за одобрение 13 продукта. Португалия има 113, Испания - 207, Италия - 300.

ТТИП не е последната възможност да осъзнаем ползата от тези схеми, но смятам, че трябва да използваме сегашната ситуация, за да се поучим от добрите практики на другите, развивайки собственото ни национално самочувствие. Като член на ЕП и като социалист се боря за справедливо споразумение, което да не е в ущърб на нашето земеделие, но и на нас като граждани. За да вземем заедно най-правилното решение относно ТТИП, започнах поредица от публични дебати и дискусии. Вярвам, че всички граждани имат право да знаят възможностите и предизвикателствата пред България, и аз ще продължавам да ви информирам за различните аспекти и страни на споразумението. За да съумеем да защитим една достойна българска позиция.

1.

2.

3.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 10 АПРИЛ 2015

„Текстовият врат“ се превръща в епидемия

Видеоигрите могат да увеличат теглото на главата от 5,5 на 27 кг и да нанесат непоправими вреди на гръбнака

Всяко дете е чувало възрастните да му казват “Не се изгърбвай!” или “Стой изправен!” Само че на нас ни правеха тази забележка на трапезата, зад бюрото или чина, докато четяхме или пишехме. Днес и ние правим тази забележка на децата си, но предимно когато ги виждаме надвесени почти като зомбита над видеоигрите. Днес мнозина ги наричат “наведеното” поколение. Очаква се само в Индия например броят на смартфоните от 140 милиона в момента да нарасне на над 651 милиона през 2020 г.

Майката на 10-годишния Оуайаш Батлиуала от Мумбай, Индия, казва, че синът й прекарва поне 3-4 часа дневно в игри на айпада. Но истинското й притеснение дошло, когато през юни-юли м.г. той започнал да се оплаква от болки във врата, които постепенно започнали да се разпростират към раменете, ръцете и гърба. От силни болки в пръстите се оплаква и 19-годишната Нида Джамил, която твърди, че ползва смартфона си 24 часа дневно и 7 дни седмично. “В смартфона са приятелите ми, новините на деня, клюките - всичко. В него е целият свят”, казва Нида.

Човешката глава тежи около 5,5 кг, но когато вратът се навежда напред и надолу, теглото на шийните прешлени се увеличава.

Под ъгъл от 15 градуса това тегло е около 12,2 кг, при 30 градуса - над 18 кг, при 45 градуса това е около 22,2 кг, а при 60 градуса започва да тежи над 27 кг. Това е товарът, който милиони хора по света носят всеки ден, взирайки се в електрониката си - в очакване или по врме на возене в обществения транспорт, в забавления под формата на игри или комуникациите с близки, колеги или бизнес партньори. Това показват данните от проучване на екипа на Кенет Хансридж. “Само се огледайте - всеки, вече и възрастните, е с наведена над смартфон глава. Това е епидемия”, казва д-р Хансридж, който е шеф на клиниката по гръбначна хирургия в Нюйоркската болница по гръбначна хирургия и рехабилитация.

Какво значи главата да тежи 27,150 кг?

Това е все едно да носите на шията си 8-годишно дете, обясняват от екипа на д-р Хансридж. Специалистите са пресметнали, че ползвателите на смартфони прекарват дневно между 2 и 4 часа в четене, писане и пращане на имейли, електронни съобщение или игри. Това се равнява на 700 до 1400 часа годишно, а при гимназистите и студентите може да стигне и до 5 хил. часа годишно. Това означава, че в продължение на 700 или 1400 или 5000 часа годишно носите на врата си 8-годишно хлапе.

Според други проучвания навеждането на главата с всеки сантиметър напред и надолу удвоява натиска над гръбначния стълб.

Д-р Садия Ванджара е физиотерапевт. Тя е категорична, че продължително наведената глава води до хронични болки в шията, раменете, ръцете и гърба. И това не е болка от травма или болест, а от неправилна поза, категорична е д-р Ванджара и твърди, че в практиката й е имало деца под 10 г. с такива оплаквания. Физиотерапевтката е категорична, че родителите и учителите трябва не просто да правят забележки “Изправи гърба си” или “Не се навеждай прекалено”, но да учат децата на правилна стойка, щом са му купили вече смартфон.

0 градуса 4,5 - 5 кг | *15 градуса 12,2 кг* | *30 градуса 18 кг* | *45 градуса 22,2 кг* | *60 градуса 27,2 кг*

Народната медицина

Корен от маргаритка бори хроничната хрема

При зъбобол, лицеви невралгии, срещу хронична хрема и болки в горните дихателни пътища, полова слабост при мъже, като хранителна добавка. Това са препоръките на билкари за маргаритката (Anacyclus pyrethrum). Други нейни имена са акаркара, испанска лайка, планинска маргаритка.

Маргаритката е многогодишна билка, която много прилича на лайка. Нейните корени са широко използвани като аюрведа билки, отглеждани в Индия. Миризмата на този корен е с лек аромат. Интензивният вкус предизвиква обилно слюноотделяне. Когато се дъвче, стимулира слюноотделянето, като изпуска силно парлив вкус. Използва се за облекчаване на сухотата и болки в гърлото и устата.

Приложена външно, билката се използва в Югоизточна Азия за лечение на зъбобол, лицеви невралгии и хронична хрема.

Акаркара е считан за тоник, използван още от древни времена за подпомагане на нервната система. Някои билкари препоръчват тази билка и срещу много други заболявания като диабет, лечение на епилепсия, парализа, хемиплегия, както и за болки в гърлото и сливиците.

Маргаритката се среща в Индия, Алжир, Мароко, Испания, Хималаите, България. Използва се коренът.

Лекарства за сърце действат различно на жените и мъжете

Засега не са достатъчни доказателствата в тази област, но все пак е факт, че мъжете са по-предразположени към сърдечносъдови заболявания. Затова и в повечето изследвания в тази област наблюдения са извършвани само върху пациенти от мъжки пол. Едва през последните няколко години изследователите обръщат повече внимание на кардиологичните заболявания при жените, защото по статистика от сърдечни болести умират толкова жени, колкото и от рак на гърдата.

Основавайки се именно на такива данни, учените от Хумболтовия университет в Берлин стигат до извода, че при жените много по-често се срещат опасни за живота нарушения на сърдечния ритъм. По мнение на германските учени обаче, за да няма съмнение, че лекарствата, които действително помагат на мъжете, не вредят на жените, трябва да се проведат специални кардиологични изследвания, отчитащи хормоналните, биохимичните и физиологичните различия между двата пола.

Очите болят и от неприятна работа

Мнозина се оплакват от болки в очите или нарушено зрение по време на работа с компютър. Специалистите от университета Сасари са стигнали до заключението, че това състояние е резултат от това, че хората не получават удовлетворение от своята работа.

Италиански лекари твърдят, че при всеки трети човек това не е свързано със здравето. Те са наблюдавали над 2000 доброволци, на които е възложено да отговорят на въпроси, свързани със стреса, условията на труд и напрягането на очите по време на работа. Всички са били специално подбрани - с нормално зрение и на еднаква работа. Всеки трети от анкетираните е заявил, че усеща преумора в очите си не по-малко от 3 пъти седмично, а 13% - всекидневно.

Преумората се проявява най-често чрез сърбеж, болка, усещане за натиск в очите, неясно зрение или раздвояване на образа по време на работа или веднага след това. Повече от 30% са признавали, че на работното си място се чувстват неудовлетворени или стресирани. За тези хора са характерни ниската самооценка, склонността към конфликти, неудовлетворението от социалното им положение.

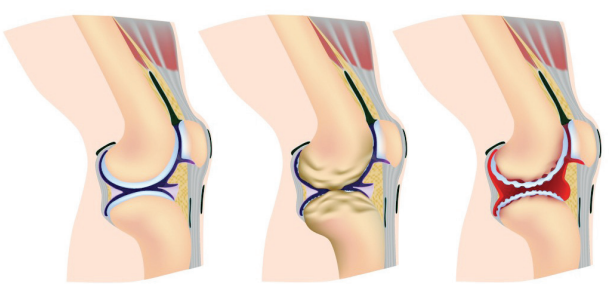
Хората, които се радват на подкрепата на своите колеги и се чувстват добре на работното си място, усещат напрегнатост на очите с 30% по-рядко. При това осветлението на работното място, за разлика от шума и цигарения дим, не влияе на честотата на очните симптоми.

Кръвен тест открива артрита 10 години преди симптомите

Артритът може да се диагностицира доста преди проявата на първите симптоми, съобщават учени от Университета на Уоруик. Те са създали уникален и евтин кръвен тест. Той “открива” първите опасни промени, водещи до остеоартрит 10 години преди поставяне на диагнозата по обичайния начин. Новият тест може да промени живота на стотици хора, съобщава The Daily Mail.

Остеоартритът е основната причина за разграждане на хрущял. В момента не съществува специфичен тест за това заболяване. Обикновено го диагностицират късно, когато вече процесът е напреднал, а пациентът може да бъде опериран.

За анализа е необходима само една капка кръв. Самото изследване отнема по-малко пари и време, отколкото например, ако пациентът си направи ядрено-магнитен томограф. Кръвният тест може също така да покаже колко бързо се ще се развива заболяването в конкретния случай и какви лекарства ще помогнат най-добре, твърдят откривателите му.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пародия

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ
САМО ДА Е ВЕСЕЛО

Приказката за ЧЕРВЕНАТА ШАПЧИЦА, разказана от анонимен тийнейджър на друг анонимен тийнейджър

Глей са, братле, значи дъртата на Червената шапчица я ръга да ходи при баба си, дето живеела насред гората, та да й носи някви кроасани, сникерси и тем подобни глупости. Значи, копеле, отива мацката, Червената шапчица де, към гората и там я скива вълкът, звяр значи, изверг! Изрода я пита:

- Абе, ти къде си тръгнала, ма?

А оная му вика:

- Отивам да вида некролога, щото чакам да хвърли топа всеки момент, та да й взема гарсониерата. Носа й тук някво ядене.

А вълкът:

- Добре си тръгнала към дъртата, прати й много поздрави от мен.

- Шъ й пратя, ако не взема да забравя.

И си продължила мадамата към съборетината на дъртата. Ама вълка в това време си вика: “Абе, що не взема да мина напряко и да изям дъртофелника, а после шъ вида кво да права с оная тъпанарка. Ако не чукане поне един сникърс да изкарам.”.

И засилил се мутанта, стигнал пръв, потропал на вратата и некролога отвътре му вика:

- Къв си ти, бе?

А вълкът си направил педерастки гласа и й вика:

- Аз съм, ма! Червената шапчица. Отваряй щото брадясах, докато те чакам!

Тогава пенсията му отворила и оня я лапнал от раз, баш като Зуза от петдесет и първи блок, само дето оная не лапа дъртаци. Значи, братле, лапнал я вълка, взел че й облякъл нощницата и й легнал в леглото. Абе, извратен, ама после ше ти разказвам. Лежи изрода и чака да дойде Червената шапчица. По едно време се хлопа на вратата.

- Влизай - вика оня.

И кво гледа - оная, Червената шапчица, влиза и сяда до леглото. И почва да го разпитва. Що му били такива големи очите, що са му такива големи ушите. Да ти кажа, бабека бил толкова грозен, та Червената шапчица въобще не познала вълка. И по едно време тъпанарката пита изрода:

- Абе, бабек, що са ти такива големи зъбите?

А вълка не се сдържал и й вика:

- За да тъ изям, твойта мама!

И я изял. Ама лафа не свършва дотук, щото по едно време дошъл един ловец в къщата на бабата. Тоя явно й е бил някво гадже и минавал да я наръби, ама като видял вълка с пълен корем извадил мозберга, от ония дванайсет и седем милиметровите, и му теглил куршума. Извадил после чикията и му резнал корема, а оттам взели че излезли дъртофелника и оная тъпанарка, Червената шапчица.

Та затова ти разправям за Зуза и лапането на вълка...

Бе, страшна работа, ядат се, чукат се и изобщо не им пука хора ли са, животни ли са – само да е весело!

НОВА БИБЛИЯ

Лозан ТАКЕВ

Дали наистина възкръсва свободата!
Видяхме само как умира банка...
Поправка: Вече знаят и децата -
Исус се е родил в гаража в Банкя!?

Николай АРНАУДОВ

ВЕЛИКДЕНСКА КАМА СУТРА

ПОЗА “БЪЛГАРИЯ И ПОРЕДНИЯТ ГОЛЯМ БРАТ”

СКРАП

Димитър БЕЖАНСКИ

Ако някой реши да определи дума-символ на българския преход, няма нужда много-много да мисли и да се чуди. Най-подходяща е думата „скрап“.

Нарязахме за скрап няколкото подводници. Риболовни кораби, които кръстосваха морета и океани, също бяха нарязани за скрап. Заводи и фабрики, отидоха за скрап, та се не видяха. И то не само машините в тях, а и арматурното желязо от халетата им. Капаци на улични шахти, железопътни релси, вагони и локомотиви... Абе, какво ли не се превърна в скрап!

Сега започна рязането и на малките блокове на АЕЦ „Козлодуй“. Същите онези блокове, които произвеждаха най-евтиния ток в Европа – себестойността му беше под един американски цент за киловатчас. Те можеха все още да си го произвеждат този евтин ток на воля, но ние ги спряхме, за да се харесаме на Европейския съюз. Е, харесахме му се, потупаха ни по рамото. Някои политици дори получиха ордени за заслуги към чужди държави. Няма да споменавам имена, но една госпожа, настоящ вицепремиер знае за какво говоря. Или поне се досеща.

Както и да е, важното е работа да се върши. А работата по скрапясването върви с пълна сила. Досега са свалени дванадесет хиляди тона оборудване, остават още петдесет и пет хиляди тона. Ще бъдат свалени и те, няма страшно. Ние сме царе на разваляне-то. Има обаче една малка подробност – целият демонтаж на блоковете ще струва над един милиард евро! Не са малко пари, но и това не е проблем – нали депутатите гласуваха да вземем шестнадесет милиарда заем. Е, тия шестнадесет милиарда не са в евро, в левове са, но така или иначе, ако перифразираме старата поговорка – паре има, може да се действа.

Питам се само – кога ли и цялата държава ще я нарежат за скрап?

Вече са я почнали?

N-ЧО N-ЧЕВ НА РЪКА РАЗСТОЯНИЕ ОТ ЖИВ МИНИСТЪР

Константин ИВАНОВ

Със свито сърце гражданинът N-чо N-чев помогна на мургавия бизнесмен да свалят релсата от каручката и да я предадат на пункта за вторични суровини: няма да се размине без разпити откъде я карат, как са я придобили. Размина се. N-чев дори получи хонорар за участието – 2 лева, шепа жълти стотинки и „Айде на добър път и умната!” Беше пригладнял, не ял от два дни. От някакво павилионче наблизо с фирма “Pizza на парче 1,70 лв.” се носеше изкушаващ, непознат аромат. Престраши се да опита този нов за него артикул: когато излезе от България преди 14 години, в такива закусвалнички се продаваха банички и козунак, „менюто” му като аргатин в Беломорска Тракия включваше попара с мляко от кравите, които доеше във фермата и собственоръчно приготвени в солена саламура маслини, спастрени тайничко при беритбата. „Все пак, личи си, че вече сме членове на Европейския съюз, асортиментът е побогат”, помисли си N-чев, останал въпреки изпитанията, верен на личния си цивилизационен избор.

„Сложи си от тоя сос, става похубаво, накъде по капли в това гадно време?” Здравенякът, който го заговори, беше шофьорът на спрелия пред павилионче-то камион. Явно си търсеше компания и N-чев естествено не отказа. Имало срутване на скали, разчиствали пътя, правел вече трети курс. Наближиха срутището, но пътят на камиона беше преграден от десетина автомобила, различни марки и надписи, в които се повтаряха две латински букви: “TV”. „Довечера, за новините, ето я министърката е вече тука, интервюират я”, поясни шофьорът. “Браво, значи министрите вече са народни хора, щом и те хващат лопатите, възторгна се N-чев, сигурно това е нова европейска директива”. „Абе, човек, ти от небето ли падаш, та ако си стои в кабинета, кой ще я снима, кой ще я показва по телевизията, а така и „шефът” ще я похвали, че от стоене на теферич посред зима е хванала тен. Айде слизай, че отивам да товаря.”

Въодушевление обзе нашия герой, грабна лопата и се включи в разчистването. Беше свикнал с каторжния труд, чиновническите му някога ръце бяха загрубели, налял беше и мускули. „Солидарност, нали това е основополагащ принцип на голямото и дружно европейско семейство”, пред очите на N-чев и с негово участие се сбъдваше мечтата му. В този миг се свлече лавина от камъни, липсата на окото, загубено при оня инцидент с връхлетелия го на пешеходната пътека джип, му попречи да се ориентира бързо като останалите, остра болка го резна в прасеца, рукна кръв. Зави сирена на линейка, помогнаха му да се качи, чу кратка команда: ”Карай в София, в „Пирогов”. „Ама защо чак в София, това е дребна работа, в най-близкия селски здравпункт ще ме превържат и”...Не можа да довърши, пресече го, стори му се доста подигравателно, санитарят: „Абе човек, то от тука до София болница няма, ти - селски здравпункт!”

Така за трети път в своя първи след 14 години ден в родината, N-чо N-чев се сблъска с неочаквани жалони по широкия друм, осветен от пътеводната брюкселска звезда: приетото без уговорки в пункта за вторични суровини парче от жп релса, заснемането на телевизионно шоу с участие на истински министър от плът и кръв и осигуряването на централизирана медицинска помощ за превръзка на одраскване.

Слиза Исус на земята и гледа - един дядо седи и плаче на някаква скала. Отишъл Исус при него и го попитал:
- Защо плачеш, дядо?
- Загубих сина си и сега той много ми липсва...
Исус се развълнувал от мъката на стареца.
- Как изглеждаше синът ти?
- Ами един такъв... с пирони в ръцете и краката...
- Татко! - извикал Исус, обезумял от щастие.
- Пинокио! - зарадвал се старецът.

☺

Какво правят мутрите на Великден?
Боядисват си мерцедесите и се чукат....

☺

Наближава 22.00 ч. Съпругът си облича костюм, слага вратовръзка и се готви да излиза.
Жена му го пита:
- Къде отиваш по това време?
- За риба отивам, скъпа. Не ме чакай и заключи след мен.
Жена му се врътнала и излязла от стаята. След 10 минути се върнала, облечена в съблазнителна рокля и с обувки на висок ток. Посегнала да си вземе палтото, а изуменият й съпруг я попитал:
- Ти пък къде отиваш?
- При мама, ще сеем картофи.

☺

Дядо и баба напускат хотел. Администраторът им казва:
- Дължите 10 000 долара.
Дядото:
- Ама чакайте, ние не искаме да купим хотела, бяхме тук едва 1 седмица. Откъде тия 10 000?
Администраторът:
- Ами, тенис корт...
Дядото:
- Ама ние не сме го ползвали!
Администраторът:
- Ами да сте го ползвали, той беше на разположение.
Дядото:
- Друго какво?
Администраторът:
- Ами, плувен басейн...
Дядото:
- Ама ние не сме го ползвали!!!
Администраторът:
- Ами да сте го ползвали, той беше на разположение.
Дядото:
- Друго какво?
Администраторът:
- Ами, SPA-комплексът.
Дядото:
- Ма ние не сме го ползвали, бе!!!
Администраторът:
- Ами да сте го ползвали, той беше на разположение!
Дядото:
- Добре, давам ви 100 долара, другите 9900 ви ги удържам, щото сте правили секс с бабата!!!
Администраторът:
- Ама ние не сме правили!
Дядото:
- Ами да сте правили, тя беше на разположение!

☺

Съпруг и съпруга се карат зверски. В един момент съпругата не издържа:
- Тъпанар, изчезвай оттук!
Примирен, мъжът се отправя към вратата, но тя продължила:
- И дано пукнеш бавно и в агония!
Като чул това, мъжът се обърнал и казал:
- Значи да остана, а?

☺

Строителен работник влиза запъхтян в автокъща.
- Колко струва това Bentley GT Coupe?
- 250 000 евро.
- А на кредит за една година?
- 25 000 евро на месец.
- По дяволите! А за две години?
- 12 500 евро месечно.
- Хм, а за три години?
- Може би е по-добре да се насочите към по-евтин автомобил?
- Може, ама скелето баш върху такъв падна.

☺

Разговор между каубои:
- Аз имам най-бързата ръка в целия див Запад!
Другият казва:
- Аз пък предпочитам жени.

☺

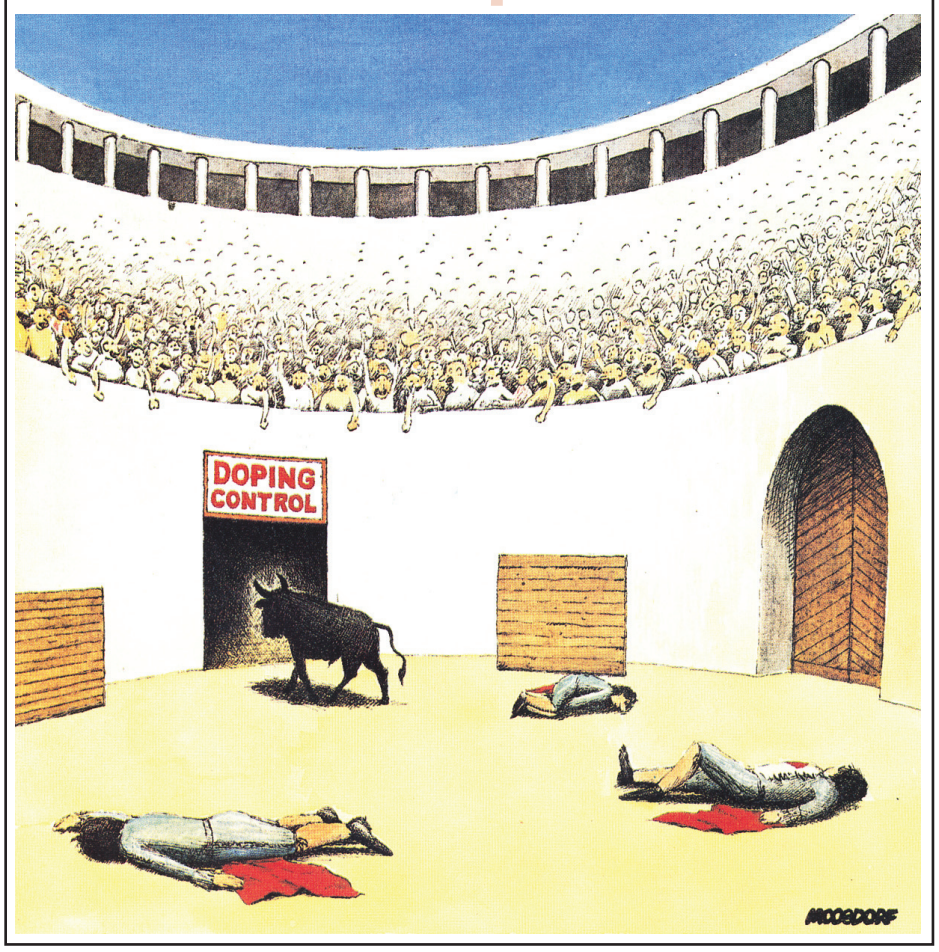
Лежи габровец на смъртния си одър:
- Къде е жена ми?
- Тук съм, скъпи.
- Децата?
- Ето ни, татко.
- Внуците къде са?
- До теб сме, дядо.
- Защо тогава свети лампата в кухнята?

☺

В чудния свят на семейните:
-Добър вечер, скъпа! Какво има за вечеря?
-Виж в хладилника!

ЕВРОКЛАСИЦИ

Уве МОДРОВ - ГЕРМАНИЯ

-Браво, бе... този лед сама ли го направи?

☺

Обява:
Складът за боеприпаси отново набира персонал.

☺

- Доволен ли сте от нашия най-нов компютър? - пита представител на електронна фирма директора на изследователски институт.
- Не сме. Много е чувствителен.
- Та нали това са неговите най-големи предимства.
- Да, обаче след всяка направена грешка неудържимо се разплаква.

☺

Двама пияници си говорят за техен събутилник:
- Знаеш ли, Иван вече спрял да пие.
- Майтапиш се!
- Не бе, лично видях некролога!

☺

Лекарят обяснява на ирландец как природата компенсира някои физически недостатъци.
- Например слепите хора имат остър слух. Глухите развиват други сетива.
- Разбирам какво искате да кажете - отвръща ирландецът. - Забелязал съм, че ако единият крак на човек е по-къс, другият винаги е малко по-дълъг.

☺

Звъни телефонът на цирков дресьор и един дрезгав глас пита:
- Интересувате ли се от коне, които говорят?
- Глупости! - отговорил дресьорът и затворил.
След малко телефонът пак звъни и същият дрезгав глас казва:
- Моля, не затваряйте, защото много мъчно се набира телефонен номер с копито!

☺

Началник се връща от командировка. Секретарката му казва:
- Имам няколко лоши новини и една добра.
- Кажи лошите.
- Ами данъчните ни направиха проверка и блокираха сметките на фирмата. Шофьорът удари служебната кола. Пропаднаха ни две продажби...
- А добрата новина?
- Ще си имаме дете, скъпи!

☺

Работник влиза в кабинета на шефа си:
- Шефе, искам да ви обърна внимание, че заплатата ми не съответства на способностите ми!
- Знам, знам! Но не мога да си позволя да ви уморя от глад...

☺

Житейски мъдрости:
Баща казва на синовете си: „Момчета, знайте, че е много по-добре да се събудите до ужасно грозна гола жена, отколкото до красив гол мъж!"...

☺

Демокрация в действие:
На ъгъла седи просяк с измачкана шапка в ръка. Покрай него минава елегантно облечен човек. Като вижда просяка, той се спира.
- Здравей, колега - казва му той.
- Всички ние, твоите колеги, сме във възторг от мъжеството, с което каза право в очите на шефа всичко, което мислиш за него!

☺

Модерни времена:
Късно вечерта майка уговаря малкото си хлапе да си ляга:
- Хайде, стана време за сън! Виж, и по телевизията леличките вече започнаха да се събличат.

☺

- Какво щяха да правят жените, ако нямаше на планетата мъже?
- Щяха да дресират някакъв друг вид животни.

☺

Цигански напеви:
Разговор между ромка и баща й:
-Тате, ще ме вземеш ли днес от детската градина?
-Да те вземе мъжът ти. Аз съм на училище.

☺

Една блондинка пита друга:
- За какво мечтаеш?
- Мечтая как ще срещна една фея, която ще ми подари сто хиляди долара.
- А защо не милион?
- Милион не е реално.

☺

Търговският представител, деловодителката и управителят на фирма отиват да обядват заедно. По пътя намират старинна маслена лампа. Разтриват я и отвътре се появява един джин. "Ще изпълня по едно желание на всеки от вас" - казва той. "Първо аз! Първо аз!"- скача деловодителката.
"Искам да бъда на Бахамите, да карам джет, без да се интересувам от нищо."
Пуф! И изчезнала. "Сега аз! Сега аз!" - крещи търговският представител "Искам да бъда в Хавай, да разпускам на плажа с личен масажист, безкраен запас от коктейли и любовта на моят живот." Пуф! И той изчезнал.
"Твой ред е" - казал джинът на управителя.
"Искам тези двамата обратно на работните места след края на обедната почивка" - отговорил той.
Бизнес поука: Винаги оставяйте първата дума на шефа.

☺

Вълкът отишъл на реката и видял невестулката да мие кора от банан.
- Защо миеш тая кора?
- Дай едно евро и ще ти кажа.
Дал вълкът едно евро.
- Айде сега кажи ми защо я миеш.
- Ей така, да е чиста.
- Ти си била много проста, ма.
- Проста, проста, ама изкарвам петдесет евро на ден.

☺

Търговец на птици увещава чуждестранния турист:
- Съветвам ви да си купите този папагал! Десет години е прекарал в харем и сега разказва много интересни неща. ...

☺

Детенце пита:
- Мамо, мамо, от какво е произлязъл човекът?
- От маймуната, моето дете!
- Тате, тате, от какво е произлязъл човекът?
- Господ го е създал!
- А мама защо казва, че е произлязъл от маймуната?
- Тя майка ти за нейната фамилия казва, а аз за моята!

☺

Блондинка опитва да постъпи на работа в полицията.
Възрастен шеф в полицията я погледнал и пита:
- Ще ви задам няколко въпроса. Колко е две по две?
- Ъъъъ... четири.
- Добре. Корен квадратен от 100?
- Ами... десет!
- Отлично. Кой е убил Ботев?
Блондинката замълчава.
- Не знам - накрая казала тя.
- Добре, помислете и елате утре.
Блондинката се обажда на приятелка. Тя я пита:
- Взеха ли те на работа?
- Не само, че ме взеха - хвали се блондинката, - но вече ми поръчаха и разследване на убийство!

☺

Вълкът чука на вратата на трите прасенца и им говори:
- Прасенца, отворете! Аз съм майка ви и ви нося мляко и бисквити.
А прасенцата му отвърнали:
- Ти не си майка ни. Нашата майка отиде за бира и кебапчета.

ПЕГАС®

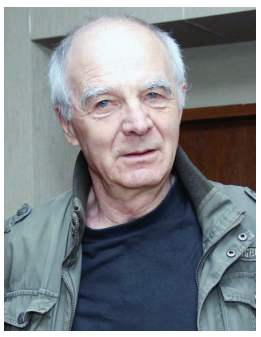
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015, БРОЙ 81

От редактора

Ново двайсет: „Квадрат 500“

Борис ДАНКОВ

И тъй от оня ден вече си имаме национална галерия “Квадрат 500”. И защо пък да си нямаме, след като досега сме имали “Зона Б-5”, “Театър 199”, “Галерия 111”, “Биенале 2012”, “Стройко 2000” и т.н., и т.н. Страшно оригинално го е измислил г-н министърът на културата Вежди Рашидов! Прочее, той още в самото начало огласи, че не иска “да го качват на сливата”, че изборът на име за националния музеен комплекс щял да стане чрез конкурс и “консенсус”, чрез широко допитване до гилдията и народа, до експертите... Едва ли не до постигане на пълно национално съгласие.

Но не би. Както се вижда (виж по-долу!), Вежди Рашидов си е харесал за име на плагиатствания от него Български Лувър кадастралното название на обекта (променено в “Квадрат 500”!?) още през септември 2012 г. и чрез назначената от него “междинна комисия” го е “класирал” на първо място още тогава. В края на декември 2014 г. той съобщава пред правителството, че “засега най-харесваното (от кого?) предложение за музея е “Квадрат 500”, което звучало “кратко и по-художествено”. Най-сетне преди няколко дни стана известно, че назначената от министъра комисия “се е обединила” около названието “Национална галерия “Квадрат 500”. Това наименование било съчетавало “традиции, приемственост и съвременно звучене”, било отразявало “териториалния и тематичен обхват” на галерията “в съответствие със Закона за културното наследство”.

Тази аргументация е смешна и жалка. Несериозно е названието на националната ни арт-институция да се извежда от кадастъра. Логично би било сам Вежди Рашидов да е против подобен вариант, а той не е. Нещо повече за шеф на комисията той е поставил “свой човек” - зам. министърката на културата Бони Петрунова. Не е взето предвид дори мнението на главния проектант арх. Янко Апостолов. Тези дни в един от интернет форумите се появи следното мнение: “Квадрат 500 казва много... дълбоко подсъзнателно безизходицата на квадрата се свързва с 500-те години турско робство и дава доста реалистична картина за идеите в главите на държавните служители...” А честито!

ОТГЛАС

Празник на българския фолклор в САЩ

Завърши традиционният 50-и български фолклорен фестивал, който се състоя в Университета на Чикаго - съобщава вестникът на живеещите в американския мегаполис наши сънародници “България сега”.

В това юбилейно издание на феста са участвали ансамблите “Верея” и “Хоро”, инструменталната група “Балкански ритми” и танцовият ансамбъл на чикагските българи “Балкански игри”. Тази формация бе посрещната особено възторжено от дошлите на фестивала наши сънародници от цяла Северна Америка, включително от Канада.

СНИМКА “БЪЛГАРИЯ СЕГА”

Във вихъра на българския танц

В обзор за резултатите от фестивала журналистът от в. “България сега” Светлозар Момчилов отбелязва подчертания интерес към традиционния празник на българското народно творчество. “Когато наблюдаваш хора от най-различни възрасти и националности да изучават с желание и радост нелесните български фолклорни танци, да пеят почти без акцент български народни песни, разбираш, че ние, българите, имаме едно от най-богатите културни наследства в света. Помня как в едно интервю един от организаторите на фестивала Джон Куо нарече българските народни песни и танци “диаманти” - отбелязва Св. Момчилов.

Тук в Чикаго българи, сърби, македонци, гърци и турци доказват със своето майсторство колко важно и възможно е да се живее в мир и съдружие - заключава трибуната на нашите сънародници в големия американски град.

ПРЕМИЕРА

Поетична книга на Виолета Христова

Осмата книга с лирика на поетесата Виолета Христова “Една ампула мрак” ще бъде представена пред софийска публика на 15 април 2015г. от 18.30 часа в залата на Софийска градска художествена галерия на ул. “Ген. Гурко” 1 в столицата.

“Свежа и неординерна, често парадоксална, но по един естествен начин, тази поезия като че ли няма предтечи и няма предисловие - тя започва отнякъде, където е спряла в някакъв друг живот, и прекъсва, за да ни остави озадачени, в какъв миг и на какъв кръстопът ще ни пресрещне отново” - пише за новата книга на поетесата редакторката Валентина Радинска. Автор на художественото оформление е Христина Христова, а издател - литературният кръг “Смисъл”.

Виолета Христова е родена в Чирпан и е автор на още седем книги с поезия, сред които “Пеш до земетръса” (1995), “Звездна карта” (1997), “Да бъде нощ” (2001), “Сняг от другата зима” (2008), “Тревата ли?” (2010) и др. Нейни стихове са включени в редица национални литературни издания и са превеждани на руски, френски и сръбски език. Носител е на наградите “Георги Братанов”, “Мара Белчева и др.

През април и май предстоят още премиери на “Една ампула мрак” - в Стара Загора, Бургас, Варна и Пловдив.

ИЗТОК - ЗАПАД

Никита Михалков- почетен гражданин на Белград

Големият руски филмов режисьор Никита Михалков със специално решение на Сръбската скупщина е обявен за почетен гражданин на Белград - съобщава ТАСС. На 17 април т.г. знаменитият световноизвестен кинаджия ще пристигне в сръбската столица, за да участва в тържествената церемония, на която ще му бъде връчена високата награда.

По време на своя престой в Белград Н. Михалков ще изнесе майсторски клас пред сръбски студенти. Модератор на занятията ще бъде известният сръбски киноартист Милош Биковић, изпълнител на една от ролите в най-новия филм на Никита Михалков “Слънчев удар”, чиято световна премиера се състоя в края на миналата година в Белград.

Роденият в семейството на известния детски писател Сергей Михалков съветски и руски артист и режисьор е изпълнител на редица роли, автор в множество емблематични филми като “Аз крача из Москва” (1963, като актьор); “Свой сред чужди, чужд сред свои” (1974), режисьорски дебют, актьор и сценарист; “Сибирският бръснар” (1998) и др.

От 2007 г. е президент на Московския филмов фестивал, а през 2012 г. - личен съветник на Владимир Путин по време на неговата кандиат-президентска кампания.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАР

Вежди блъфира с името на музейния комплекс

Министърът на културата Вежди Рашидов блъфира с предложеното ново име на Националния музеен комплекс “Квадрат 500” - установи ДУМА след проучване на въпроса.

На 21 юни 2012 г. по време на подписването на договора за финансиране на реконструкцията на сградата Рашидов обявява, че ще бъде избрано “чрез консенсус” - “хубаво, българско, звучно, красиво име” за музея.

На 9 юли 2012 г. на електронния сайт на МК се появява съобщение, че “тече конкурс за избор на име” на музея.

На 24 септември 2012 г. в страницата на МК се появява “благодарност към всички, които са дали предложения за наименование на музея, а в направената “междинна селекция” за... първи вариант на име е посочено “Квадрат 500”.

СНИМКА МАРИЕТА ТОМОВА

Вежди Рашидов със символичния ключ на музея

На 22 декември 2014 г. на заседание на правителството В. Рашидов обявява, че “засега най-харесваното предложение за музея е “Квадрат 500”, което “звучи кратко и по-художествено”.

На 27 и 28 март 2015 г. главният проектант на разширения музеен комплекс арх. Янко Апостолов публикува в медиите статия, в която смята, че “името “Квадрат 500” е недоразумение и неправилно прочетено съкращение на кадастралния план, означаващо всъщност “Квартал 500”.

На 3 април 2015 г. на страницата на МК се появява съобщение, в което се известява, че назначената от Рашидов комисия е избрала от 230 предложения названието Национална галерия “Квадрат 500”.

На 7 април 2015 г. в интервю за БНТ В. Рашидов огласява, че “Квадрат 500” е национален музей и че “един министър не може да бъде кръстник на националния ни музей”.

Белетристика

Спомен за коне

***ГЕОРГИ СТОЙКОВ** е роден на 20 февруари 1931 г. в с. Дерманци, бивша Луковитска околия. Завършил е Военното училище "Васил Левски" в София и Висшата партийна школа при ЦК на БКП.*

От 1957 г. живее в Плевен. Бил е зам. главен редактор на окръжния в. "Септемврийска победа", директор на Филхармонията, един от създателите на Дружеството на писателите и негов дългогодишен секретар и председател, основател на литературния месечник "Вит" и алманах "Мизия".

След промените през 1989 г. е избран за секретар по "Агитация и пропаганда" на плевенската градска организация на БКП/БСП. Депутат от БСП в 7-то Велико народно събрание.

Георги Стойков е автор на повече от двайсет книги с проза, публицистика, драматургия и лирика, сред които: "Сурови закони", "Целуни тези ръце", "Поплачи, ако има защо", "От светлина са хората", "Топове на входа", "Химн за родния край", "Гласовете, дето ни викат", "Изповеди под звездите" и др. Негови творби са включени в пет антологии: "Антология на хляба", "Ручеи", "Априлски дъждове", "Нувеле булгарие" - Румъния, и "Плечом к плечу" - СССР.

Разказ от Георги СТОЙКОВ

В нашия прастар двор, в още постария ни род, никой не си спомня да са чаткали копита на коне. Не сме ползвали като впрегатен добитък и волове. Макар че имотът и колибата ни бяха далече от село, дотам стигахме с впрегнати в ярема крави.

И ето че в навечерието на Втората световна война - аз бях вече момче голямо, есента щях да тръгвам на училище - баща ми се меракладиса да става коняр. Поблазни го изглежда възможността да се присъедини към десетината притежатели на коне и на файтони, които почти всеки ден караха пасажери до жп гара Червен бряг или до пазара и съда в околийското градче Луковит.

- Хората печелят - казваше тате като довод пред баба и мама, а и да убеди навярно себе си, че изборът му е правилен.

- Ами мляко? - вдигаше въпросително вежди баба.

- Ще оставим Васка, млада е, млечна е.

Мама си мълчеше и тате пак повтаряше, че пари отникъде не идват, няма вече дори за сол и газ.

- То, идеш до колибата и аз те мисля. А тука? Цял ден на път? Не знам...

- Какво ще ме мислите! С хора ще бъда. Заран тръгвам - вечер се връщам...

- То път сигурен няма - отронваше баба.

Тате бе упорит човек. Намисли ли нещо - спиране няма. За успокоение на мама сподели: ще се довери на чичо им Марин - той да избере коне. Той бе всъщност чичо на мама - брат на баща й. Минаваше в село за познавач на тая гад - конете. Още като младеж заминал на печалба във Влашко. Попаднал чак на границата с Унгария. Работил с други преселници градинарство. Това производство е свързано с всекидневното използване на коне: да вртят долапа за поливане, да закарат стоката на пазара. На него се паднала честта да се занимава с конете. Опознал ги. Станал познавач на навиците им. Изучил възможностите на различните породи. Минали през ръцете му и повратливите като змии черни коне на унгарските цигани, и тромавите половинтонни немски теглачи, и напетите, горделиви атове от Донските степи на Русия. После в българската войска и през трите войни бил в кавалерийски ескадрон. Яздел като кавказец, въртял сабята майсторски. Подофицер го произвели. И сега, на стари години, защото прехвърляше вече шейсетте, стопанин като се меракладисаше да се заима с коне, с него се съветваше.

Отидоха дядо Марин и тате чак из плевенските села и след седмица докараха в двора две млади кобилки. Едната - алена, набита, купена от с. Гривица - кръстиха Гривка (на името на селото), другата - черна като катран, по-дълга, по-стройна, купена от с. Марашки Тръстеник - кръстиха Олга.

След седмица в двора ни бе докаран файтон. Старичък, с олющена боя, но тате само за няколко дни го ремонтира: смаза железните яйове и главините на колелата, лъсна тенекиените стъпала, баба извади от сандъка нови вълнени черги и те легнаха на задната седалка да създават уют на бъдещите пътници. Тате се готвеше за първото пътуване. Не забрави да намаже с мас и катран такъмите на конете. На юздите, точно на челата на кобилките, грейнаха трантулки от червени и бели конци, досущ мартеници. Долу, на подбрадника на Олга, закачи медно звънче, което простенваше и при най-лекото докосване.

И започнаха всекидневните кираджийски пътувания на тате. Той бе общителен човек, добряк и вечно засмян. Много скоро свикнаха с неговите услуги. Току викнеше вечер някой на вратницата:

- Може ли заран...

- Може, може - не отказваше тате никому.

В три през нощта, в пет утринта - той е при пасажерите. Ако е есен или зима, предупреждаваше чердженце да вземат, да завият краката, ако е лято и жега - водица да носят.

Бързо свикнахме с конете. До колибата стигахме за час. Ореше се, сееше се за няколко дни. Почнехме ли да прекарваме снопите в двора, тате правеше по два курса на ден, чичовците ми с кравите - по един. Лятно време кириите бяха по-рядко и когато нямаше работа за конете, на мен възлагаха да ги паса. Имахме сват. Заградена ливада с бодлива тел. Качвах се на Олга, вземах в ръка повода на Гривка, отпред Васка - кравата за мляко - и подкарвах ги за сватата. Цялото ми детство е изпълнено със спомени за този сват и конете. Гривка беше инат, често ми правеше такива бели, че побеснявах. Тичах след нея и я шибах с камшика, а тя оголваше едри бели зъби, сякаш ми се присмиваше. И като връх на присмеха мяташе чифте във въздуха и побягваше чак в другия край на сватата. Не бяха редки случаите, кача ли се на гърба й, не съм ли нащрек, да ме хвърли на земята. С една дума, подла, завистлива и отмъстителна. Но и аз не пропусках да й отмъщавам, макар тате да ми внушаваше, че правя ли й зло, зло ще получавам. Накършех ли зелени мамули от кукуруза, на Гривка давах по два-три, а пред Олга трупах грамада. Гривка, разбира се, лакомо изяждаше своя дял и свирепо пристъпваше към Олга, избутваше главата й и завладяваше мамулите. За да я пропъдя, вкарвах в действие камшика.

А Олга беше като дете - гальовна, скромна, послушна. Вършил съм с нея и щуротии. Кача й се, препускам я, някой път от невнимание или излишно самочувствие съм падал от гърба й. Веднага се заковаваше на място. Нещо повече. Ако в устрема си е подминала пет-шест метра, връщаше се и почваше да ме душка, сякаш проверяваше дали съм жив. Един път паднах през главата й, ударих се лошо на една къртичина, изкарах въздуха и колкото и да се мъчех, не можех да си поема дъх. Олга ме подуши, пръхна два-три пъти в лицето ми, но като усети, че от устата ми се изтръгват само хрипове, почна да цвили тревожно. Дотича вуйчо Димитър - поливаше в градината - и почна да ми прави изкуствено дишане. Кобилата не се отдели от нас. Стои, рови с крак и тежко пръхти, сякаш проплаква...

Най-тежко преживяха мама и тате раздялата с конете при влизането ни в ТКЗС през есента на 1949 г. За имота, завещан им от деди и прадеди, сълза не прониха. Може би бяха разбрали, че само с непосилен труд богат не се става, но за конете плакаха като над близък умрял. И сега ги виждам. Стои тате на сред двора, държи двете юзди, а конете пърхат през кадифените си бърни - ту едната, ту другата - в лицето му и тихо процвилват.

- Аз тръгвам.

Тате повтаря това за не знам кой път, но не мърда - сякаш е забит в земята. Конете все така рият с крак и процвилват. Мама е прихлупила с длани лицето си. Раменете й се подрусват.

Тате все се кани да тръгва, но стои на едно място. Нахлуват сълзи и в моите очи, гърлото бълбука. Изридавам:

- Води ги, тате!

Той се сепва. Разтърсва юздите, стиска челюсти и повлича крака към вратницата...

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

А колко вечери след тази раздяла току изцвилеха и Олга, и Гривка на портата. Избягали. Мама вземаше парче хляб и излизаше на улицата при тях. Тате се правеше, че нищо не е чул. А тяхното процвилване приличаше на плач.

След малко дотичваше гледачът от кооперативния обор Деко, псуваше, викаше, посягаше с ръка да удари ту едната, ту другата. Мама кротко му внушаваше да не ги гълчи, животни са, не разбират.

- Дали са гладни, дали са жадни. По цяла торба овес им слагам! - вдигаше отново ръка срещу тях той и те отмятаха глави да се предпазят.

- И те са като хората. Топли думи им трябват - продължаваше мама.

- Знам аз какво им трябва! Лопата по гърба!

Повеждаше ги напушен и зъл.

За да ги принудят да не си идват, разделиха ги. Дадоха ги с каруци на две различни звена. Бяха подслонени в различни обори, попаднаха на различни хора. Идването им пред портата вече не беше така често. А и годините минаваха. Гривка някак изведнъж застаря. Като я срещнех, не можех да я позная. Коремът й сякаш подут. Козината не бе вече златисто-алена, а сура, едра - с ножица да я стрижеш. Изглежда, че и обора не почистваха редовно, защото по бутовете засъхналата пикоч отдалеч приличаше на нескопосано зашити кръпки. След още една година разбрах, че я продали на някакъв циганин-влах. От нашите села бил. Ходел с каруца да продава кошници, вретена, корита.

И ето една нощ мама чула, че на портата цвили кон. Сетила се кой може да бъде. Събуди и тате. Ритнах след тях и аз. Пред вратницата бе спряла каруца. Гривка процвилваше и с бърните си чукаше по портата. Отворихме, вкарахме каруцата в двора. И чак сега се събуди циганинът-коритар.

Каква била работата, разказва коритарят Ангел. Бил на сбор в село Драгана. Продал какво продал, останалото натоварил и подкарал Гривка към родното си Угърчин. Вървяла си кобилата кротко и той бил сигурен, че до полунощ ще го закара вкъщи. Колко пъти така се е прибирал все по тъмно, ще довлече каруцата и сега - бил сигурен Ангел. Пътя знаела, не за сефте го минавала.

- А тя, видиш ли какво й скимнало. Да й се чудиш на акъла. Вместо в Угърчин, чак пред твойта порта дошла. Какво ли я е прихванало?

Прибрахме Ангел вкъщи да преспи, а Гривка - в празния обор. На сутринта, като се наплака на воля, мама нагости коритаря и го изпрати по живо, по здраво...

—

Ето, аз вече съм в края на живота си. Много неща ми се случиха - и добри, и лоши. Много от случилото се забравих, а други, мине не мине време, и току възкръснат в паметта ми. Така и тази нощ - навестиха ме пак спомените за Олга и Гривка. А заедно с тях и най-скъпите ми хора. И родителите ми, и конете отдавна са в небитието. И си мисля, щом идват при мен, щом ме тревожат, значи сме си нужни един на друг. Аз ли на тях, те ли на мен - не знам. Изглежда е така с всичко онова, което е неповторимо и е останало като най-скъпо в нашия живот...

Енигматичният свят на Евгений Кузманов

Евгений КУЗМАНОВ

Художник на вдъхновението и съзерцанието

Иван ГРАНИТСКИ

Можем да наречем Евгений Кузманов художник на енергийните пулсации, емоционалните взривове и интелектуалните медитации. Той е непрекъснато разпъван между вдъхновението, непредвидимите тържества на неспокойното си сърце и строгото съзерцание на своя интелект и разум. Но понеже е един от най-неизтощимите работохолици в съвременната българска култура, почти половинвековният му опит го е убедил, че истинският професионализъм предполага вслушване в гласа на сърцето и интуицията. Само тогава творецът разгадава и следва знаците на истинската и значима цел в творчеството.

Според Евгений Кузманов художникът цял живот се стреми към идеала. Този стремеж се изразява преди всичко в непрестанната борба между материалното и духовното. И великата свобода на създаващия произведения на изкуството е в преодоляването на съпротивата на материала, в разрушаване на границите между дух и материя. Само освободената духовна енергия прави творбата неповторима и магично притегателна.

Евгений Кузманов знае, че е необходима сериозна психическа издържливост, за да се открие ядрото на замисъла в "дълбоката плът на материята". И понеже обича предизвикателствата, се насочва към скулптурата - изкушен от идеята да одухотвори камъка, бронза, гипса, глината, като изтръгне от материалната фактура вълшебната свобода на чувството и съзиданието. Именно вдъхновението и съзерцанието помагат на този художник да създава своите удивителни светове на фантазното и играта, на ироничната гротеска и митологичната алюзия, на заредените с подсъзнателни страхове сънища и излъчващите тържественост и царствено спокойствие фигури от камък и бронз.

Художникът разбира силата на словото и силата на пластическия образ. Затова той работи паралелно с тези две средства и не се уморява да търси скритите им обеми и възможности. Той е автор на повече от 15 книги - разкази, новели, романи, които впечатляват с тънкия психологизъм при извайването на характерите, свободното владеене на оригинални фабули и сюжети и тяхното майсторско разгръщане, както и на богатия, и цветист български език.

Но нека сега се съсредоточим върху пластическите му търсения. Като че ли най-много го изкушава загадката на камъка. А може би тук го предизвиква именно бездната от трудности. Камъкът е най-трудният материал за скулптора, който изисква не само огромно и постоянно физическо усилие и търпение, но и изключително богато въображение. Големите майстори имат и този талант да си говорят с камъка, да го обичат, да се превъплътят в него. Те знаят , че камъкът трябва да диша, дори когато е полиран. Ако скулпторът усети душата на камъка, той може да го одухотвори и да изтръгне от него фигура или композиция, която оживява. Евгений Кузманов работи предимно с бял мрамор, черен мрамор, бронз и по-рядко гипс. Един от любимите му типажи е орелът победител. Цяла серия орли са излезли изпод вдъхновените ръце на скулптора и виждаме, че във всяка работа той търси тържественото излъчване, което излъчва могъщо и царствено внушение.

Евгений Кузманов, Скулптура

И докато в орела скулпторът открива волността на духа, пълната освободеност от земното, от сковаващата прегръдка на материята, суровият порив на действието, напрежението на внезапното намерение, то в друг свой любим типаж - рибата, той чува съзерцателния глас на нямото говорене, диалектически противоположното внушение ...

Програмни за търсенията на Кузманов са две творби, вдъхновени от гръцката митология - "Прометей" и "Отвличането на Европа". При "Прометей" ни поразява не толкова болката и страданието на героя от вечно кълвящия черния му дроб орел на Провидението, колкото неумиращият и неизтощим дух, който желае да се освободи от оковите на материята. А при Богът - бик, който отвлича символа на женствеността, се впечатляваме от изключителната концентрация на енергия на движението. Устремът, поривът, постоянният екстаз на неспокойствието, очевидно непрестанно занимават авторовото въображение. Нека споменем тук още една работа, изпълнена в бял мрамор - "Войнът на кон", в която виждаме как героичното, доблестта, безстрашието и храбростта се опредметяват и оживяват.

Ако в работите си от мрамор Евгений Кузманов е монументален, тържествен и митологичен, то в редица торсове или глави, изпълнени в гипс, той е като че ли по-дискретен, приземен и реалистичен.

Литографията също изкушава автора. И тук отново съзираме страстта му да разсъждава в обемни и продължаващи през годините серии и цикли, каквито са например: "Кентавромахия" и "Византия". Очевидно е, че античните сюжети привличат художника със своята историческа загадъчност, героически характери и безбройни примери на сила и чест, вярност и жертвоготовност, величие и безсмъртни послания. Но не само героичното и достолепното вълнуват автора. Редица литографии като че ли пресъздават индивидуални и колективни сънища. Тук откриваме истински калейдоскоп на реалното и фантазното, появяващи се и изчезващи архетипи, самопроизвеждащо се и самовдъхновяващо се въображение без граници.

Ако във внушителната серия литографии със заглавие "Кентавромахия" Кузманов избира графиката, молива, туша., т.е. черно-бялото изображение, то в друга мащабна серия пастели, той предпочита карнавалното великолепие, цветовата разкрепостеност и пиршеството на багрите, фигуралната освободеност на въображението. В тези фантазни пространства жени яздят риби и държат в ръцете си черни орли, кентаври отвличат русалки, сатири флейтисти крадат обнажени одалиски върху фона на летящи риби. В тези сънища виждаме опредметени подсъзнателни блянове, желания, изкушения, страхове, страсти, внушения и загатвания, облечени в най-причудливи форми и образи. Демони и феерични поетични нюанси се реят между коне, риби, орли, лъвове, пантери, кентаври, разпятия. Тук често монументалността на изображението се сменя от анекдотичното, закачката, тържеството на низките и фриволни инстинкти.

Но сякаш като контрапункт на карнавалните фантазни сънища, Евгений Кузманов създава и друга впечатляваща серия пастели - голи женски тела, облечени само с диадемите на благородството и достойнството, нежността, поетичната извисеност. Впечатлява ни съзерцателно замечтания поглед, негата и томлението, които излъчват типажите, изпълнени в топли тонове и изчистена от фриволности игра на палитрата.

Евгений Кузманов е не само художник на вдъхновеното съзерцание и вкаменената пластическа динамика. Той е творец с ясна, дълбоко промислена концепция за традиционното и модерното, за преходното и вечното. Той следва и разгръща неотклонно тази своя концепция през годините във все по-впечатляващи творби, които, убеден съм, ще надмогнат със своите естетически и художествени достойнства суетнята на боричкащите се псевдо постмодерни слави.

Из цикъла "Кентавромахия"

Талант, покосен жестоко от съдбата

40 години от гибелта на Миле Марковски

Точно когато седях умислен и сам в някогашния габровски ресторант "Могильов", пред мен застана непознат човек, облечен в елегантно яке с бяла риза и вратовръзка, който изрече като в картечен откос:

- Ти защо си сам?...

- Ами защото всеки човек е сам - отвърнах, без да подозирам, че моят отговор ще провокира с непознатия дълъг "философски" разговор на тема самота и началото на едно познанство, оставило в мене скъп спомен за безкористна човешка доброта и отзивчивост.

Запознах се с Миле Марковски в Габрово някъде около 1972 година. Тогава като заместник главен редактор на в. "Септемврийче" той беше дошъл по абонаментната кампания на вестника, а моя милост по онова време бях журналист в културния отдел на габровския вестник "Балканско знаме". Две години по-късно се срещнах с него отново - този път в коридорите на Полиграфическия комбинат "Димитър Благоев" - вече като безработен провинциалист, дошъл да "превзема" София. Мислех си, че той отдавна е забравил нашата мимолетна среща в "Могильов". Опроверга ме с проявения интерес към моята личност и сполетелите ме проблеми, като обеща на всяка цена да ми помогне "с каквото може", за да започна работа във вестник "Народна младеж"...

И го направи, без какъвто и да е намек, с който да ми подскаже, че съм му задължен с нещо. Зарекохме се взаимно, че някога ще седнем отново "на маса", за да полеем "хубавата работа", като се заканихме да продължим нашия "философски" разговор. Но стана така, че мене ме повлече новата работа, а Миле все по-рядко се появяваше в коридорите на комбината. Докато на 12 април 1975 година не дойде злокобната вест за автомобилната катастрофа на кръстовището в "Ситняково", при която той загина трагично.

Трудно е да се повярва, че оттогава са изминали 40 години. Но очевидно времето не прощава нищо. Дори и това, че сме се разминали с някого така нелепо. Толкова години по-късно ми се ще да помена Миле Марковски с добра дума, да припомня неговото име на талантлив писател и разказвач, завещал ни необикновено оригинално и интересно литературно творчество, което поради новата политическа конюнктура съвсем несправедливо като че ли е оставено в забвение

Борис ДАНКОВ

* * *

Като син на поета Венко Марковски той преживява нелеката участ на своя баща, преминал през злокобния титовистки лагер "Голи Оток" и издевателствата на македонизма, за да се върне през 1965 г. в татковината България. През 1968 г. Миле Марковски също се изселва в София заедно със семейството си. Оттогава е зам. главен редактор на в. "Септемврийче". През следващите години една след друга излизат неговите книги: "В неделя след обед" (1969), "Въздух с пенсия" (1969), детският роман "Пясъчко" (1974), поемата-притча "Непресъхнали кандила" (1974). Посмъртно са издадени книгите му "Приказки" (1976) и "Твърдоглаво време" (1985 и 1999).

През 1975 г., малко преди смъртта си, за романа "Пясъчко" е удостоен с годишната награда на Съюза на българските писатели, както и с награда за цялостното си литературно творчество.

Детски писател, но не само

Не може да се отрече "интуитивната дарба" на М. Марковски "да усеща детската душа", да "общува" с децата чрез своите наистина неподражаеми приказни сюжети и персонажи; да "одухотворява" вещите, като създава свой фантастичен свят...

Но Миле Марковски е не по-малко талантлив автор на "книги за възрастни", на оригинална и интересна белетристика. Независимо от скромното по обем творчество, което ни е оставил поради ранната си и нелепа смърт.

Майстор на притчата

В посмъртно издадената през 1999 г. книга на Миле Марковски "Твърдоглаво време" от издателство "Хайни" са събрани няколко от неговите емблематични литературни притчи, които дават представа за дарбата му да пише афористично: да осмива и иронизира "универсалните" човешки недъзи и слабости; безумията и тъпотиите на някогашната бюрократична система; пословичните "деформации", докарали ни до задънената улица на социалната безизходица и егоизма в "новите" човешки отношения; до въпиющото опростачване на нравите и посредствеността на политическите елити; до екзистенциална нищета, довела обикновения човек до ръба на животинското падение и оцеляване.

Така в "Чуден човек някой" главният герой иска да си купи палатка, за да си направи "частен цирк" с "музика и скара", но церберите-бюрократи не му разрешават. Героят в "Малък дефект" е член на... 42 организации, чието хоби е произнасянето на скудоумни речи (днес не по-малко "модно" занятие!). В друга притча "Устата", според автора, за да се разбере каква е "разликата между капиталистическата и социалистическата система", трябва да се види "какво е било положението по време на османското иго". Съвсем естествено тези "пейзажи и персонажи" пораждат основателен смут, но и смях. Затова в "Прослава на смеха" авторът изповядва: "Смея се по цял ден: и когато ми се смее, и когато не ми се смее. Смея се: сутрин, обед, следобед, вечер. Смея се и когато спя. Но не плача, когато се смея".

Блестящ разказвач

"Срещи с Ванкош" е цикъл от разкази на Ванката, по прякор Ванкош, който "доверява на автора" поучителни случки от живота си. В първата от тях "Бележка от умрелия" той надхитрява властта, за да не събори старата къща, която е наследил от баща си. В "Три невинни чада" бракониерът Ванкош надхитрява пък съда за незаконно убитите зайци, като ги заменя с... питомни. В "Любов, моя Любов" подпийнаият Ванкош се опиянява от младите и влюбени хора в заведението и съвсем естествено стига до прозрението, че "Красотата ражда добрина, ала и добрината ражда красота". В "Човекът не може да бъде" Ванкош е срещнал пословичния нашенец Тома Неверни, който за всяко ново нещо цъка с език и казва "Не може да бъде". Нещо, което в новото ни демократично време като че ли вече сме отработили като навик за постоянно и болезнено черногледство.

Миле Марковски не дава "рецепти" за "оправяне" на нещата. Той само установява, че "такива цъкаджии" не могат да попречат на хубавите неща, които има да се случат в нашия живот, като разказва интересно и непринудено с езика на своя главен герой.

Поемата "Непресъхнали кандила"

е една от последните творби на Миле Марковски, за която Атанас Далчев пише, че тя може "да се стори на мнозина малко особена, дори странна". Според големия български поет "ключът на вратата" за тази на пръв поглед "заключена къща" е в поетичното предисловие на автора, което насочва към "сенките на Белоградчишките скали" и "конницата на спомените". Съвсем точно Ат. Далчев е забелязал, че Миле Марковски не пише "исторически разказ, легенда или приказка".

Като се опира върху мита за вкаменените видения на легендарните Белоградчишки скали, той извайва своя представа за националната ни летопис. В нея "галопират светкавици - настръхнали къртици". От преизподнята на миналото идват красивата млада Невеста и Нашествениците, Исполинът и Жътварите, Нямата жена, Воденичарят. Появява се царица Тамара, която моли за прошка монасите, които отказват "да изповядат изменник на своя род".

След идването на Бунтовника се мярва и Предателят, ослепените воини и митичният образ на Царя, който слиза от "цветните висини". Като изневиделица идва прозрението: "И ще бъдем едно, ще бъдем това, което винаги сме били. И един българин ако остане, ще е като нас" (с. 70).

— —

Мнозина са изричали ласкави думи за личността и творчеството на Миле Марковски. Но най-силно и искрено за него като че ли приживе е написал поетът Воймир Асенов: "Аз нямам роден брат, но литературни събратя - дал Бог - пише той. - Един от тези мои литературни събратя, които в тези предателски времена ми остава верен и вечен приятел, е Миле Марковски. Нас ни свързва от младини земята македонска и кръвта българска... Той можеше да обогати българската ни книжовност с още и още чисти и високо човечни литературни творби. Можеше... а може би великодушно ни отстъпи своето място по Пътя... Ах, как е нужен сега Миле Марковски и на земята македонска, и на кръвта българска!"

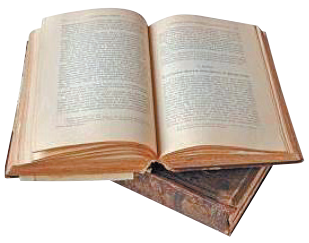
Как е нужен, за да ни каже, че рано или късно "ще бъдем едно, ще бъдем това, което винаги сме били" с нашите братя от Македония. Въпреки всичко и независимо от всичко.

СНИМКИ АРХИВ НА СЕМЕЙСТВОТО

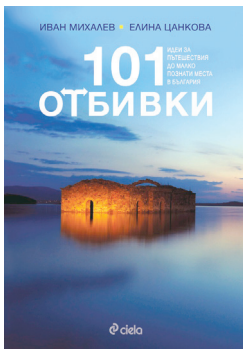
Миле Марковски (вдясно) заедно със семейството си. Правият вляво е баща му - големият български поет Венко Марковски, 1975 г.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

“101 ОТБИВКИ” от Иван Михалев и Елина Цанкова, издание на “Сиела”, разказва за 101 от най-колоритните места в България. Повечето от тях не попадат в туристическите справочници, но е добре да бъдат включени в личния ни списък за бягство през уикенда. Планински върхове, пещери, водопади, мястото с най-хубавата гледка - отбивките от магистралата ще ни отведат до нещо приказно. Авторските снимки предават магията на всяко от местата и очарованието на природата. Точните упътвания как да стигнем до тях са написани от хора, лично изминали всеки маршрут. Авторите дават информация за други интересни места в радиус от 50 километра, както и съвети как да направим красиви снимки в природата.

“МАЛКИЯТ ПРИНЦ” от Антоан дьо Сент-Екзюпери издава в нов превод “Изида”. Той е включен в поредицата, представяща забележителни творби на детската литература, като “Рибарят и неговата душа” на Оскар Уайлд, “Вафлено сърце” и “Туне Глимердал” на скандинавската писателка Мария Пар. Изданието е с оригиналните цветни илюстрации на автора. Преводът е дело на великолепния преводач Румен Руменов, претворил емблематични творби на френската и испанската класика, както и модерни произведения. Създадени по време на боевете с нацистите през Втората световна война, рисунките на автора запечатват образа на момчето, тръгнало да пътува през Космоса и открило нашата планета.

“ЛИНДБЕРГ. ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА МИШЛЕТО ЛЕТЕЦ” от Торбен Кулман издава “Ентусиаст”. Това е красиво илюстрирана история за мишле, което търси нов живот в Америка. Но как малко същество като него напуска дома си в Германия и прекосява огромния океан? Като лети. То си построява летателен апарат и се изправя пред пречките, за да преодолее страховете си и предизвикателствата на света. “Линдберг” е страхотна история за мечтите и смелостта да ги постигнеш. Книгата е въведение в историята на авиацията и първия полет без кацане над Атлантическия океан, както и чудесен урок по творческо вдъхновение и затова как то може да дойде от най-неочаквани места.

“ОБРАБОТКА НА ЦИФРОВИ ФОТОГРАФИИ” от Ренат Гайфулин, публикувана от издателство “Асеневци”, въвежда в света на една от най-добрите програми за организиране и обработка на цифрови фотографии. Всеки професионалист и любител ще научи как да импортира и организира своите снимки. Ще разбере как да работи с каталози, да задава рейтинги на снимки и да създава собствени колекции. Ще се познае с основни концепции и прийоми при обработка на изображения. Показани са основни начини за отстраняване на проблеми - изкривен хоризонт, червени очи, шум. Разгледани са и трудности, причинени от някои обективи - хроматични аберации, дисторзии и винитиране.

13 видни български творци в „Христос Воскресе!“

Богато илюстрираният сборник съдържа стихове, легенди и приказки от Иван Вазов, Гео Милев, Ангел Каралийчев и други любими писатели

Още една книжка, посветена на големия християнски празник Великден, излиза в поредицата “Големите малки книги” на издателство “Изток-Запад”. Богато илюстрираният сборник “Христос Воскресе!” съдържа стихове, легенди и приказки от 13 бележити български литературни творци, сред които Ран Босилек, Елисавета Багряна, Гео Милев, Иван Вазов, Ангел Каралийчев и др.

След наскоро появилите се “Великденски разкази” от руските класици Михаил Салтиков-Шчедрин, Николай А. Лейкин, Антон П. Чехов, Зинаида Гипиус и Саша Чорни, както и излезлите преди няколко месеца “Разкази за Коледа” на О’Хенри, “Разкази за Рождество” от Н. В. Гогол, А. П. Чехов и Ф. М. Достоевски и стихосбирката “Бъдни вечер” на видни родни литературни творци, сред тематичните заглавия в поредицата “Големите малки книги” срещаме и книжката “Христос Воскресе!”.

Великден безспорно е един от най-големите празници през пролетта. Макар и на различни дати (православната църква определя датата според Юлианския календар, а католическата следва Григорианския), католици и православни по цял свят отбелязват с радост Възкресение Христово. Популярният у нас поздрав за празника - Христос Воскресе!, дава

името и на цветната книжка, в която блестят любимите на поколения “Чук, чук, яйчице...” на Дора Габе, “Великденска свещица” на Ран Босилек, “Зайо Байо Великденски” на Симеон Андреев, “Понеси се над земята” на Змей Горянин и “Камбаните се люшкат” на Веса Паспалеева. Сред авторите са още Иван Вазов, Александър Божинов, Димитър Подвързачов, Никола Ракитин, Елисавета Багряна, Гео Милев, Йордан Стубел и Ангел Каралийчев.

Художничка на корицата и на прекрасните цветни илюстрации в изданието е Деница Трифонова. Съставителка - Албена Янкова.

Сред симпатичните книжки от поредицата са още “27 шедьовъра” на големия японски художник Кацушика Хокусай и “Българска любовна лирика. 40 стихотворения”, която съдържа 40 от най-популярните и затрогващи любовни стихове на Пейо Яворов, Димчо Дебелянов, Димитър Бояджиев, Еманоил Попдимитров,Теодор Траянов, Димитър Подвързачов и Христо Фотев.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Разкази

Петима руски автори описват Възкресение Христово

Петима руски автори описват Възкресение Христово в сборника “Великденски разкази”. Михаил Салтиков-Шчедрин, Николай А. Лейкин, Антон П. Чехов, Зинаида Гипиус и Саша Чорни намират място в шестата книга от поредицата “Големите малки книги” на издателство “Изток-Запад”.

През 325 г. Първият вселенски събор препоръчва Великден да се празнува едновременно от всички християни. Тогава е решено и Възкресението да се чества в неделята след първото пълнолуние след пролетното равноденствие. През годините великденското яйце се е утвърдило като символ на празника, но пухкавите зайчета, малките пиленца и пролетните благоуханни цветя, които символизират пробуждането на природата, също са емблематични за Великден. И неслучайно. Възкресение Христово е празник на доброто, на човешкото, на вярата, празник на смирението... Именно такъв е лайтмотивът във всеки от седемте разказа на класици на руската литература в посветената на големия християнски празник книжка “Великденски разкази”. Тематичното издание съдържа творбите “Нощта на Христос” от Михаил Салтиков-Шчедрин, “Птица” и “В навечерието на Великден” на Николай А. Лейкин, “През Страстната седмица” и “Студент” на Антон П. Чехов, “И зверовете” на Зинаида Гипиус и “Великденско посещение” от Саша Чорни. Илюстрациите и корицата на книжката са дело на Деница Трифонова.

Великденска изложба в „Париж”

Семейство художници представя автентични икони в София

Столичната галерия “Париж” ще посрещне Великденските празници със самостоятелна изложба - икони на Анита и Георги Ненчеви. Предишното им представяне в галерията бе през 2010 г. под името “Не просто икони”. Тогава публиката се запозна с любовта на семейството - иконописци към наивистичната българска иконография, изобразена върху стари, патинирани от времето дъски.

Днес, пет години по-късно, отново ще се срещнем с далечните образи на християнската иконопис, този път в лицето на едни от първите нарисувани икони, а именно - коптските. Те са толкова близо до усета на авторите към примитива, че сякаш самите те са живели по онова време и са ги сътворявали редом с първите християни.

Най-характерното за иконописта на Ненчеви е спазването на няколко основни линии, които правят различни и съответно категорично разпознаваеми техните икони. Това са - запазване автентичността на дървото, чиято форма се оставя в първоначалния й вид, използването на пчелен восък, което придава мекота и топлота на образите, и не на последно място - невероятното “говорещо” излъчване на лицата, което не подлежи на обяснение, тъй като е резултат на Тайнството, което се случва между автора и иконата, отбелязва Надя Павлова от галерията.

Особен интерес представлява за зрителя “Новозаветната Света Троица”, изобразена върху старо дървено корито, към което са прикрепени резбовани вратички, както и един автентичен дървен хомот, който е използван от художниците за вместилище на три икони - по средата е Христос, обграден от ангели, а от двете страни са двата най-основни момента от Христовия земен път - “Кръщение Господне” и “Възнесение Господне”.

Публиката ще може да види и много други икони на Пресвета Богородица, на светци и ангели и на някои знакови библейски сцени до 30 април в галерия “Париж” на ул. “Цар Самуил” 47.

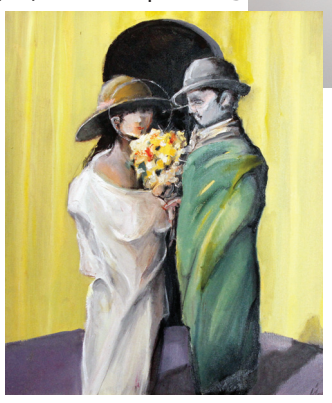
Мъжът и жената в картините на Здравко Йончев

Пловдивският художник Здравко Йончев гостува в столичната галерия “Европа 1” с красива изложба, която може да се разгледа до края на април.

Картините нямат обща тематика, свързва ги това, че в повечето от тях присъстват мъжът и жената, каза за ДУМА авторът. Те са в различни състояния, движения, обстановка, чувственост и т.н. Рядко у нас мъжът и жената са толкова цялостно представени. Макар че това е вечна тема на много художници. Тази експозиция показва по-малки формати от моите работи, които са по-подходящи за галерията.

Снимки Благовеста Цветкова

В платната на Здравко Йончев сякаш се съдържа затворен в себе си свят, в който театралността е ключ за единството на картинното пространство - не само заради изобилието от костюми, маски, преднамерени пози, ракурси и кадриране. А и заради динамиката между отворени и затворени, подобни на декор зони, в които перспективните игри създават илюзия за неизчерпаеми възможности, посочва Галина Лардева, доктор по изкуствознание.

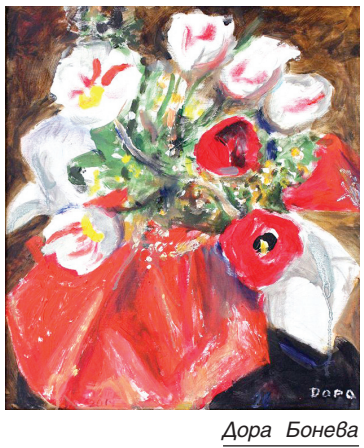
Йончев споделя, че всяка от неговите картини има послание. Творби в реалистичен стил с препратки към сюрреализма, чиято сила на внушението идва от загадъчната театралност на обстановка, костюми и жестове. Лицата често са скрити зад маски, шапки или воали. Героите приличат на статисти, надничащи иззад кулиси. Или са част от декор - като нова интерпретация на сентенцията, че животът е сцена, а всички ние - артисти.

Здравко Йончев е роден на 25 септември 1938 г. в Пловдив. Завършва НХА в София. От 1976 г. е член на СБХ. В биографията му са вписани множество изложби и участия в общи представяния в страната и чужбина. Баща му е от първите художници на тогавашното “ново време” в Пловдив. Художници са и двамата му синове Димитър и Илия.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Цветница продължава в галерия „Сезони”

Над 20 художници се представят със свои живописни творби, обединени под наслов “Цветница”, в столичната галерия “Сезони”. Посетителите могат да видят картини на Преслав Кършовски, Ганю Койчев, Магда Абазова, Дора Бонева, Ангел Нинов, Бранимир Цаков, Йозеф Стърн, Дарина Янева, Венера Константинова, Вълчан Петров, Сандра Блажева, Бисера Вълева, Симеон Халачев и Калин Балев и др.

Дора Бонева

Акцент в изложбата е малко показваният художник Ганю Койчев. Той е роден през 1887 г. в Казанлък. През 1910 г. постъпва в Художественото индустриално училище в София, където учи живопис. Пролетните импресии на Ема Ванкова провокират със своя цветен и поетичен свят. Тя обича цветовете и тяхното богатство. Работи с наситени гами, за да пресъздаде емоционални, поетични сцени. Неслучайно пише стихове. Специален нюанс в този празник от пролетни импресии внасят и топлите пейзажи на Венера Константинова. В произведенията й ще видим любимите й български възрожденски селища - Копривщица, Широка лъка, Ковачевци. Тя е влюбена в красотата им, защото са съхранили не само великолепната природа, но и автентичните български ритуали и традиции. Експозицията включва над 30 творби на съвременни и стари български майстори, вдъхновени от природата, пролетта и цветята. Пъстри и светли картини очакват своята публика до 21 април в галерия “Сезони” на ул. “Кракра” 2А.

Дарина Янева

СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ,

Изминаха два месеца, откакто се обърнах към вас с молба да помогнете за лечението на моя брат. Сега искам да изкажа поименно огромната си благодарност на тези, които първи откликнаха на моя зов.

Поклон пред ЧОВЕЦИТЕ с големи сърца:

Илия Илиев, Николай Белалов, Юрий Борисов, Иван Сариев, Тодор Коруев, Пламен Енчев, Богдан Иванов, Николай Малинов, Огнян Герджиков, Ани Найденова, Хубен Хубенов, Николай Ганчев, Димитър Трухчев, Иван Тошев, Стефан Димитров, Георги Димитров, Иван Йорданов, Тодор Иванов, Явор Желев, Йордан Йорданов, Огнян Гърков, Иван Трухчев, Чавдар Шинов, Преслав Маринов, Александър Рисчев, Елина Мишева, Васил Андонов, Божана Желязкова, Александър Богданов, Гълаб Черпоков, Иван Деев

Скъпи приятели,

Моята благотворителна инициатива продължава!

Очаквам ви с изложба в София на ул. “Позитано” 20А.

Анатолий Станкулов
тел.0876320086
stankulov6@yahoo.com
Набирателна банкова сметка
BG36UBBS80021009054817
Обединена българска банка
Клон “Александър Невски” - София

Анатолий Станкулов
БЛАГОТВОРИТЕЛНА
ИЗЛОЖБА - ЖИВОПИС

София ул. Позитано № 20А
всеки работен ден от 10 до 19 часа.
Събота и неделя по предварително обаждане
на телефон 0877 403032

Децата на България танцуват

Спектакълът на Националното училище за танцово изкуство ще радва малчуганите на 1 юни в НДК

Снимка НУТИ

Националното училище за танцово изкуство ще представи в чест на 1 юни - Международния ден на детето, в зала 1 на НДК танцовия спектакъл "Децата на България танцуват". Представлението е посветено и на 70-годишнината от учредяването на ЮНЕСКО и ООН, с него ще бъде отбелязано и началото на поредица от културни събития, с които ще бъде честван 65-годишната на НУТИ.

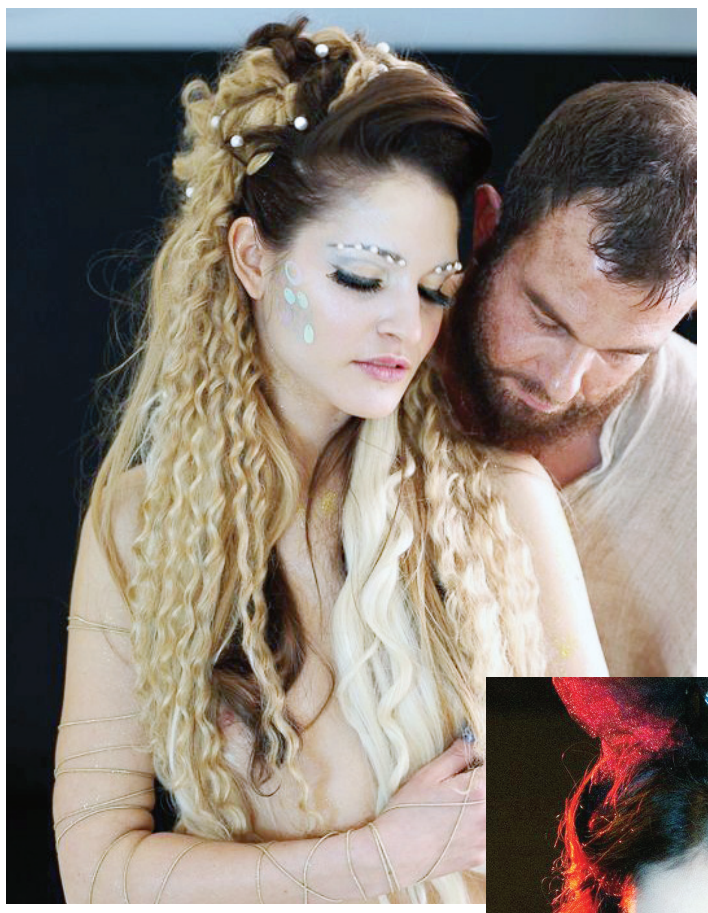
Спектакълът, в който ще вземат участие талантливите възпитаници на училището, ще представи танцови изкуства в три жанрови направления - класически балет, български фолклорен танц и съвременен танц. Многообразието от танцови форми ще включва шедьоври на световната и българската класика.

НУТИ осъществява своята дейност в хармония с идеите и целите на ЮНЕСКО. Работата на училището изцяло е в подкрепа на мисията на световната организация за култура, наука, образование и комуникации към ООН, като възпитава своите ученици в духа, традициите и ценностите на танцовото изкуство. Училището е първото сред школата в системата на културата, което подаде документи за асоцииране в АСУ на ЮНЕСКО - инициатива, която впоследствие бе препоръчана от МК на сродните училища. Така НУТИ утвърждава публично една добра практика в сферата на образованието и културата, посветена на подкрепата на таланта и креативността на възпитаниците на училището. Според правилата за асоцииране след първия етап на комплексна оценка, който училището премина успешно, то става равноправен член на организацията и очаква сертификат от централата на ЮНЕСКО в Париж.

"Бих искала да изкажа своята благодарност към Столичната община за подкрепата към нашата инициатива и концерт. Дължим признание и на Националната комисия на ЮНЕСКО, МВнР, Министерството на културата и Министерството на образованието за пълното съдействие в подготовката ни за членство. Убедени сме, че училището ще изпълнява стриктно задълженията си по изпълнение на Стратегията на асоциирано училище към ЮНЕСКО и ще отстоява с дела призванието си да бъде национален културен институт в служба на постигане на целите на организацията", коментира Анна Донева, директорка на НУТИ.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

100 артисти участват в поп операта „Рибарят и неговата душа"

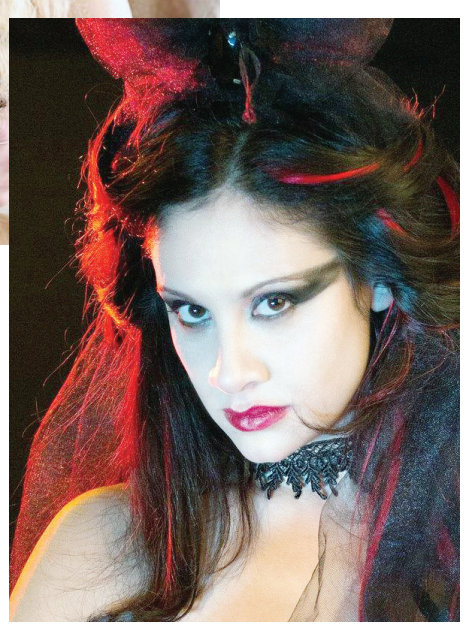

Веси Бонева и Ненчо Балабанов са Рибарят и Русалката

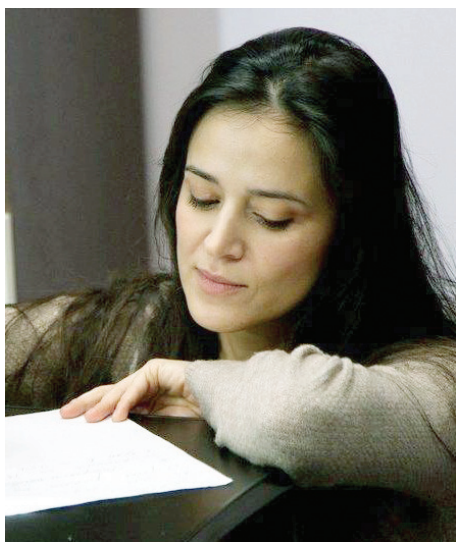
Първата българска поп опера "Рибарят и неговата душа" ще бъде показана на 19 май от 19 ч. в зала 1 на НДК. Творбата е проект на продуцентска къща "Шака Зулу студио" и е написана по едноименната приказка на Оскар Уайлд. Спектакълът е един от основните акценти в юбилейния 20-и Салон на изкуствата в НДК, научи ДУМА от Нели Жекова.

"Рибарят и неговата душа" обединява работата на симфоничен оркестър и поп-рок бенд, балет в неговите най-разнообразни форми, хор и солисти. Участват над 100 артисти от различни области на изкуството, любими имена на българската публика. Актьорът Ненчо Балабанов играе ролята на Рибаря, Весела Бонева е Русалката, певицата Амалия Ненова - Душата, Мариана Попова - Магьосницата, Стефан Владимиров влиза в образа на Отеца, Димо Алексиев е Разказвачът, със специалното участие на Джони Илиев.

Почитателите на поп-оперното изкуство ще имат възможността да се насладят на 2 часа омагьосваща музика, завладяващи костюми и хореография. Сценографията е представена като триизмерна прожекция - симулация на декор и атмосфера, като са използвани техники като 3D мапинг, холограмни изображения, прожекции на иновативни повърхности и материи.

Мариана Попова е Магьосницата

Ана Топалова е авторка на либретото и текстовете на песните, и режисьорка на спектакъла

Автор на музиката е Минко Ламбов - композитор, продуцент, аранжор, оркестратор и пианист. Той умело смесва различни музикални жанрове и стилове. Поп-операта включва 10 арии, 10 дуета, 1 терцет, множество балетни сцени, етно, симфонична, и поп-рок музика, илюстрираща и подкрепяща различните силно емоционални и драматични моменти в либретото. Либретото и текстовете на песните са написани от режисьорката на спектакъла Ана Топалова, завършила актьорско майсторство за драматичен театър в НАТФИЗ.

"Провокирана бях от музиката в "езика" на Оскар Уайлд. Речта на неговите герои се излива като песен и текстът от приказката съвсем естествено преля в музика. Благодарение на дарбата на композитора Минко Ламбов да следва и аргументира с музиката си въздействието на една прекрасна драматургия, се случи така, че успяхме да увлечем толкова много творци в осъществяването на този мащабен проект. За мен беше важно да видим на българска сцена сюжет с такива силни послания, заложени от гениален автор като Оскар Уайлд, призоваващи към толерантност и разбиране на различния от нас. Послания, които ни връщат към същността на човешкия живот и неговия смисъл; които ни напомнят, че всички сме подобни тогава, когато преследваме съкровените си желания, когато се борим за любовта си и когато умираме. Това са въпроси, които несъмнено вълнуват всеки човек, независимо от неговата възраст, произход и религия", казва Ана Топалова.

Общото звучене в "Рибарят и неговата душа" композиторът Минко Ламбов постига чрез противопоставяне на оперни и поп-изпълнители, обединени от симфоничен оркестър, поп-рок бенд и хор под диригентската палка на маестро Кирил Ламбов.

Минко Ламбов е автор на музиката

Престъпление във влака

✓ Съвременна черна комедия на сцената на Сатиричния театър
✓ Никола Анастасов участва в „Убийство в експреса”

На път към малка спретната вила мъж и жена, които очакват с нетърпение да консумират изневярата си, откриват, че спътникът им в купето не е задрямал на седалката, а е мъртъв. “Никаква полиция, никакви лекари! Нали ще ни питат какво правим тук?”, изпада в истерия любовницата, която е съпруга на високопоставено лице. И започва една невероятно смешна, но и твърде горчива игра, в която както двамата, така и тези, които влизат след това в купето, разкриват не най-добрите страни от характерите и възгледите си за живота.

Убеден, че в екстремна ситуация човек показва истинския си характер, унгарският драматург Габор Гьоргеи - автор на тази съвременна черна комедия, озаглавена “Убийство в експреса”, всъщност завихря ураган от налудничави думи и действия, толкова невероятни, колкото и възможни, които предизвикват лудешки смях, но всъщност показват колко лесно човек губи контрол и в паниката си се превръща в чудовище, забравя за обикновената човешка солидарност и хуманност. Когато в купето случайно попадат още двама човека, търсенето на изход от ситуацията продължава към все по-лишени от човещина решения. Ситуацията е заредена с много усмивка, с прецизно остроумие в наблюденията върху човешката природа.

В постановката на младия режисьор Петър Денчев Никола Анастасов е в ролята на застаряващ прокурор, пътуващ със своята съпруга за някакво тържествено награждаване. Заедно с него в това “Убийство в експреса” са замесени още Александра Сърчаджиева, Михаил Сървански, Маргарита Хлебарова, Росица Александрова, Ивайло Калоянчев, Кирил Бояджиев, Константин Икономов. Превода на пиесата е направила Илияна Михайлова, а сценичната среда е дело на Петър Митев.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Михаил Сървански, Никола Анастасов и Константин Икономов в сцена от спектакъла

Личната драма преди всичко - Михаил Сървански, Маргарита Хлебарова, Александра Сърчаджиева и Константин Икономов

Никаква полиция, никакви лекари! - Константин Икономов, Михаил Сървански и Маргарита Хлебарова

Добрият край оправя всичко

Още не е ясно дали той спи или е умрял - Михаил Сървански, Маргарита Хлебарова, Александра Сърчаджиева и Константин Икономов

ПО СВЕТА

Кинозвезди на сцената

Брус Уилис в очакване на театралния си дебют

Истинският дебют на холивудската звезда Брус Уилис на театрална сцена се очаква в началото на следващия сезон на Бродуей. Актьорът, прочул се с екранните си превъплъщения, в началото на кариерата си е играл малки и незначителни роли в театъра. Сега обаче му предстои да изиграе главната роля в сценичната версия на романа на Стивън Кинг “Мизъри”. В основата на сюжета е историята на писателя Пол Шелдън, който катастрофира, а първа помощ му дава бившата медицинска сестра и почитателка на писателския му талант Ени Уилкс. Тя го приема в дома си и след като здравето на писателя се поправя, тя отказва да го пусне. Партньорка на Брус Уилис в тази тайнствена история е актрисата Елизабет Марвел, изиграла една от главните роли в телевизионния сериал “Къща от карти”, а режисьор на постановката е Уилям Голдман, автор на сценария на заснетия през 1990 г. филм “Мизъри”.

Кира Найтли и Елизабет Мос в сцена от “Детски час” по Лилиан Хелман

Също през есента известната английска актриса Кира Найтли ще направи своя дебют на Бродуей. Тя ще изпълни главната роля в сценичната версия на прочутия роман на Емил Зола “Терез Ракен”. Авторка на драматизацията е Хелън Едмъндсън, която подчертава, че това една драматична “история за любов, страст, предателство и вина”. Силно драматичната роля на Терез не е първото театрално предизвикателство за Кира Найтли. През 2009 г. на лондонска сцена актрисата изигра ролята на Селимена в съвременна постановка на Молиеровия “Мизантроп”, а през 2011 г. пресъздаде една от двете главни женски роли в постановката на предизвикалата скандал преди повече от 80 години пиеса на Лилиан Хелман “Детски час”.

Кира Найтли и Деймиан Луис в сцена от “Мизантроп” по Молиер

Целувката на Юда

се най-вече при екзекутирането на роби, както например в случая с въстанието на Спартак. Не се е допускало разпъването на римски граждани, които можели единствено да бъдат обезглавявани.

Гибелта върху кръста се смята не само за изключително жестока, но и за особен вид дискриминация. Когато римляните налагали това смъртно наказание, предвидено за роби и за борци за свобода, това се схващало като страхотна гавра. Цицерон пише на едно място: "Понятието "кръст" трябва да стои далеч не само от телата на римските граждани, но и от техните мисли, техните очи, техните уши". Следователно Христос е екзекутиран като политически престъпник. Това се потвърждава и от надписа върху кръста му, написан на три езика - еврейски, гръцки и латински - "Цар юдейски".

С какви последни думи издъхва

Исус? Според евангелистите Матей и Марко той казва: "Боже мой, Боже мой, защо си ме изоставил?" Евангелистът Лука не приема такъв непоносим край и пише, че душата на Христос отлита към небето след кротките думи: "Отче! В твоите ръце предавам духа си", а при Йоан разпънатият издъхва с победните слова: "Свърши се!"

По-нататък в евангелското битие на Христос следва неговото възкресение. Но преди това разкаялият се Юда се самоосъжда за предателството си, сваля колана си, закачва го на едно дърво и се обесва. Коланът не издържа тежестта на тялото, скъсва се и предателят се строполява върху земята, пуква се и вътрешностите му се изсипват. Когато в Йерусалим станала известна смъртта му, хората нарекли лобното му място Акелдама, което ще рече "Кръвна нива".

За 35 години след смъртта на Исус религиозното движение, носещо неговото име, се разпространява от Йерусалим до Италия. Към 70 г. вече съществували духовни общности - в Юдея, Галилея, Самария и някои крайбрежни градове на Палестина; в провинциалните столици и пристанища на Сирия, Мала Азия и Гърция; в пристанищния град Путеоли (съвременния Пуцуоли) край Неапол, както и в самия Рим. До края на първи век такива общности имало и в Египет, Месопотамия и по южния черноморски бряг. Център на християнската общност в Рим бил Трастевере, където живеели потомци на преселените през 63 г. пр. Хр. от Помпей роби юдеи.

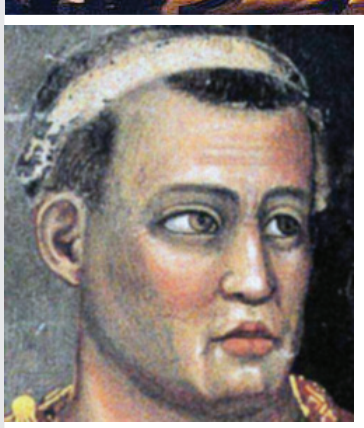
Много още може да се говори за живота и учението на Христос, за Инквизицията, за фанатизма и жестокостите, извършвани в негово име. Според официалната статистика днес 2,18 милиарда жители на планетата са християни, тоест една трета от жителите на Земята вярват в Исус.

Може би Великденските дни са подходящо време всеки да се замисли как живее в обществото, какъв баща или каква майка е, какъв съсед е и въобще какъв човек. И въпреки шумотевицата и суетата на празника, нека всеки си направи тази равносметка!

Страниците подготви Станко НАЦЕВ

Пилат говори на народа

Пилат Понтийски - жесток тиранин или мекушав хитрец

Пилат Понтийски е сред най-загадъчните личности в човешката история. Това, което знаем за него, дължим на евангелията и на Филон Александрийски и Йосиф Флавий. Установено е, че Пилат Понтийски е бил прокуратор на Юдея от 26 до 36 година, по време на управлението на император Тиберий. Той е бил петият префект на тази провинция.

Не знаем какво е личното му име. Като Понтий е засвидетелстван само от евангелиста Лука. Населението на подопечната му територия било много пъстро - юдеи, гърци, самаритяни, идумеи, римляни, гали, набатеи, елинизовани египтяни, т.е. копти, филистимляни и сирийци.

Смята се, че Пилат произхожда от келтски клан. Роден е във Фортингел, графство Пъртшър, Шотландия, и е друид. Като такъв ратувал за създаването на единна религия, която да стои над всички останали - една интересна келтска идея за нравственото преструктуриране на света. И ето че му се отдава великолепна възможност да осъществи тази идея. Всичко необходимо е налице: население, съставено от много етноси, територия, наситена с всевъзможни богове и богини, и най-важното - един проповедник, който вижда устройството на обществото по съвършено нов начин.

Според една мълва, за да осъществи идеята си за религия над религиите, Пилат тайно се е срещал с Исус Христос. В подкрепа на тази идея идва и "мекушавото" му отношение към Спасителя и нежеланието му да го осъди. Но притиснат от обстоятелствата, той си измива ръцете и произнася жестоката присъда.

Както твърди елинистичният философ от еврейски произход Филон Александрийски, живял през първи век, Пилат е жесток тиранин, отговорен за редица безсмислени зверства и убийства, извършвани без съд. Според Новия завет и според историка Йосиф Флавий, Пилат не посмява да отмени смъртната присъда, произнесена от Синедриона над Исус, защото се е опасявал от бунт, което би довело до скорошното му отзоваване в Рим.

Най-важното свидетелство за съществуването на реалния Пилат е каменният надпис от Кесария, открит през 1961 г., с височина 82 см. В него текстът е на латински и на места е полузаличен, но ясно се чете цялото име на Пилат Понтийски. Друго свидетелство за времето на Пилат намираме в един пасаж от Testimonium Flavianum, в който се казва:

"По същото време живееше Исус, мъдър човек (sophos aner), ако може да се нарече човек, тъй като той вършеше чудеса и беше учител на всички, които обичат истината. Много евреи и християни спечели той за себе си, той беше месията. Когато Пилат чу, че някои от нашите първенци го обвиняват, той го осъди да умре на кръста; но онези, които го бяха обикнали, държаха на него. На третия ден той им се яви жив, тъй както пророците на Бога бяха предсказали това и безброй други чудеса за него. Наречената от него група на месианистите не е изчезнала и до денднешен".

Ето и още едно писмено споменаване на името на Пилат. То е на историка Тацит и в него се говори за опожаряването на Рим от Нерон, който хвърля вината върху християните. В своите "Анали" Тацит пише: "Основателят на онази секта Христос е бил екзекутиран от прокуратора Понтий Пилат при управлението на Тиберий". Но в този текст не се казва нито дума за мястото, причината и формата на екзекуцията.

Падането на Пилат от власт било предизвикано от конфликта му със самаряните. Съществува версия, че Пилат Понтийски се е самоубил, но това е доста съмнително, тъй като самоубийството се смятало за презряна смърт. Християните тълкували тази версия като божие наказание, което преди това постигнало и Юда Искариотски.

Каквато и да е кончината на Пилат, той продължава да живее в съзнанието на хората - за едни е жесток тиранин, за други - мекушав хитрец. Такъв го откриваме в култовия роман на Михаил Булгаков "Майстора и Маргарита" и във филма на Мел Гибсън "Страстите Христови", където нашият актьор Христо Шопов се превъплъщава в неговия образ.

Йосиф Флавий

Филон Александрийски

ТАБЛЕТ ЗА НЕЗРЯЩИ

голям успех на българи

Създателите на таблета - Слави Славев и Кристина Цветанова

СЪЗДАТЕЛИТЕ СА ОТЛИЧЕНИ С ПРЕСТИЖНА ЕВРОПЕЙСКА НАГРАДА И МЕЧТАЯТ ТЯХНОТО ЕЛЕКТРОННО УСТРОЙСТВО ДА СТИГНЕ ДО МНОГО ПАЗАРИ

Мария НИНОВА

Живеем в свят на технологиите. Компютрите и таблетите вече не са лукс. Мишката определено "изяде" книгата. Все по-рядко черпим информация от книги. Обръщаме се към интернет за това, което искаме да научим. Да намериш информация за секунди, която ти е необходима, е много по-приятно за днешното поколение, отколкото да влезеш в библиотека и да се заровиш из томовете книги. Понякога забравяме да общуваме на живо. С всеки изминал ден велики мозъци измислят все по-лесен начин за общуване - чрез клавиатурата. Тази картинка е доста тъжна и стряскаща, особено за по-възрастните хора.

Но ние, българите, можем да се борим и всички тези минуси да ги направим плюсове. Днешното доказателство за това е, че двама млади българи успяха да създадат таблет за незрящи. Това е първото по рода си устройство.

Кристина Цветанова и Слави Славев са авторите на таблета. Той е наречен "Blitab" (Блайтаб). С негова помощ незрящите ще могат не само да четат, но и да пишат на таблета. Кристина и Слави живеят и работят във Виена от три години. Тяхната фирма е обявена за най-иновативната компания в Австрия за миналата година. Отличени са и с престижната Европейска награда за социално предприемачество.

По данни на Световната здравна организация незрящите са 285 милиона, а 150 милиона ползват брайловата азбука. Кристина и Слави вярват, че продуктът на тяхната социална компания може да промени живота на много от тях. "Ако се постави USB със съхранени файлове на него, автоматично софтуерът разчита тези файлове и ги конвертира в брайл. И от повърхността излизат брайловите символи, които могат да бъдат напипани и разчетени, така че цяла страница да бъде прочетена от незрящ човек", разказа Кристина Цветанова при представянето му.

Криси е завършила Софийския университет, Слави - Техническия. Още докато учат, обмислят създаването на устройство, с което да облекчат живота на техни незрящи съученти. Скоро идеята придобива конкретни измерения. Но за да продължат, им е нужно финансиране. В България обаче не намират съмишленици. Не се отказват. Дават си сметка, че трябва да опитат и в чужбина. Отиват в Австрия, абсолютно сами, без познати, без подкрепа. "И се радваме, че избрахме точно Австрия, защото получихме голяма финансова помощ, за да превърнем идеята в едно от най-иновативните предприятия за миналата година", каза още тя.

За три години сериозна работа успяват да се наложат и да завършат таблета. Получават подкрепа от няколко големи международни компании. Следващата им цел е да пуснат продукта на масовия пазар. Искат той да е на достъпна цена. За да стане това, пак най-важното са парите. "Тези устройства струват от 10 до 15 хиляди евро. Ние искаме да революционизираме този пазар и да създадем абсолютно нов иновативен продукт, който да бъде изключително достъпен за хората с увреждания", споделя Слави Славев.

Кристина и Слави мечтаят продуктът им да стигне до много пазари, за да помогне на повече незрящи. Надяват се един ден да се върнат в България, да открият нови работни места и да пренесат опита, който са натрупали.

Проектът за таблет носи на Кристина Цветанова престижната Европейска награда за социално предприемачество. Тя получи отличието в средата на март. Конкурсът се организира за втори път от Fundacion ONCE в рамките на Европейската мрежа за корпоративна социална отговорност и с подкрепата на Европейския социален фонд. Той има за цел да отличи социални бизнес проекти, насочени към хора в неравностойно положение, както и проекти, разработени от предприемачи със затруднения. За престижната награда са се съревновавали 33 предложения от 13 държави от ЕС. Наградата в размер на 11 000 евро ще бъде връчена на специална церемония през септември.

Тези млади хора за пореден път доказаха, че страната ни има бъдеще. Докато българи като тях прославят името на родината по света, ние трябва да бъдем спокойни, че няма да се загубим като нация. Ентусиазмът, амбицията и професионализмът са най-важните качества все повече българи да успяват. Ние не трябва да се затваряме в черупките си и да смятаме, че чуждата стока е по-добра от нашата. Ние трябва да вярваме в способностите на младото поколение.

От 200 до 300 са родните изобретения, които всяка година кандидатстват за патент. Вярно, далеч не всички биват признати, но това не обезкуражава българските изобретатели.

Слави и Криси все още търсят финансиране

Някои от изобретенията на българи

- Електронно-изчислителната машина, смятана за прародител на днешните компютри, лаптопи и таблети. Джон Атанасов патентова своя компютър през далечната 1939 г.
- Електронният часовник е дело на Петър Петров, който е създал прототипа си за НАСА.
- Фотокопирната машина. Когато в офиса разпечатвате поредните документи, трябва да благодарите на акад. Георги Наджаков. Това е човекът, който е улеснил работата на хиляди специалисти по света.
- Слънчевите батерии. Благодарение на Димитър Чернев хората по-пълноценно използват слънчевата енергия.
- Проф. Иван Митев е откривателят на шестия сърдечен тон. Откритието на българския медик е особено важно за съвременната кардиология.
- Автоматичната скоростна кутия. Румен Антонов е човекът, който изобретява автоматичната скоростна кутия. В момента неговото изобретение се използва от Сузуки, Хонда, Рено и Тойота. Тойота са опитали да използват кутията на Антонов без необходимия лиценз, но са осъдени.
- Антиоръжието на Юрий Марков все още няма аналог в света. Става въпрос за едно малко устройство с размерите на джобно ножче, което обаче е неотменна част от работата на антитерористите по света. Приспособлението на Марков може да открива взривни вещества и огнестрелно оръжие от разстояние, дори и когато те са скрити зад бетонно ограждение. Търговското му име е SNIFFEX. Тежи по-малко от 500 г и може да работи, без да се зарежда, в продължение на 3 години.
- Говореща дигитална книга за слепи. През 2002 г. 23-годишният тогава Лъчезар Цветанов участва в конкурс за създаването на подобен модел. Младежът е студент в университета Бриджпорт, а неговият проект е избран като най-добрия. Лъчезар помита конкуренцията и печели първото място, след него остават работите на 146 студенти и 28 дизайнерски училища.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Никога не спирай да учиш

Практикуващите таекуон-до са обединени в общност, която надхвърля националните и държавни граници

Донка КИРИЛОВА

На 11 април 2015 година едно от най-младите бойни изкуства, таекуон-до, отбелязва 60-ата си годишнина. Как е възможно бойно изкуство да има рожден ден? За разлика от сходните бойни стилове, чието начало обикновено се изчерпва с това, че произхождат от древния Изток и Азия, за таекуон-до се знае точната дата на създаването му. На 11 април 1955 г., в Сеул, специална комисия от майстори в бойните изкуства, военни, общественици и хора с висок престиж, се спира на наименованието таекуон-до за създадената бойна система от корейския генерал Чой Хонг Хи.

60 години по-късно таекуон-до се превърна в най-разпознаваемата марка за "корейско" по целия свят. Практикуващите таекуон-до като бойно изкуство, боен спорт или просто система за здравословен начин на живот са обединени в общност, която надхвърля националните и държавни граници, както завещава в своята Енциклопедия създателят му генерал Чой Хонг Хи.

"Никога не спирай да учиш" е първият от принципите, заложени от генерала, към ученици и майстори, които практикуват таекуон-до.

Повече за корейското бойно изкуство в навечерието на неговата 60-годишнина ДУМА научи от един от най-старите клубове по бойни изкуства в България - ABC Fight Club, създаден в началото на 90-те години на XX век. Основател на клуба е сахьоним Красимир Гергинов, носител на VII дан в таекуон-до ITF, международен инструктор и международен съдия, вицепрезидент на Българската федерация по таекуон-до ITF в периода 1999 - 2013 г., дългогодишен треньор на националния отбор. Посветил е повече от 38 години на бойните изкуства, а под ръководството му са се изградили десетки европейски и световни шампиони в таекуон-до и кикбокс. Сред най-изявените медалисти на клуба са световните и европейски шампиони Амалия Колева (IV дан), Дюк Нуамеруе (II дан), Недялка Бачева (III дан), Антони Давидов (IIт дан), Анелия Милкова (I дан), Димитър Христов (II дан) и др. През годините в залите на клуба са преминали хиляди трениращи, на всякаква възраст, а десетки от тях са защитили майсторски степени.

Таекуон-до е начин на живот

Това е един от видовете бойни изкуства (самоотбрана без оръжие), но това не е всичко. Таекуон-до включва в себе си стил на мислене и начин на живот, основани на висок морал, поведенчески концепции и самодисциплина. Това е научно обоснован способ за използване на собственото тяло с цел самоотбрана, който позволява, в резултат на интензивни физически и духовни тренировки, необичайно да се разшири диапазонът на индивидуалните възможности на човек. Таекуон-до е вид бойно изкуство, а съдържащите се в него дисциплина, техника и дух, са средства за развитието на чувство на справедливост, твърдост, хуманизъм у тези, които го практикуват.

"Основната цел на таекуон-до е да намали желанието за агресия с помощта на сила, която се основава на хуманност, справедливост, морални ценности, мъдрост и вяра, като по този начин спомага за изграждането на един по-добър и мирен свят", пише основателят на таекуон-до генерал Чой Хонг Хи. И допълва, че философията на таекуон-до се основава на етични, морални и духовни принципи, на чиято основа хората може да живеят заедно, в хармония.

Генерал Чой Хонг Хи (1918-2002), представител на висшето ръководство на корейската армия, създава таекуон-до като система за обучение на въоръжените сили и таекуон-до получава първото си разпространение точно в корейската войска. Посветено на стремежа към мирен и хармоничен свят, таекуон-до остава преди всичко бойно изкуство. В основата му залягат ценности като подкрепа за по-слабите и защитата на отечеството; ценности, характерни за източните бойни изкуства като - преданост, уважение, дисциплина, стремеж към знание. В техническите му характеристики стоят принципите на карате, както и на древни корейски бойни стилове.

Създадената от генерал Чой Хонг Хи бойна система е

пример за оригиналност

и самобитност, надхвърлила националните граници, и получила световно признание. За развитието й по целия свят, в продължение на десетилетия, са работили милиони, отдадени на бойните изкуства, мъже и жени.

15-томната Енциклопедия е създадена от генерал Чонг Хой Хи, за да съхрани оригиналния характер на таекуон-до при практикуването му. Тя прави обучението модерно и ликвидира спекулациите с "тайни" и "секрети". Таекуон-до е съвременно бойно изкуство, което се опира на научните достижения на естествените науки, и на мъд-ростта, практиката, методологията и философията на древния Изток и специално - на Корея. Придържането към оригиналния характер на Енциклопедията ни показва, че здравите основи, корените, търпението и упоритостта в изучаването на това, на практика, безкрайно познание, могат да разкрият неподозирани възможности за самите нас.

Придържането към принципите

на таекуон-до, специфичната корейска терминология, етикетът в тренировъчната зала, клетвата, дисциплината, методологията - всичко това прави практикуващите по цял свят част от една общност. Тя надхвърля държавните граници, не признава различия по социално положение, раса, възраст, пол. Независимо дали изборът да се практикува таекуон-до е бил случаен или целенасочен, ако той е достатъчно мотивиран и дълготраен, винаги води след себе си удовлетворителни резултати - постигане на гъвкавост и физически качества, сила, увереност, дисциплина, спортни постижения, духовно развитие.

През годините България има възможност да черпи "от извора", благодарение на уникалната методика за обучение по таекуон-до за всички възрастови групи, предоставена от корейските майстори, работили тук. Делото им е доразвито от първите практикуващи таекуон-до в България, още преди началото на т.нар. преход.

Светът е малък

Фирмен знак - подвита опашка

Светлана МИХОВА

Реакцията на българските велможи на състоялата се тази седмица в Будапеща среща за газопровода „Турски поток" много напомня на баснята за лисицата и гроздето - не може да стигне до него и се самоуспокоява, че то било кисело. Нищо особено не се било случило в унгарската столица и въобще не било ясно какво ще излезе от тая сбирка и идеите на съседите, които не поканиха на нея нашият чудо-момък Даниел Митов. „Няма начин да се правят изводи, че след тази среща ще се случи изобщо нещо реално", реализира той мисълта си.

Още по-феноменално изказване направи босът на кабинета. След като разкри „тайната", че петте страни са суверенни, той им призна правото да се събират и да си говорят каквото си искат. И типично в свой стил отправи закана: „Да, има тълкувания, но се надявам, че нашите евроатлантически партньори също правят своите тълкования". Предупреждава ги човекът да внимават, защото ще се оплаче на по-големите батковци във Вашингтон и Брюксел.

Пътят от срещата в Будапеща до изграждането на „Турския поток" може да е дълъг и все още не напълно ясен, но на нея няколко неща станаха пределно ясни. Първо, че за разлика от нас, съседите ни са суверенни не само на хартия и във високопарните слова на държавниците си, но и на дело. Правят каквото е по силите им в интерес на гражданите си, без при това да извиват шии на Запад и да треперят дали оттам някой няма да ги смъмри.

И второ, гледат без илюзии на реалността. А тя е, че с „Южен поток" е свършено веднъж завинаги и бързо трябва да намерят място край „Турския". Нашите големци и енергийни умници до ден днешен продължават да хленчат, че все още нямат писмено известие от Москва за прекратяване на договора за „Южен поток". Това според тях е достатъчно основание да градят въздушни „газови замъци", в които у нас да се вливат много потоци, едва ли не от четирите посоки на света. Големи мечтатели. Да им се не нарадваш, ако не беше на гърба на българина.

Онзи ден илюзиите им понесоха още един удар. Гръцкият премиер Алексис Ципрас преговаря в Москва за перспективите пред участието на страната му в изграждане на инфраструктурата за новия газопровод. Може ли още да има съмнение, че Гърция ще заеме мястото на важен газотранспортен възел за цяла Южна и Централна Европа и в бюджета й ще се вливат стотици милиони евро годишно. Нека припомним, че само за пет месеца печалбата на Пристанище Варна от обработката и складирането на 65 т. тръби, с които в наши води трябваше да бъде изградено морското трасе на „Южен поток", надхвърли 2 млн. лв. Преди години нямаше съмнение, че мястото на енергиен център принадлежи на България и щяхме да го заемем, ако държавниците ни по-рядко се оглеждаха на Запад. Сега по аналогия с една стара градска песен можем само с носталгия да припяваме „...мястото ни е сторено, но ни е време минало..."

Прави впечатление още нещо - и петте съседни държави, чиито външни министри се събраха в Будапеща, са съизмерими с България по площ и население. Това, че са малки европейски страни, не им пречи да пазят достойнството си. Напротив, затова, че Унгария и Гърция се осмелиха на висок глас да заявят своите интереси, несъвпадащи с брюкселските догми, сега големите и силните в ЕС гледат на тях с повече уважение, с едно наум, че трябва да се съобразяват с тях.

Високомерните предупреждения на еврочиновници и атлантически мисионери не изплашиха унгарския премиер да отстоява позициите си, не отказаха чешкия президент от намерението му да уважи парада на победата в Москва, не спряха Алексис Ципрас да преговаря с Путин за по-тясно сътрудничество. На заплахите от Брюксел той отговори със завидна категоричност: „Гърция е суверенна страна със свое безусловно право да води многостранна външна политика. Ние използваме всички възможности за развитието на взаимноизгодно сътрудничество в защита интересите на гръцкия народ". Почти е невъзможно да си представим български политик, който да отвърне с подобна твърдост на упрек, отправен от западна особа. Всъщност такъв пример няма в 25-годишната ни „демократична" история. Подвитата опашка е фирменият знак на днешния български политик.

С тази подвита опашка преди години влязохме в НАТО, а след това в ЕС. Сега непрекъснато ни надуват ушите, че това бил българският цивилизационен избор. Някой да ни е давал правото на такъв избор? В другите - същите тези съизмерими с нас държави, направиха референдуми. Тук шепа политически шмекери си присвоиха правото да решават за цял народ. Не се осмелиха да чуят гласа на българина, защото не бяха сигурни, че той ще прозвучи, както на тях им се иска. Беше ги страх. Затова и до днес ходят с подвити опашки.

www.duma.bg

СРЕЩИ

ПЕТЪР ДЕНЧЕВ:

НЕ ВЯРВАМ ОСОБЕНО В ПОСЛАНИЯТА

Фантазията, въображението, възможността и желанието да изживееш чуждата съдба като своя са основен фактор за правенето на истории, смята младият писател, чиято нова постановка се играе в Сатиричния театър

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ПЕТЪР ДЕНЧЕВ е роден на 8 август 1986 г. във Варна. Завършил е IV Езикова гимназия "Фредерик Жолио-Кюри" и режисура за драматичен театър в НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" при проф. Здравко Митков. Неговият разказ "Малакоф, искам да остарея" е един от двата наградени на конкурса "Екстаз" на сп. "Алтера". Има номинации и награди от различни поетични конкурси. Два пъти получава втора награда на Националния младежки поетичен конкурс "Веселин Ханчев" (Стара Загора, 2006 и 2010). С романа си "Тъй както мъж целува жена, която обича" печели конкурса за Нов български роман "Развитие" за 2007 г. Автор е на сборника с разкази "Истории в минало време". Последната му книга е романът "Тихото слънце". Дебютира с "Жената от миналото" по Роланд Шимелпфениг (ДКТ "К. Величков" - Пазарджик). Поставя "Карнавал" от Жорди Галсеран и "Ромео и Жулиета" от Шекспир (ДТ "Гео Милев" - Стара Загора), "Медея" по Еврипид, Ануи, Драйер и Бродски (ДТ "Сава Огнянов" - Русе, 2012), "Морски пейзаж" от Едуард Олби (Народен театър "Иван Вазов", 2013), "Бурунданга" от Жорди Галсеран (Сатиричен театър "Ал. Константинов", 2014), "Мизантроп" от Молиер (Сдружение "Клас" и "Фабрика 126", 2014), "Различният" от Алексей Слаповски (ДТ "Невена Коканова" - Ямбол, 2014).Най-новата му постановка е "Убийство в експреса" по пиесата на известния унгарски писател Габор Гьоргеи в Сатиричния театър. Премиерата бе преди броени дни, следващото представление е на 17 април.

Интервю на Надежда УШЕВА

□ *Как се стигна да поставяте Габор Гьоргеи в Сатиричния театър?*

- Това е моя втора работа в Сатиричния театър "Ал. Константинов", миналата година поставих успешно "Бурунданга" от Жорди Галсеран и сега съвсем естествено дойде поканата за този спектакъл. Взаимно стигнахме до заглавието "Убийство в експреса", което има интрига в себе си. Самата пиеса разгръща сериозен проблем - темата доколко моралът може да оцелява, когато определена група от хора защитават само и единствено личното си благоденствие.

□ *Наред с важните въпроси, които пиесата разглежда, зрителите ще се забавляват, защото това е комедия.*

- Самото представление се движи в рамките на черната комедия, сатирата, има криминален момент, въобще различни жанрови елементи в спектакъла.

□ *Как се сработихте с екипа, който включва и имена като Никола Анастасов?*

- За нас бе голямо удоволствие участието на Никола Анастасов в спектакъла. Беше изключителна възможност и чест да работя с един от основателите на Сатиричния театър. Съвместната ни работа мина гладко и приятно.

□ *Имаше ли нещо, което ви бе трудно?*

- Най-трудното в тази работа беше да се задържи баланса между криминалната интрига и сатиричния момент, жанрът да се движи по ръба на сериозното. Това беше основната провокация.

□ *Превес кое взема - сериозното или смешното?*

- Не мисля, че смехът е нещо несериозно. Безотговорно е да караме хората да се смеят на несъстоятелни неща. Смятам, че комедията би трябвало да се докосва до проблеми, които са силно актуални. Не мисля, че тези жанрове са леки жанрове.

□ *Комедийните са най-трудните...*

- Да, но както знаете, в България вкусовете не са едни от най-устойчивите, поради което е много трудно да се борави именно с това да се удържи добрия вкус.

□ *Прави ми впечатление, че поставяте предимно чужди автори, защо?*

- Имал съм няколко пъти възможности да правя представления по български автори, но винаги става, така че нещо не достига на самия текст... Нямам специално отношение към чуждестранната драматургия, за мен има значение качеството на текста. За съжаление, въпреки че в момента се наблюдава известен драматургичен бум в България, пишат се много нови пиеси, които обаче са още твърде експериментални като форма или не успяват да изследват в дълбочина темата, с която се занимават.

□ *Наистина през последните няколко години има нарастване на нови български пиеси и през този сезон броят на премиерните спектакли по тях продължава да се увеличава, въпреки това обаче българският зрител посещава предимно стара класическа драматургия, а не съвременна. Защо така се получава?*

- Класическата българска драматургия е силно свързана с литературния канон, поради което е лесно разпознаваема и публиката я харесва и естествено реагира положително на нея. Това е свързано и с образованието, и с културните натрупвания. А съвременните текстове - голяма част от тях, не успяват да отговорят на действителността по достатъчно адекватен и увлекателен начин, така че тя да бъде представена конфликтно-критично... Ние като общество имаме малко проблем с осмислянето на настоящето, на днешния ден, което се отразява на всичко останало.

□ *Как се насочихте към писането - от малък ли пишете стихотворения, разкази?*

- Дойде някак естествено, поради интереса ми към разказване на истории - не е било някакъв насилствен избор. Невинаги хората успяват да отстояват избора си докрай, но в крайна сметка при мен се е получило.

□ *Чудесно е, че един млад и талантлив писател успява да намери своята реализация. Има ли достатъчно поле за изяви за млади автори у нас, как мислите?*

- Трудно ми е да дам достатъчно аргументиран отговор, защото ако разсъждавам от гледна точка на собствената си биография, поле за реализация има, от друга страна обаче си давам сметка, че все пак това се случва в твърде затворен кръг - голяма част от театралната продукция въобще не достига до някои населени места. В много български градове няма киносалони например, също голям проблем е, че у нас живеят твърде много различни България, както казва режисьорът Явор Гърдев, които не говорят помежду си. В този смисъл не мога да дам еднозначен отговор. Лично аз намирам поле за изява, въпреки всички трудности, които съм срещнал и срещам.

□ *Имате ли проблеми с издаването на ваши книги?*

- Моят литературен дебют беше след спечелването на конкурса за нов български роман "Развитие" през 2007 г., по-късно продължих да работя с издателство "Жанет-45". Те винаги са били много благосклонни и подкрепящи ме.

□ *Това означава ли, че конкурсите са особено важни, защото дават възможност за начален тласък на младите автори?*

- Да, въпреки че много хора в България са против литературните конкурси, мисля, че състезателното начало е добър фактор в среда, каквато е българската. Има смисъл от тях.

□ *Казват, че писането е отражение на живота, който живеем, и съответно който живее интересно и пълно, така и пише, споделяте ли тази мисъл?*

- Въобще не я споделям. Ще дам пример с Марсел Пруст, който почти целия си живот прекарва у дома, а е написал страхотни романи. Мисля, че фантазията, въображението, възможността и желанието да изживееш чуждата съдба като своя са основен фактор за правенето на истории, независимо дали са в театъра или в литературата. Това е основният движещ мотор, всичко останало звучи твърде егоистично, егоцентрично и нарцистично. В най-добрата си форма всяко разказване на истории е желание да създадеш и да проиграеш чуждата съдба през себе си.

□ *Коя история е добра? Има ли сюжет, който може веднага да грабне читателя?*

- Много сложен въпрос, защото различните читатели имат различни вкусове, различни гледни точки, търсят различни неща, четат по различни причини. Добрата история е тази, която съдържа в себе си силен човешки проблем, който надхвърля бита и преминава в екзистенциалното и може да се превърне в разсъждение за човешката съдба.

□ *Кои са вашите послания?*

- Не вярвам особено на посланията, защото е твърде трудно да накараш някого да прочете нещо, което ти искаш. Всеки чете своята история и вижда своя спектакъл и го пречупва през себе си. Човек трябва да бъде честен и да поставя фокус върху това какво и как би искал да разкаже, вместо назидателно да отправя послания. Разбира се, има творби със силен патос, който не може да бъде избегнат, защото в днешния ден, в който индивидуалното е толкова силно изразено, ми се струва, че отправянето на ясни и твърди послания е почти невъзможно в областта на изкуството. Сюзън Зонтаг завършва едно свое есе с изречението: "Помалко интерпретация, повече еротика..."

□ *Печелил сте награди от национални конкурси за поезия, днес остава ли ви време за стихотворения?*

- Вече не пиша стихове, откакто съм по-професионално въвлечен в театъра, не се занимавам с поезия. Не зная защо загубих този начин на изразяване...

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

РИБЕН БОРШ

Продукти за една порция: 120 г рибени отпадъци, 1 морков, 10 г (малко парче) кервиз, 10 г картофи, 5 г (чаена лъжичка) брашно, четвърт жълтък, 20 г (супена лъжица) кисело мляко, 80 г прясно или кисело зеле, 30 г (половин малък) червен домат, 10 г (непълна супена лъжица) мазнина, 20 г (половин малка глава) лук, червен пипер, киселина, магданоз и сол на вкус. Нарязаните на дребно зеленчуци се варят до омекване. Прибавят се рибените остатъци, нарязани на късчета, и подправките. Боршът се вари с рибата не повече от 20 минути. Прави се застройка от млякото и жълтъците. Преди да се свали от огъня, боршът се опитва на сол и киселина. Поднася се студен. Същият борш може де се приготви от дребни речни рибки.

ПЕЧЕН ЗАЕК ПО СВИЩОВСКИ

Маринованият млад заек се разрязва, като се избират хубавите части, т.е. гърбът и задните бутове. Подсушават се добре от маринатата, шпиковат се нагъсто с парченца сланина, които трябва да бъдат продълговати и тънки. Коремната част отвътре се натрива с малко стрит чесън. Заекът се поставя в продълговата тава с гърба нагоре и две лъжици прясно масло, като се пече във фурна и по всяко време на печенето трябва да се намазва редовно с масло от тавата. При среден огън се опича за около час. Сервира се със собствения си сос.

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

Риболов на брега на океана

Симеон Радев е известен български дипломат, историк, журналист и литературен критик. Той бе пълномощен министър в Букурещ, Брюксел, Берн, Хага, Вашингтон и Лондон. Автор е на редица критически статии и книги върху литературата и изкуството. Роден е на 6 януари 1879 година в Ресен, Македония. Почина на 15 февруари 1967 година.

През последните години разговарях със Симеон Радев при случайни срещи, когато той правеше разходки из столицата. На 7 юли 1964 година стана дума и за въдичарството като спорт. Той се усмихна и рече шеговито:

- И аз бях рибар, и то доста запален, но за твърде кратко време. Като пълномощен министър във Вашингтон наех вила край Атлантическия океан, близо до границата с Канада. До вилата имаше островче, където ловях риба с въдица. Веднъж, увлечен в

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Симеон Радев

риболова, не забелязах кога е започнал приливът. Водата започна да залива краката ми, а островчето цялото се покриваше с вода по време на прилив... Положението ми беше безизходно, тъй като не мога да плувам. Добре, че моят шофьор, негърът Мърк, разбра какво става. Той се разтича и постави подвижно мостче... Още малко и водата щеше да ме отвлече...

Друг път хванах там рядка риба. Негърът, който стоеше до мене, възкликна:

- Господин министре, каква интересна риба хванахте!

- Мърк - рекох аз - струва ми се, че имам твърде малка заслуга за хващането... Може би тя сама реши да се самоубие на въдицата ми.

Негърът Мърк обичаше духовитостите, затова изтича до жена ми, която седеше на брега, и повтори думите ми за уловената риба. Той беше сътрудник на негърски вестник и пишеше хумористични стихотворения.

- Какво беше за вас въдичарството?

- Истинско удоволствие, отпочивах си така добре, че не чувствах умствена умора. Когато замятах въдицата си, чаках с вълнение да трепне плавката. Когато рибата кълвеше, изпитвах емоции, каквито не бих изпитвал при никой друг спорт. Сега съм на осемдесет и шест години. Очите ми са доста отслабнали, но пак бих отивал за риба, бих замятал въдицата си с радост. За това не са ми необходими толкова очите, отколкото чувствителността на ръката. Чрез нея бих усещал кога рибата се е уловила, кога кълве или дърпа. Колко бих желал да съм сред природата, да ми се чете или да ловя риба! Това е една неосъществима мечта за мен.

По-нататък Симеон Радев ми съобщи, че бившият министър-председател на Франция Аристид Бриан също бил въдичар. Той казвал, че по време на риболов умът му работел по-добре.

(От книгата на Петко Тихолов "С пушка и въдица")

СЪВЕТИ

ГОРАТА СЪЩО Е ПОЛЕ ЗА ИЗЯВА НА БРЕТОНА

Ловът в гората е другата стихия на епаньол бретона. В равнината сетерите и пойнтерите се чувстват удобно, но в гората нашият малък бяло кафяв ловен помощник буквално триумфира... Тук той се чувства като у дома си в истинския смисъл на думата. Дори и в този терен за предпочитане са предприемчивите и темпераментни кучета. Не е без значение и доброто обучение, защото не е достоен за уважение този ловец, който непрекъснато се хвали с ловните си подвизи, а не е в състояние да възпита собственото си куче. Нерядко сме виждали бретони с отлични качества в ръцете на неспособни ловци, които по-добре биха изглеждали на водоема с въдица в ръка.

В гората, особено първите излети, с младия и буен бретон трябва да се стараете да го удържите и да го подчините на командите си, ето защо е необходима съвършена дресировка. Всеки път, когато кучето се отдалечи твърде много, то трябва да бъде заковано с командата "даун" или "седни" и само след няколко урока ще разбере това, което искате от него. Дори и в лошо време, под дъжда и в търнаците, бретонът ще се чувства добре. Неговият сравнително дребен ръст му дава предимство пред сетера или пойнтера. Затова бретонът ще ловува в обстановка и условия, при които други кучета биха се обезкуражили. А колкото до горските бекаси, бретонът е цар. Когато види красивата пъстра птица, той така ще се пристрасти към нея, че ще ви докара до възторг. При лов в гората бихте могли да окачите на шията на ловния си помощник малко звънче. Той поклаща глава в очакване да се приближите и така ви дава възможност да стреляте от най-удобна позиция. С отличното си обоняние кучето може да осуети машинациите и на бягащия насам-натам фазан.

Блатото е другият терен, където бретонът триумфира. Единственият упрек, ако може да се говори за такъв, е малкият ръст. Той му позволява да се промъква в най-непроходимите тръстики, като го принуждава да полага значителни усилия, за да напредва в местата, където почвата е начупена и неравна.

Усърдието му винаги се награждава. Никога уморен, никога мързелив. Той присъства винаги и навсякъде твърде осезателно.

Елвис Йосифов винаги е имал добре обучени епаньол бретони

ФОТОЛОВ

ВИЦ

ЛЪЖЦИ

Ловец гледа предаването "Панорама" по БНТ.

- По-големи лъжци не съм виждал...

- Скъпи, виж колегите си от ловната дружинка...

ПРОЗРЕНИЯ

Добрият ловец-разказвач много често се цени повече от добрия стрелец. Ние, ловците, можем без мръвки, но не можем без думи. Всеки носи своите случки в раницата на сърцето.

Владимир СЛАВКОВ

ИСТОРИЯТА НА LADA РОДСТЪР

И тази е сред многото истории, свързани с добри, но неосъществени проекти на руската техническа мисъл. Световните автопроизводители винаги са се стремели да създадат стилен и впечатляващ модел с подобрени динамични качества, който да играе ролята на визитна картичка на марката си. Обикновено търсенето на подобни автомобили не е високо, но те не са интересни само за имиджа на производителя, а в доста случаи носят и сериозна печалба.

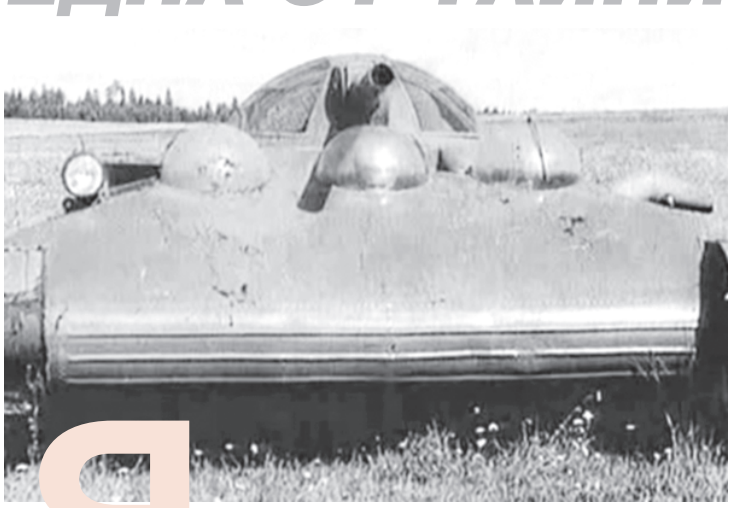
Не са били далеч от този начин на мислене и сътрудниците на Lada, създали този лек концептуален модел с тегло едва 900 кг и име Roadster. Машината става една от звездите на автосалона в Москва през 2000-ата година и предизвиква невероятен интерес. Външността му се отличава сериозно от привичния за ладите дизайн, има интересни технически решения като покрива, събиращ се в багажника, без да намалява полезния му обем. Механизмът му на работа бил толкова прост и надежден, че дори го сравняват с автомата "Калашников". Разработката на Lada Roadster е дело на дизайнера от Толиати Сергей Нужный. Той е стажувал в дизайнерската школе Espera Sbarro на прочутия автомобилен дизайнер Франко Сбаро и при завръщането си решава да демонстрира на живо високата си квалификация.

Изборът на именно такъв тип автомобил бил свързан с нуждата от отработка на нови технологии за направата на опитни образци от полиефирни смоли. Колата била направена в рекордно къс срок – на малката творческа група били необходими за това едва осем месеца. По-малко от година на гол ентусиазъм, при недостиг на финансиране и нужните материали, те успели все пак да докарат работата до завършен вид на компактен родстър.

И дотук – независимо от добрия резултат, от огромния интерес по време на салона, заводът се ориентира единствено към пускането на новата Калина с основните й варианти на купето. Така стилният модел си остава завинаги само един прототип...

ТАНК НА ВЪЗДУШНА ВЪЗГЛАВНИЦА

ЕДНА ОТ ТАЙНИТЕ НА СССР

Явно има сериозна основа вицът за „мирно орящите съветски трактори, които излетяха и дадоха як отпор на въздушния агресор", пуснат навремето за съветско-китайския конфликт на остров Даманski. По време на конфликта тайно се споделяше за секретно оръжие, изпепелило 1000 китайци. Доколко на шега, доколко наистина, но в бившата Червена армия имаше много интересни технически разработки на военни машини. Една от тях е за танк на... въздушна възглавница.

Идеята да се направи подобна машина, която не се бои от мини, блата и вода, битува в руската военна техническа мисъл от началото на миналия век. През 70-те години обещаващият проект е закрит, резултатите му са засекретени.

Първите мисли за бронирана машина на въздушна възглавница са на Константин Циолковски от 1927-а година, а първият ниско летящ танк е направен през 1937-а година от колектив на Московския авиационен завод №84 с ръководител В.И. Левков, известен съветски инженер, изобретил всъщност и въздушната възглавница. Разработената машина имала сравнително ниско тегло и носела обозначението „Земноводен подлитащ танк". Проектът спечелил признанието на представители на висшето военно ръководство на страната, но по неизвестни причини така и не получава по-нататъшна реализация.

Левков е автор и на още една революционна по идеята си бойна машина - десантна амфибия на въздушна възглавница за нуждите на пехотата. В конструкцията си машината повече приличала на катер, можела да носи до 20 десантника и трябвало да бъде оборудвана с въртящ се купол с картечница. В същото време в конструкторското бюро на ВВС под ръководството на инженер Гроховски също бил разработен двуместен брониран автомобил на въздушна възглавница, но и този проект останал само на хартия.

В следвоенните години работата по създаването на танка на въздушна възглавница била възобновена с нова сила. В 1958-а е направен ходови образец с габаритите на танк за проверка на динамичните качества на подобни машини. В 1959-а година съветското разузнаване получава сведения, че и зад граница се водят подобни разработки. Това кара ръководството на страната да привлече към разработката значителен брой колективи от водещи военни заводи и научноизследователски институти. Този тласък дава плод в редица проекти, но само малка част от тях намират въплъщаване в метал и стигат до реални полеви изпитания.

В 1961-ва година ВНИИ-100 и Челябинският тракторен завод правят съвместно ходови макет на бойна машина на въздушна възглавница, получил секретното обозначение „Обект 760". Ходовата му част се състояла от верижно задвижване и спомагателна камера за въздушната възглавница. Двата нагнетателя били разположени в предната част на корпуса, а машината имала класическа компановка – отделението за управление разположено в носовата част (екипажът от трима души се разполагал под прозрачни полусфери), в средната част бил разположен бойният отсек (макет на 73-мм оръдие 2А28 Гром), в задната част - моторно-задвижващото отделение.

На изпитанията машината била сравнявана с нормален танк ПТ-76 и „Обект 760" показал отлични резултати по проходимост. Максималната му скорост достигала 45 км/ч, противопехотните мини въобще не усещал, а за противотанковите бил направо недосегаем. Машината била направена само в един екземпляр, а с резултатите на тестовете разработили проект, наречен БРДМ-ВПК, който обаче не бил реализиран след това.

Финал на практическите разработки по темата станал танкът на въздушна възглавница „Обект 8М-906". Машината ползвала базата на танка ПТ-76, имала камерна въздушна възглавница и маса от 13,5 тона - с 0,5 т по-малко от ПТ-76. Всички разработки и изпитания са водени в условията на най-строга секретност, затова липсват повече подробности по проекта в достъпните източници. Работата по него продължила до 70-те години на миналия век и в крайна сметка била прекратена. Сред главните причини за това били прекалено високият разход на гориво, уязвимостта на конструкцията и ниската ремонтопригодност. Независимо от това, набраният опит и резултатите от този таен проект са играли важна роля в по-нататъшната разработка на военни съдове с въздушна възглавница на военния флот на СССР и Руската федерация днес.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

www.duma.bg

Очаквайте

ПОП ПЕВИЦА ЩЕ Е ВОДЕЩА НА „МИС ПЛАНЕТ БУРГАС”

Любители на планината с „райдърска” среща

Свободни скиори и сноубордисти от цяла България посрещат Великден в Пирин

Всички почитатели и любители на планината са поканени на така наречената “райдърска” среща, която ще се състои от днес, 10 април, до понеделник, 13-и, в района на Дончови Караули. Фрийрайд събитието се провежда за втора поредна година и ще включва дисциплините “Big Mountain” и “Free Slope Style”, както и финалния кръг на “Фрийрайд БГ тур 2015”.

“Дончо кани” е една от най-очакваните прояви за свободни ски и сноуборд, която става факт навръх Великден в Пирин планина и ще събере на едно място голяма част от практикуващите извънпистово каране в подножието на връх Вихрен.

Всичко ще започне в петъчната сутрин с провеждането на последния кръг от “БГ тура” - фрийрайд състезание на 3 планини с едно общо класиране, както и състезанието, посветено на децата и младежите.

Съботата и неделята са отредени за “Дончо кани”, а форматът на събитието остава отворен като миналата година - “Дончо” не е състезание със съдии и строг регламент, а свободно събиране, в което самите участници избират най-доброто от деня.

Няма да има класиране и “подиум”, а отделни призове за най-добра линия и рън. Спусканията на всеки участник ще бъдат заснети и впоследствие най-атрактивните ще се прожектират на останалите. Едно от най-хубавите неща в събитието е, че самите участници гласуват и избират онези, които са достойни да бъдат наградени.

В неделя ще се проведе “Free Slope Style” частта, която е изключително интересна, защото съчетава атрактивни трикове от слоупстайл дисциплината, изпълнени в дълбокия сняг.

Участниците в събитието ще се наложи да си “заслужат” карането, защото до склоновете на Дончови караули няма лифтове и достъп с машини и всеки трябва да стигне до върха със собствени сили.

Организаторите канят всички любители на планината и свободното каране да се съберат и да покарат заедно на един от най-светлите християнски празници. Всеки който иска да се включи в някое от събитията, ще трябва да се запише на следния адрес: https://docs.google.com/forms/d/1RHHpXBKtHUVXoqEO-8cTI9C8XV-jn5MzodBlO5HXr4/viewform?c=0&w=1.

Интервю с Лили Иванова излъчва БНТ1 на Великден

Лили Иванова посрещна в дома си Георги Любенов и екипа на неговото предаване. В откровен разговор с водещия на БНТ примата на родната естрада разказва какво е усещането, когато публиката диша заедно с нея. Лили Иванова разкрива как е калила своя характер през годините и кога снема доверието си от хората. И още едно признание - липсата на носталгия в жизнената й философия.

Зрителите на БНТ1 ще научат доколко певицата следи музикалните тенденции и на кого се доверява за новите си проекти. Част от концепцията на Лили Иванова е да включва аранжименти на стари хитове. Такива са песните “Молба” и “Искам те”, включени в новия й албум - “Поетът”.

“Не обичам определения като звезда, прима - всички се борят за някакви титли “първа, втора, пета, десета”... Няма такова нещо. Като излезеш на сцената, там се вижда кой кой е и колко пари струва. Мога да си мисля и да се кича с много такива звания, титли, но като изляза на сцената и не мога да си изпея песните, тогава какво правим...?”, споделя Лили Иванова пред Георги Любенов.

В интервюто певицата обявява датите на новите си концерти. Три от тях са в България - в градове, в които не е пяла от 20 години - Свиленград, Ямбол и Габрово. А в средата на май я очаква среща с публиката в Лондон.

Интервюто с Лили Иванова ще бъде излъчено в неделя, 12 април, в “Денят започва с Георги Любенов”. Предаването се излъчва от 9,00 ч. само по БНТ1.

Вицът

Вечер. Жената се кипри пред огледалото. До нея мъжът й хитро се подсмихва.

- Какво се смееш? Пак ли скри вечерната ми рокля?

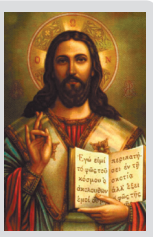
- Даже не съм и помислял!

- Не ме лъжи! Я си разтвори юмрука!

ДЕЯН ДЕЧЕВ, член на НС на БСП
ЛЮДМИЛА ФИЛИПОВА, писателка
Акад. МИХАИЛ ВИДЕНОВ, езиковед, социолингвист
НЕЛИ ХАДЖИЙСКА, тв водеща
НИКОЛАЙ ВОЛЕВ, режисьор
ПЕТЪР МОЕВ, учредител на клуба “Приятели на ДУМА” в Ловеч
ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ, член на НС на БСП
ПОЛЯ ИВАНОВА, учредителка на клуба “Приятели на ДУМА” в Ловеч

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

10

Велики петък. Мъченици Терентий, Африкан, Максим и Помпий

Велики петък, наричан още Разпети петък, е денят, в който е разпнат Божият син Иисус Христос, за да стане изкупителна жертва за греховете на човечеството. На този ден от Страстната седмица постът в Православната църква е особено строг - тогава нито се яде, нито се пие (дори вода). Вярата повелява да не се подхваща каквато и да е работа.

„РЕЦЕПТИТЕ НА БАБА” С ДВЕ ПОБЕДИТЕЛКИ

Творба на Вяра Пенчева от Габрово

Рисунка на Светла Бодурова от Бургас

Две първи награди са присъдени в тазгодишния национален конкурс за детска рисунка “Рецептите на баба”. 6-годишната Вяра Пламенова Пенчева от ЦДГ “Явор” - Габрово, и връстничката й Светла Евгениева Бодурова от ОДЗ 11 “Коледарче” - Бургас, са победителките в надпреварата. Творбите на момичетата стават плакати на националния кулинарен фестивал “Пъстра трапеза на гости на моя град” за тази година.

Националният конкурс за детски рисунки и литературни творби “Рецептите на баба” е организиран от Асоциация за развитие на изкуствата и занаятите - 7 (А.Р.И.З.-7), в партньорство с Националния дворец на децата и с подкрепата на Министерството на образованието и науката. В трите възрастови групи участваха над 1000 деца от 28 области на страната, като 18 от тях имат свои отличени представители, чиито творби може да се видят на фейсбук страницата на конкурса.

Церемонията по награждаване на победителите ще се състои на 17 април от 11 ч. в НДД.

Новият албум на Миро „Месия” с телевизионна предпремиера

Албумът на Миро “Месия. Том II. Възкресение”, който ще се разпространява през май, бе представен предпремиерно в акустичен вариант. В необичаен за страната ни “unplugged” концерт музикантът изпя със специално сформирания за целта бенд както познати и обичани песни, така и новите заглавия от диска. Специални гости на проявата бяха Цветелина Янева, с която изпълнителят представи динамична дуетна песен “Говори ми с любов”, и варненската хип-хоп сензация Dim4ou. Между музикантите се откроиха Цветан Недялков, Венелин Венков и участници от “Гласът на България”. А щрайх линията бе под нежната грижа на красивите и талантливи дами от квартет “Хипнотик”.

В сетлиста на концерта и албума са включени много от любимите на мнозина песни, написани от Миро. “Unplugged” концертът му ще се излъчи предпремиерно на 13 април, понеделник, от 12,30 ч. по bTV.

Рекорден интерес към предстоящото гостуване на Карл Кокс у нас

Към гостуването на Карл Кокс (Carl Cox) в България е регистриран рекорден интерес - над 10 000 потвърдили посетители в социалните мрежи и почти разпродадено парти обявиха организаторите.

Диджеят на диджеите е абсолютен фаворит на родната публика, чието име повече от десетилетие стои начело на купони с най-многобройни фенове в София и на Сасао Beach. Карл Кокс продължава да вдига летвата и с предстоящото си гостуване у нас на 30 април в Зимния дворец на спорта. Капацитетът на залата ще осигури оптимален комфорт на присъстващите, обещават от Metropolis.

Карл Кокс е професионален диджей още от юношеските си години, живее между Австралия, вилата си в Ибиса и постоянни пътувания из цял свят. Винаги в крачка с времето, той е твърд почитател на класиката и противник на консуматорското отношение към правенето и слушането на музика.

“Никога в историята не е имало сцена, която е по-силна от електронната в момента.

Тя е по-голяма от рока. Има партита с 200-300 хил. посетители. Започна абсолютно органично и не се повлия от правителства или исторически промени. Това е мрежа, която опасва целия свят!”, споделя Карл Кокс в едно от най-скорошните си интервюта. В София диджеят идва с управляващия директор на неговия лейбъл Intec - Jon Rundell.

Ограничено количество билети за партито им в Зимния дворец все още се продава в мрежата на Eventim.bg.

www.duma.bg
ДУМА
ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

Великденски традиции по света, или как се поглежда ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО

Многообразието на проявите е обединено от вярата в чудо

Християните почитат Великден като паметна дата, когато Исус Христос е възкръснал от мъртвите. Иудеите обаче тогава честват освобождението си от египтяните. А в много други религии датата е свързана с още по-древни, предимно езически ритуали. Подобно преплитане на традиции в различните култури води до появата на доста странни и дори куриозни обичаи, свързани с божествените чествания по света.

Летящите камбани са сред най-любопитните начини за отбелязване на Великден. Във Франция, Холандия и Белгия казват, че едни от най-важните църковни атрибути за звънене отпътуват по въздуха до Рим за няколко дни и се завръщат именно навръх Възкресение Христово. Хвърковатите клепала непременно трябва да си дойдат обратно у дома, напълнени с боядисани яйца и шоколадови зайци - тоест да изпълнят същата роля като Санта Клаус на Коледа. Смята се, че тази интересна традиция се появява във връзка с факта, че камбаните на храмовете мълчат няколко дни преди Великден в знак на траур за загубата на Христос. В Холандия и фламандската част на Белгия "крилатите" камбани заминават на най-важното си пътешествие на Велика събота, а във Франция и франкофонска Белгия - още в четвъртък.

Ако попитате някого - кога деца и младежи се пременяват като вампири, дяволи и други представители на нечистата сила - със сигурност ще ви отговорят, че това се случва на Хелоуин. Така е, но в Швеция и на Възкресение Христово може да се срещнат малки момичета и момчета, дегизирани като вещици. В страната на шоколада съществува традиция да се почита Валпургиевата нощ, която се отбелязва на дата, близка до великденската. Тогава шведите обикновено палят огньове, за да сплашат злите духове или Иуда, а малчуганите обикалят от къща на къща, събират празнични лакомства. Най-търсеният специалитет на този ден е гравлакс - прясна сьомга, маринована в сол, захар и зелен копър.

В Чехия и Словакия е прието мъжете навръх Възкресение да налагат съпругата или приятелката си с плетен камшик, който се нарича помлазка. На пръв поглед обичаят не само е доста странен, но и много жесток. Но всъщност всичко това се прави не за да бъдат унизени представителките на нежния пол или да им се навреди. Сакралният смисъл на ритуала е церемонията да се извършва за здраве, красота и щастие през идната година - нещо подобно на българското сурвакане. Интересното е още, че в знак на благодарност жените даряват биячите с шепа монети, шарено яйце или... уиски. Като на следващия ден момичетата имат възможност да върнат жеста, поливайки мъжете с ледена вода направо на улицата. Веселбата продължава до късните часове на нощта и най-важното тогава е да се внимава никой да не се разболее от подобни знаци на внимание.

Точно половин век се навършва тази година, откакто семейство Крафт от Германия започва да закача пластмасови яйца по клоните край къщата на фамилията. С това се дава началото на традицията да се създават великденски дървета, украсени по примера на елхите за Рождество Христово. С течение на времето евтините джунджурийки биват заменени с истински произведения на изкуството с формата на яйце.

Ракетни войни в Гърция

Баранек Виелканоцни е агне, което се приготвя на Възкресение в Полша. Необичайното в този специалитет е не само, че е направен изцяло от краве масло. Ястието изобщо не е декоративно, а непременно се благославя от духовно лице и заема едно от главните места на великденската трапеза. Агънцето се яде, като се започва от опашката, но главата задължително се оставя за накрая.

В определени страни като например Гърция, Испания, Португалия и Мексико сред християните - и православните, и католиците - е прието на този ден да се изгаря чучелото на Иуда. Странната традиция се спазва вече няколкостотин години. А куклата, символизираща предателството, бива закачана за врата след така наречения народен съд дни преди Великден. Плашилото се предава на огнената стихия именно на датата на Възкресение Христово. Напоследък обичаят се допълва и със съвременни детайли - изгарят се също и чучелата на не особено популярни или доста сгафили политици.

На Филипините съществува наистина стряскащ обичай. Ревностните католици се подлагат на... разпъване на кръст. Правят го с мотива, че искат реално да усетят мъките на Христос. А целта на извършения ритуал е да се измоли прошка за греховете на света и да се мине през личен катарзис. Произходът на тази великденска традиция има няколко обяснения. Според експерти корените му отвеждат към традиционните местни обреди, включващи самобичуване като вид наказание. Други пък са на мнение, че церемонията е само изопачена интерпретация на Посланието на св. апостол Павел към римляните [8:13] - "Защото, ако живеете по плът, ще умрете; но ако чрез духа умъртвявате деянията на тялото, ще бъдете живи." В тези думи мнозина разчитат призив да се бичува плътта в името на спасението на душата.

Ракетни войни устройват в островното гръцко селце Врондадос. Тази уникална великденска традиция се ражда в момент, когато на местните жители хрумва идеята да се изплаши или да се даде отпор на турската армия. Според друга версия гръцки моряци купуват от китайски търговец фойерверки, които биват изпробвани точно навръх Възкресение Христово. В днешно време младежи организират истински битки с разноцветни светлини в небето, като състезанието привлича с незабравимата атракция безброй туристи.

Помлазка в Чехия и Словакия

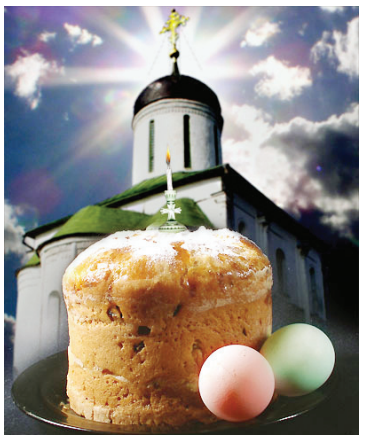

Полското агънце от масло

За да символизира възнасянето на Исус в небесата, населението на Бермудите пуска във въздуха хвърчила. Но не какви да е, а специални - великденски. Направата и дизайнът им отнемат по няколко седмици. И на Възкресение хоризонтът се изпълва с летящи рамки с прикрепена към тях хартия, управлявани с въженце. Притежателите на най-добрите хвърчила получават награди в различни категории. А в края на тържествата ги запазват за спомен, но никога не допускат една и съща летяща атрактивна играчка да се издигне във въздуха втори път - всяка година се правят нови, още по-хубави.

Тези, а и много други интересни традиции за отбелязване на Великден в различни страни на планетата ни само доказват богатството и многообразието на културите по света, обединени в радостта на вярата в чудото на Възкресение Христово.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес ще е предимно слънчево, над западните райони с временно увеличение на облачността. Ще е почти тихо, в Източна България ще духа до умерен северен вятър, който до края на деня ще утихне. Минималните температури ще са между минус 1 и 4 градуса, максималните - 11-16 градуса. По Черноморието и над планините ще е предимно слънчево.

Изгледи за

11
максимални
15°/17°

12
максимални
15°/19°

Събота и неделя ще е предимно слънчево. Температурите ще се повишат и ще достигнат 16-18 градуса. Минималните ще бъдат между 0 и 3 градуса. Вероятността за валежи е минимална.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албер Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марието Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

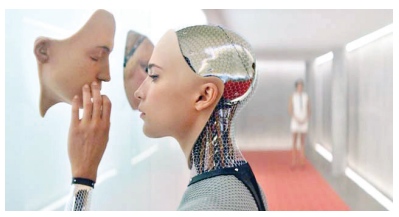
ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

ПРЕМИЕРИ

Ex Machina: Бог от машината

Може ли един ден да бъдем надхитрени от изкуствения интелект? Дилемите около възможностите, които технологиите ще ни донесат в близко бъдеще, са в основата на този психологически трилър на британския писател и сценарист Алекс Гарланд (“Плажът”, “Тесеракт”, “28 дни по-късно”). Сюжетът накратко: 24-годишният програмист Кейлъб е избран да прекара седмица в усамотена вила. Но когато пристига там, открива, че е част от експеримент.

Arena Deluxe Bulgaria Mall 14:15, 16:30, 19:00, 21:20; **Arena Mladost** 11:30, 13:45, 16:00, 18:15, 20:30, 22:45; **Arena The Mall** 12:20, 14:45, 17:30, 19:45, 22:00; **Arena Zapad** 11:30, 13:45, 16:00, 18:15, 20:30, 22:45; **Cine Grand Tsar Lounge:** 22:30; 12:00, 14:10, 16:30, 19:15, 21:40, 22:30

Филмите до 16 април

Най-дългото пътуване

Колежанката София, прицелена към артистична професия в Ню Йорк, среща Люк - каубой, пристрастен към родеото с биковe и семплия начин на живот. Романсът им се пресича с този на 91-годишния Айра, който си припомня своята приказка с починалата си любима Рут. Неспасяемите романтици ще бъдат задоволени, за останалите също има утеха.

Arena Deluxe Bulgaria Mall 18:45; **Arena Mladost** 13:50, 16:20, 19:00, 21:30; **Arena The Mall;** 14:15, 19:10; **Arena Zapad** 14:20, 16:45, 19:20, 21:50; **Cine Grand** 21:15; **Cine Grand Sofia Ring Mall** 17:20, 19:45; **Cinema City** 12:20, 14:40, 17:00, 19:20, 21:40; **Cinema City Paradise** 12:50, 15:20, 17:40, 20:00, 21:10, 22:20

Стъпки в огъня

Първият български документален филм в 3D формат ще направи зрителите свидетели на един от най-българските обичаи - нестинарството, идващо от малкото село Българи, разположено в полите на Странджа планина. Филм за тайнство, разпънато между свещено и езическо, съхранено през вековете. Автентичните нестинари играят своя танц в жаравата само веднъж в годината, вечерта на 3 юни (Св. Константин и Елена по стар стил). Затова изживяването на този филм в 3D го прави още по-уникален. Публиката има възможността да научи повече за най-видната нестинарка баба Злата, за хората и нравите в малкото село Българи.

Cine Grand 3D 19:15; **Cine Grand Sofia Ring Mall 3D** 19:10

Cinema City (тел.: 02 929 29 29); Cine Grand (тел.: 0875 300 985); Арена The Mall (бул. “Цариградско шосе” 115); Арена Запад (тел.: 02 812 77 00); Арена Младост (тел.: 02 817 97 00); Mtel IMAX (тел.: 02 929 29 29), Арена Deluxe - бул. “България 69”, Bulgaria Mall.

ОВЕН
Днес ще имате много възможности. Желанието да поемете инициатива ще изненада много хора от обкръжението ви.

21 март - 20 април

РАК
Днес ще ви се иска да изпробвате някоя прогресивна идея. Може да си опитате късмета в игра, но не залагайте много.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Днес се посягат насоките за развитие през следващите 30 дни. Най-добре е да прекарате деня в усамотение и размисъл.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Днес трябва да бъдете по-толерантни и внимателни с бизнес обкръжението си и да изслушате всички гледни точки.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Днес не се поддавайте на тежки мисли във връзка с финансовите въпроси. Не си тровете живота, а се радвайте на празниците.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Днес трябва да сте внимателни в действията си, защото може да реагирате неадекватно и да не постигнете очакваното.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Днес ще сте погълнати от някаква идея до такава степен, че друго няма да ви вълнува. А наистина трябва.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Днес ще се наложи да действате наистина по-целенасочено, особено по важни финансови въпроси. Бъдете дипломатични.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Засега отложете решаването на важни финансови въпроси, скоро ще имате добри приходи и ще се справите с проблемите.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Трябва да сте максимално ефективни, а ключът към това е добрата организация на всичко около вас.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Доста приятен ден, можете наистина да се представите в пълния си блясък. Интересни идеи изобщо няма да ви липсват.

23 ноември - 21 декември

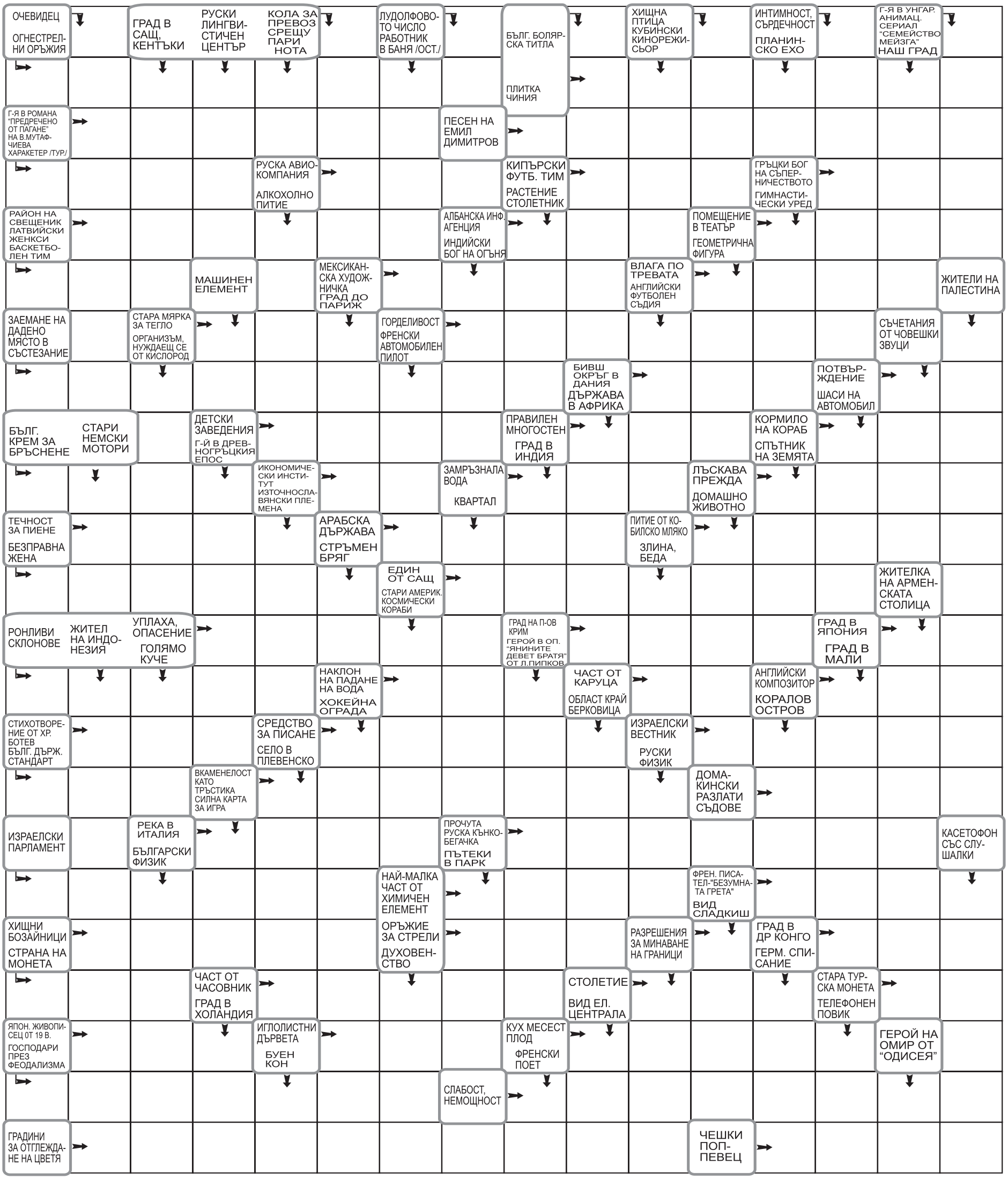
РИБИ
Денят може да е доста напрегнат, склонни сте да приемате нещата твърде лично. А трябва да обърнете внимание на дома.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

РЕЧНИК: Алеа, Араван, Ике, Ирнике, Исакова, Крета, Паола,"СЛО", Стратор.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА
ВОДОРАВНО: ЛОПАТА - РУБЕНС - ИЛОРИН - АРАВАН - ЛЕСИНГ - ПАЛЕТИ - ИНЕС - ЕКО - ИЛИМ - НИВ - АЛАРИ - ИСК - АНИОН - СТРИНКА - САТ - ИОН - БЕНАДОВ - НЕРОН - АСА - АЛЕЛИ - АБА - ЛЕЧЕ - СКА - СКОТ -АНАМИТ - КАМЕРА - МИЛАНО - ТРОТИЛ - АНАНИЙ - АНГИНИ.
ОТВЕСНО: ЛИЛИНА - БАЛАМА - ОЛЕНИН - ЕСЕНИН - ПОСЕВИ - НАЧАЛА - АРИС - ОСА - ЕМАН - ТИН - АНАДА - ИНИ - АНГЕЛ - ТОЛСТОЙ - КАС - ВЕК - РАПОРТИ - ЛАКТА - УРА - ИРОНИ - АРН - БАЛИ - ИНЕ - СМОГ - ЕВЕЛИН - РАКЕТИ - НАТИСК - ОБОРИН - СНИМКА - НАТАЛИ.

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ДЕПО - ОСИНИН - ЛИР - СПЛАВИ - ТЕТЕ - АИТ - ЪРИ - ИЗГОДА - КОСОВАР - ОН - БАРАКС - КРИН - НЯМАТА - ЕГОРОВ - ИНАТ - ВАЛЯЦИ - ИНАР - НИПЕЛ - ДЕОРИ - ЕТАПИ - ВИАН - СЕН - КРОУЛ - РАКЛА - БУКАИ - МИСИЯ - СОЛНА - МИКРЕ - БОЕВ - ПОДВИС - ГРИН - ВЕАДУ - МИНДАНАО - ОР - ВИРУС - НОЛЕ - ДА - АМАРАЛИС.
ОТВЕСНО: БЕЛТЪК - РЕНИЕ - РАИ - ОГИВА - ПИЕРО - ИГАНОВО - СТЕРНИ - ОРТИС - НОТАРИУСИ - ВИДРА - ОБ - РИАЛ - ЯМ - НАУМ - КОСТ - ИВАНОВ - ИП - НСА - СПАЗАРЯВАНЕ - РУСКОВА - МИЛИГРАМ - ЛИТ - АКОРДЕОНИ - НАТО - КАТЯ ПАСКАЛЕВА - ОЛ - СИВ - ДОСТ - ЦЕПЕЛИН - ИДОЛИ - НИСАН - АКИЛИНА - АНСУРЕС.

ЦИФРОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: СИВЕК - ВЕНЕВ - АЛАДИН - МООР - РИНИН - ГИЛЗА - АЯКС - МИЛИОН - ООЛИТ - КОА - НАЦИЯ - ОНЕ - ПЕСНИ - КАДРИЛ - КНОР - АЛОИС - ВОДКА - ПИНД - ПАВИАН - ИДИОМ - ГАЯНЕ.
ОТВЕСНО: САРАЧ - ОКАПИ - ИЛИЯ - ЕНАЛИД - ВАНКО - ЕДОНИ - ЕДИСОН - РИДО - КИН - ЛАПИС - МИЦЕЛ - ГИ ТИС - ВАГ - ЕМИЛ - ЯНКОВА - НОЛИК - ИНДИЯ - ЕОЗООН - ОКАН - ВРАНА - ПРАНЕ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 10 АПРИЛ 2015

РАБОТНИК В КРАВЕ-ФЕРМА СЪЕДИНЕНИЯ, СЪДЪРЖАЩИ АРСЕНИК

ВОДЕН БОЗАЙНИК

ПОСТАВКА ЗА СВЕЩИ

ГВОЗДЕЙ

ПЕСЕН НА СТ.ВЪЛДОБРЕВ

СЪЗДАТЕЛКА

Г-Й В ПИЕСАТА "ХЪШОВЕ" ОТ ИВ. ВАЗОВ

НАШ БАСКЕТБОЛИСТ /1932-1990/

ПЪТНА ПОЛИЦИЯ БАЛКАН. ПАРИЧНА ЕДИНИЦА

ЖИВОТНО ЗА КОРИДА

ГЕОЛОЖКО СЪОРЪЖЕНИЕ

КОРЕЙСКИ АВТОМОБИЛИ

НЕВЕСТИНСКО БУЛО (МН. Ч.)

ПРЕСТИЖ

ЧИСЛО

ЕДНО ОТ ИЗКУСТВАТА

СОБСТВЕНИЦИ, ГОСПОДАРИ

БЪЛГ.НАЦИОНАЛ-РЕВОЛЮЦИОНЕР ОРГАНИЗЪМ, ЖИВЕЕЩ В КИСЛОРОДНА СРЕДА

ВАЖНИ ЛИЧНОСТИ

РЕКА В ИТАЛИЯ

РОДСТВЕНИЦИ

ГРАД В ИНДИЯ

НОРВЕЖКИ ГРАД

ФРЕНСКИ ДЕПАРТАМЕНТ

КОЛБАС

ЕСТОН. ОПЕРЕН ПЕВЕЦ

РЕКА В НОРВЕГИЯ

РУСКИ ДРАМАТУРГ

ПРЕДПОЧИТАНИЯ

ЧАСТ ОТ ТЯЛОТО

АВСТРИЙСКИ ДИРИГЕНТ

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА БЪЛГ.ФЕДЕРАЦИЯ ПО МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ

ДЪРЖАВА В АЗИЯ

СЕЛО В ГАБРОВСКО

ЛЕЧИТЕЛИ ЧРЕЗ АЛОПАТИЯ

БЪЛГАРСКИ ХАЙДУТИН

ПРАХОВА МЕТАЛУРГИЯ

КАТОЛИЧ. СВЕЩЕНИЦИ

МЯРКА ЗА СКЪПОЦЕННОСТИ

ВЪДИЧАР, РИБОЛОВЕЦ

ДОВИЖДАНЕ

МАЛКО КУЧЕ

МЕКСИК. ЖИВОПИСЕЦ (1883-1949)

ПРОЧУТ ФРЕН. КОЛОЕЗДАЧ

ПРИСЛУЖНИК

МУЗ. НОТА

НАШ ЛИТЕР. ВЕСТНИК /1929-1934/

ЛИЦЕ, КОЕТО МЕТЕ

ЧЕШКИ КАМИОНИ

ЕВРЕЙСКИ ЕЗИК

РЕДИЦА ИЗСТРЕЛИ

НАЦИОНАЛНА РАЗПРОСТРАНИТЕЛСКА АГЕНЦИЯ

БЕЛЕЗНИЦИ

ГЕРОЙ ОТ ФРЕН.ФИЛМ "ЕМАНУЕЛА"

РУСКИ САМОЛЕТИ

РЕКА В ЕВРОПА

ЧАСТИ ОТ ТВ ФИЛМ

ШОТЛАНД. ФУТБ. ТИМ

ИМУЩЕСТВО

СПОРТНО НАРУШЕНИЕ

НАШ ГРАД

ЖИТНИ ИЗРАСТЪЦИ

ТАЙНА СРЕЩА

НАШ ЖУРНАЛИСТ И ПОЕТ-"СЕВЕРИНА"

ПОСОБИЕ ЗА ИГЛИ

ГРАД В ИТАЛИЯ

РУСКА ОПЕРНА ПЕВИЦА

МУЗИКАЛНА НОТА

ЗАЩИТЕН ИЗКОП

МОРСКО ЖИВОТНО

ПОЛУОСТРОВ В АЗИЯ

РЕЗБА НА ВИНТ

МЯРКА ЗА ОБЕМ В КИТАЙ

МУЗ. НОТА

ИЗРАСТЪЦИ ВЪРХУ ГЛАВА НА ЖИВОТНО

ОБРЕДНИ ХЛЯБОВЕ

МЛЕЧЕН ПРОДУКТ

НАНИЗ, РЕДИЦА

ЕЛ. ДОМАКИНСКИ УРЕД

ГРАД В АЗЪРБАЙДЖАН

НИКЕЛОВА СПЛАВ

БРАТ НА РЕМ (МИТ.)

КАРТА ЗА ИГРА

РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ

УПОРСТВО

ИЗТОЧЕН ВЛАДЕТЕЛ

ПАРКОВИ ПЪТЕКИ

СТОЛИЦАТА НА ГАНА

ПЕТНО, ДАМГА

ГРАД В ГАБОН

АМЕРИКАНСКИ ФИЗИК

ПРОТИВОПАРАЗИТНО СРЕДСТВО ЖЕНСКИ ПЕВЧЕСКИ ГЛАС

ЛЕКАРСТВО, ДОБИВАНО ОТ КОКИЧЕТО

ЕГИПЕТСКИ ФУТБ. ТИМ

ПЧЕЛЕН ПРОДУКТ

ГРАД В НИГЕРИЯ

РЕКА В ЮАР

ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА

СВЪРЗАНИ ЦВЕТЯ

РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ

ОСТРОВ В ПОЛИНЕЗИЯ

БАЛЕТНА АРТИСТКА

РЕЧНИК: Аероб, Акима, Арнес, Арсини, Ватах, "Замалек", Левко, Цо.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

БФС пожали Моци

Румънецът изтърпя наказанието си за 1 мач в полуфинала за купата

Марин МИЛАШКИ

Дисциплинарната комисия на БФС наказа румънеца Козмин Моци само за 1 среща и го глоби едва 300 лв. за каратисткото изпълнение срещу нападателя на ЦСКА Стефан Николич в мача от 24-тия кръг в "А" група. На заседанието вчера всички членове на съдийската бригада от двубоя в Разград, спечелен категорично от домакините с 4:0, дадоха обяснения за ситуацията, при която Моци извърши тежкото нарушение.

Румънецът вече пропусна първия полуфинал за Купата на България с Левски, завършил 0:0, и така реално е изтърпял наказанието си и ще може да играе при гостуването на шампионите на Локо Сф утре.

Председателят на комисията Юри Кучев обяви, че според експертния доклад е налице груба игра с прекомерна сила в случая с футболиста на Лудогорец. От комисията считат, че нарушението е трябвало да се накаже с червен картон.

Юри Кучев

„Съдийската бригада не е успяла да види какво се случва в конкретната ситуация. Не е имало съдия, който да е видял ситуацията по време на мача. След това референте са гледали видеозапис и всички са категорични, че има нарушение за червен картон. В резултат от тези обяснения се налага наказание. Всеки си има позиция и затова ще качим на сайта обясненията на съдийската бригада", обясни Юри Кучев.

„Взимаме абсолютно адекватно решение. Мисля, че решението и позицията ни като комисия беше изключително адекватно на фона на това, което се случи. Ние не действаме по дисциплинарния правилник на Испания или Англия, а по българския, който предвижда такова наказание", защити себе си и колегите си Кучев.

Левски пък отнесе наказание от 2000 лв. за използваната от "сините" фенове пиротехника и нанесените щети на мача за купата в Разград.

„Ще отговоря по следния начин: погледнете колко глоби са наложени на Левски от „тяхната" комисия" каза Кучев по повод обвинението на собственика на Лудогорец Кирил Домусчиев преди мача, че 5-има от членовете на Дисципа са фенове на "сините" и затова са спрели правата на Моци преди мача. „Трудно бих могъл да кажа кой от комисията на кой отбор симпатизира. До такава степен в комисията сме неглижирали пристрастие към каквото и да било. Не знам дали има по-независима и по-безпристрастна комисия. Сигурно има и такива в БФС, но поне по отношение на последните 5-6 години мисля, че сме доказали, че не робуваме, не помагаме или най-малкото не пожалваме, който и да било - дали някой от грандовете или някой от малките клубове", коментира Кучев.

Лудогорец и Левски отложиха развръзката

Шампионът на България Лудогорец и рекордьорът по спечелени Купи на България Левски завършиха 0:0 в Разград в първия полуфинал за трофея и оставиха всичко за реванша на стадион "Георги Аспарухов" на 29 април.

Пред пълните трибуни на "Лудогорец Арена" съперниците не успяха да се надхитрят и надиграят. Домакините започнаха с 3 промени след разгрома над ЦСКА с 4:0. Наказаните Козмин Моци и Светослав Дяков бяха заменени от Александър Александров и Христо Златински. Йордан Минев пък бе заменен от колумбиеца Брайън Ангуло. Стойчо Стоев пък заложи на същите 11, които донесоха победата с 5:2 над Черно море, и тимът му предложи открит футбол през всичките 90 минути, за разлика от преди месец в първенството, когато се боеше да не загуби, но в крайна сметка отстъпи с 0:1. Сръбският вратар на "сините" Боян Йоргачевич, който пусна 2 леки гола срещу "моряците", този път игра сигурно и на 2 пъти показа отличен рефлекс и запази вратата си суха. В 14-ата мин. Роман Безяк бе изведен сам срещу него, но сръбският страж отклони леко топката с крак и тя се отби в десния му стълб и после я хвана.

През втората част референт Цветан Кръстев показа 4 жълти картона на гостите в рамките само на 7 минути.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Французинът от Лудогорец Александър Барт е надскочил сомалиеца с норвежки паспорт на Левски Либан Абди в първия полуфинал за купата, завършил 0:0 в Разград

100 ГОДИНИ от рождението на ГЕОРГИ СОКОЛОВ - ОРЕЛА

11.04.1915 г. - 25.06.1944 г.

роден в с. Горна Козница, окр. Кюстендил

Активен участник в Съпротивата, легендарен партизанин, зам.-политкомисар и командир на чета в Рило-пиринския партизански отряд. Загинал геройски по време на акция в с. Еремия, окр. Кюстендилски, в неравна схватка срещу освирепелите фашистки палачи.
ОРЕЛЕ,
ти излетя от студентската скамейка, за да дадеш живота си за свободата на народа, но продължаваш да светиш като пътеводна звезда и никога няма да бъдеш забравен от поколенията. Отиде си толкова млад, а остави толкова дълбоки следи в българската история и в сърцата ни.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха ТРИ ТЪЖНИ ГОДИНИ без нашия скъп съпруг, баща и дядо

генерал-майор ТОДОР ДИМИТРОВ ГАНЧОВСКИ

1925-2012

Да сведем глави пред човека извървял достойно своя жизнен път.
Липсваш ни! Оставаш завинаги в сърцата ни!

Възпоменанието ще бъде на 15.04.2015 г. (сряда) от 12,30 ч. на гробищен парк "Бояна".

От семейството

следайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
17.00 Черно море - Хасково
20.00 ЦСКА - Ботев
ПО НОВА СПОРТ
21.45 Брайтън - Борнемут
ПО БТВ ЕКШЪН
21.30 Каен - Монако
ПО ЕВРОСПОРТ
14.00 Андерлехт - Шахтьор Д (младежи)
18.15 Рома - Челси (младежи)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Ханover - Херта
02.00 Далас - Колорадо
ПО ТВ+
21.00 ПСВ Айндховен - Цволе

СЪБОТА

ПО ДИЕМА СПОРТ
14.45 Суонзи - Евертън
17.00 Славия - Левски
20.00 Литекс - Берое
ПО НОВА СПОРТ
19.30 Бърнли - Арсенал
ПО РИНГ
19.00 Парма - Ювентус
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Байерн - Айнтрахт
19.30 Хамбургер - Волфсбург
23.00 Филаделфия - НЙ Сити
ПО Ф+
17.00 Реал М - Ейбар
19.00 Малага - Атлетико М
21.00 Севиля - Барселона

НЕДЕЛЯ

ПО ДИЕМА СПОРТ
18.00 Манчестър Юнайтед - Манчестър Сити
ПО ДИЕМА
15.30 КПР - Челси
ПО РИНГ
16.00 Торино - Рома
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Кьолн - Хофенхайм
18.30 Щутгарт - Вердер
00.00 Портланд - Орландо
02.15 ЛА Галакси - Сиатъл
ПО Ф+
14.30 Зенит - Рубин
18.00 Еспаньол - Атлетик Б

ПОНЕДЕЛНИК

ПО ДИЕМА СПОРТ
20.00 Локо Пд - Марек
ПО ДИЕМА
17.00 Локо Сф - Лудогорец
22.00 Ливърпул - Нюкасъл
ПО ЕВРОСПОРТ
16.45 Шампионска лига (младежи, финал)

Манолов с първи гол в Румъния

Мирослав Манолов вкара първия си гол за Търгу Муреш в румънското първенство. Юношата на ЦСКА се разписа при победата с 2:1 като гост на Рапид в Букурещ в мач от 25-ия кръг. Българинът вкара с глава за 2:0 в 77-ата мин., след като Адриан Йора бе открил за гостите. Завърналият се в Рапид национален защитник Кристиан Сапунару (89) намали. Манолов започна титуляр, а в добавеното време бе сменен тактически от Балаур. Българинът си партнира в атака с бившия нападател на ЦСКА Янис Зику. Сред титулярите на Рапид пък беше Павел Чмовш, който игра в Левски.

Защитник на Рапид се бори с Мирослав Манолов в мача, спечелен от Търгу Муреш с 2:1

www.duma.bg

ПЕТЬО КОСТАДИНОВ:

Грандовете да търсят попълнения на Балканите

Не дадохме достатъчно шанс на младежите, играли на Евро 2008, смята мениджърът на Ивайло Чочев

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

ПЕТЬО КОСТАДИНОВ – ПОЛКОВНИКА е съучредител и член на Българската асоциация на футболните агенти. Роден е на 14 април 1963 г. във врачанското село Софрониево, бивш армейски офицер. Първенец на випуск "Ботевски-86", златен медалист на Министерството на образованието. Завършва специалност телевизия в СУ "Св. Климент Охридски". Работи във вестниците "Народна армия" и "Труд", член на Международната асоциация на спортните журналисти. Костадинов е бивш търговски директор на футболния ЦСКА и бивш член на УС на волейболния и акробатическия клуб на "армейците". Лицензиран агент в листа на ФИФА и оторизиран Агент на Английската футболна асоциация, мениджър на играещия в италианската Серия „А" Ивайло Чочев. Издател е на седмичника "2 в 1" и сайта Проспорт.бг. Синът му Бранимир Костадинов е настоящ футболист на Локо Пд.

□ *Г-н Костадинов, почти 2 години, след като Александър Томов пое повторно контрола върху ЦСКА, клубът е в ситуация, сходна с тази през лятото на 2013 г. Оптимист ли сте, че и сега ще бъде избегнат фалитът?*

- За да бъда оптимист или песимист, трябва да разполагам с информация. Смятам, че екипът, който работи през тези 2 години, положи всички усилия да решава задачите, друг е въпросът дали е използвал най-правилните механизми и е взимал най-правилните управленски решения. Томов и екипът му се появиха в момент, в който казвахме „Сбогом" на ЦСКА и отивахме на селско ниво. Много ми е неприятно да слушам днес, че имало поборници, нещо като партизански отряди, които едва ли не са се борили срещу несправедливата власт на Томов. Същите хора, които подготвяха документи ЦСКА да отиде в Радомир и да играе дербита в Долна Диканя, да речем.

□ *Разказвате доста интересна схема, в която фамилиите Манджукови и Инджови стават длъжници на „Лира Инвестмънтс"...*

- Първият въпрос, който възниква, е защо те са дали кредитите си към „Лира", а не директно към ЦСКА. Могли са да го направят, изглежда нещо ги е смущавало, да излязат и да кажат какво е. Правят обратното – дават кредита към „Лира" с процент „х". Някой казват, че този „х" е равен на 7%. Не познавам счетоводните документи, за да кажа дали е 7 или 17. И след това, съвсем нормално, се вдига и процентът от „Лира" към ЦСКА, защото това са нормални неща в икономиката – няма как да бъде заем без лихва. Тук се получава едно симпатично завъртане, защото са заложени акции. Ако беше запазена старата ситуация, двамата господа (бел.а. Петър Манджуков и Юлиян Инджов) придобиваха 56% от клуба, доколкото разбирам, и трябва да управляват и финансират съвсем сериозно ЦСКА.

□ *Каква е сумата, която ЦСКА все още не е изплатил на Чавдар Етрополе, по трансфера на Ивайло Чочев в Палермо и на вас дължат ли ви пари?*

- Сумата е точно 350 000 евро, тъй като по договор при трансфер на състезателя, ЦСКА дължи 50% от договорената сума на бившия му клуб. Всякакви други приказки за плащания, комисиони, т.е. да има приспадания, са неверни. Дори публиката не знае за едно обстоятелство, което не е поставяно от Чавдар – ако не е получено писмено съгласие от етрополци, тогава ЦСКА дължи 50% санкция от договорената сума. И ако трябва да бъдем обективни, ЦСКА реално дължи цялата сума от 700 000 евро. Към мен няма какво да плащат, такъв въпрос никога не е стоял. Сигурно съм първият, а вероятно и последният идиот, който във времето не е взимал комисиони от ЦСКА.

□ *Сякаш приличните резултати на първия отбор отклоняваха вниманието от всичките финансови неволи на "армейците"...*

- Резултатите са задължителни. При пасивни резултати никакви приказки за оздравяване няма да помогнат да се намерят финанси. В края на краищата е въпрос на мениджмънт какво се случва. Добрите резултати, които поддържаше екипът на Стойчо Младенов, даваха възможност да се работи. Знам го от собствен опит. Когато в първите 2 години бяхме пети в класирането, бе изключително трудно да намериш някого, който да помогне. Обратно – когато тръгнехме към дубъл, имаше рекламни пана от едното ъглово флагче до другото. Защото във футбола важи старата максима – всички харесват победителите.

□ *Много от феновете на ЦСКА недоволстват, че сред титулярите българите са не повече от двамата-трима, нещо характерно и за другите водещи наши клубове. Има ли достатъчно качествени български играчи, които да бъдат гръбнак на грандовете ни?*

- Хубаво е да разберем, че сме част от едно европейско пространство. И като всички граждани на Европа сме свободни и можем да работим където пожелаем, това се отнася и за футбола. Така че не можем да правим рестрикции към чужденците при положение, че не са дошли самостоятелно, а ги е селектирал някой. Следователно това е въпрос на национална политика. От гледна точка на агентите наистина е по-изгодно играчите да са българи. Някои от нас работят и с чужди играчи, които изобщо не са влизали в България. Трябва да развиваме играчи от школите, но леко, бавно... В момента методиките, по които се работи у нас, не дават шанс момчетата от школите да влязат в първия отбор, защото нямат никаква подготовка. Така че няма как отборите да бъдат изградени от българи. Да вземем за пример класиката, родината на футбола Англия. Я погледнете тамошните клубове – почти няма англичани, повечето са от британската общност – уелсци, ирландци плюс креативни играчи от други страни. Но може определени родни клубове с по-малки възможности да си поставят за цел да залагат на българи.

Казвам го за милионен път, добре е да се огледаме на Балканите. Не можем да се конкурираме с големите и богати във футболно отношение балкански съседи – Гърция и Турция, но сме приблизително равни с останалите. И всеки балканец, дошъл в ЦСКА или Левски, знае къде отива. И без да чете списания или форуми къде ще играе, ще знае, че бъдещият му клуб е институция, където наистина става някой и носи отговорност. Ние имаме една балканска обвързаност. Виждате, че феновете на ЦСКА имат близки отношения с тези на Партизан и Стяуа от години насам. Нека го кажем така – за мен пътят е не само към български играчи, нека се огледаме и в региона. Пример, Серджиу Буш. Никой не очакваше нищо от него, но направи някаква експлозия и изхвърча към Англия. И обратно – идва Тони Силва, минал през Ливърпул и Челси, и не може да намери себе си.

□ *Колко играчи в момента са ваши клиенти и какво се случва с Божидар Чуканов и Димитър Шейтанов, които са юноши, съответно на ЦСКА и Левски, и изкараха през март проби в Ливърпул?*

- Никога не съм държал на бройката и дори избягвам да подписвам договори, защото това значи да не мога да си затворя телефона от въпроси „Реал М обаждаха ли се за мен?"

По отношение на двете момчета, не ставаше въпрос за проби в класическия смисъл на думата. Имаше партньорски семинар, понеже съм регистриран агент в Англия. Докладвах около година и половина за развитието на двете момчета плюс други шест от България. Шейтанов е с много напреднали показатели. Вярвам, че седмицата там ще му е много полезна и допускам, че ще има второ действие. Засега сигналите са такива, той получи изключително висока оценка. Митко Шейтанов е най-добър от вратарите в България, родени след 1997 г. Има някои дадености, които липсват у другите на този пост, а той вече покрива 90% от критериите за Великобритания. Божидар е още малък, трябва още поне година да почака, тъй като има правила за преминаване. Той също натрупа допълнителен опит, много талантливо момче е, не само капитан на своята възрастова гарнитура в ЦСКА. Само за последната година израсна чисто физически със 17 см, а това налага допълнително наслагване на мускулатура. Ще се срещне с връстниците си, с които тренира там, на турнир във Велико Търново през май.

□ *Оптимист ли сте, че ще се класираме за Евро 2016? И тъй като вашият клиент Ивайло Чочев е един от по-младите с повикателни, смятате ли, че с новата вълна от футболисти ще се върнем към добрите времена от близкото минало?*

- Не смятам, че ще сме конкурентоспособни, ако не се промени нещо в системата на българския футбол изобщо. Защото момчетата, които са в чужбина, с изключение на Ивайло, играят във втори, трети лиги... Онова поколение от САЩ'94 бе цветът на една стратегия за развитие навремето и влезе точно в пика си, въпреки че всички помнят - те можеше въобще да не се класират за световното. Но Стоичков играеше в Барселона, бе шампион и голмайстор на Европа. Любо Пенев бе капитан и водещ реализатор на Валенсия, Емо Костадинов беше в Порто, Краси Балъков и Ивайло Йорданов - в Спортинг, Хубчев и Лечков - в Германия, всички играеха във водещи първенства. Чисто методически и организационно на нас много неща ни куцат, дето се казва "На гол тумбак – чифте пищови". Не съм оптимист, че в следващите десетина години биха ни изпуснали да отидем на голям форум.

Може би не дадохме шанс на момчетата от набор 1989 и 1990 г. Същите, които след голямо прекъсване играха финали на Европейско през 2008 г. От тях само Мишо Александров получи шанс, другите ги "зашиха". Може би трябваше да бъдат на специален режим, както Германия стори това с връстниците им, които тогава станаха шампиони. И всичките момчета играят в Бундеслигата, а ние се постарахме някои от нашите вече изобщо да не играят футбол. Например, къде играе голмайсторът на този отбор Иван Цачев в момента? Мъчи се. Единствен Мишо получи шанс в Лудогорец, но от Академик го бяха захвърлили, когато се върна от Дормтунд, защото не се наложил в първия отбор на Борусия. Че колко немци са се наложили там? Това е несериозно. Все едно някой да е завършил с отличие „Кеймбридж", но да не го вземеш, защото не бил стоял във френската гимназия като другите. Набор'95 също игра еврофинали миналата година и е въпрос на отговорно отношение да се получават нещата. Самият факт, че са отишли в топ 8 на Европа само с победи на елитна квалификация, предполага да се работи извънредно и поотделно с играчите, докато не се види, че някой сам се проваля.

www.duma.bg

П. КОСТАДИНОВ: Грандовете ни да търсят играчи и на Балканите

Стр. 47

Ще борим допинга с 10-годишна стратегия

От изключителна важност е лицензирането на българската антидопингова лаборатория от WADA, изтъква спортният министър

Владимир НИКОЛОВ

Подготвената Национална стратегия за борба срещу употребата на допинг в спорта предвижда криминализиране на прилагането на забранени стимуланти, стана ясно при обсъждането ѝ на кръгла маса, озаглавена „Спорт без допинг – здрави!" и организирана от ММС съвместно с вестниците „24 часа" и „Труд".

Превенция на употребата на допинг в спорта за високи постижения и в спорта през свободното време и ограничаване на разпространението на допинг чрез нормативни и регулативни мерки са основните стратегически цели на проекта на Националната стратегия за борба с допинга в елитния и масов спорт 2015 – 2025 г. Той получава широка подкрепа от институции, народни представители, елитни спортисти и медии. Проектът беше представен от министъра на младежта и спорта Красен Кралев, който посочи оперативните цели и конкретизира какви мерки ще бъдат предприети от страна на правителството в борбата срещу употребата на допинг в спорта. Осъществяване на по-висока информираност за негативите от употребата на допинг, регулиране на дейността на лицата, които се занимават с възстановяване на спортистите в спортните клубове и организации, както и на фитнес центровете в България, въвеждане на нормативни промени за контрол на допинга, контрол върху съдържанието на продукти, обявени за хранителни добавки, са част от оперативните цели, чието изпълнение е регламентирано в проекта на националната стратегия.

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Спортният министър Красен Кралев, заместник-министърът на здравеопазването д-р Адам Перенски, олимпийската шампионка от Сидни 2000 Тереза Маринова и председателят на федерацията по художествена гимнастика Илиана Раева участваха в кръгла маса за борбата с допинга, инициирана от вестниците „24 часа" и „Труд"

Предвижда се още провеждане на семинари за спортни лекари и спортно-технически персонал за антидопинговите правила и вредата от употребата на допинг за здравето, организиране на национални конференции, изготвяне на антидопингови програми съвместно със спортните федерации, провеждане на антидопингови обучения за всички състезатели, получили квоти за олимпиадите, образователна дейност сред учениците и др.

„България има остра нужда от подобна национална стратегия, чрез която да инициираме и законови промени. Борбата срещу употребата на допинг в спорта е един от основните приоритети на правителството в областта на спорта", изтъкна министърът. За нас е изключително важно акредитирането на Лабораторията за антидопингов контрол от WADA, което ще позволи на България да изследва проби и от международни състезания, както и сертифицирането ѝ за анализиране на хранителни добавки", допълни Кралев.

БЪЛГАРИН Е НАЙ-МЛАД ПИЛОТ В GT4

17-годишният Павел Лефтеров се превърна в най-младият състезател в историята на европейските серии GT4. Българинът постигна чудесен резултат при дебюта си, финиширайки осми в първото и шести във второто състезание в I кръг от шампионата на пистата "Арманяк" в Ногаро.

"Смели и добре пресметнати завои, фантастично изпреварване и Павел вдигна купата за второ място в клас АМ с общо пето време от всички стартирали (PRO+AM), като остави зад себе си професионалисти с много опит и титли", коментираха от отбора на нашия талант Булавто Рейсинг Тим.

Павел стартира с автомобил Лотус и бе един от малкото участници, които пилотират сами - без втори пилот за смяна по време на сериите. Английският гранд при автомобилите Лотус избра 17-годишния българин да демонстрира възможностите на най-новия модел - Evora GT4, представен за първи път на 17 март т. г.

Следващият състезателен уикенд от сезона в сериите GT4 е от 22 до 24 май на холандската писта "Зандвоорт".

РОНАЛДО С 300 ГОЛА ЗА РЕАЛ М

Кристиано Роналдо вкара своя гол №300 за Реал Мадрид при победата на европейския и световен клубен шампион с 2:0 като гост срещу Райо Валекано в испанското първенство. Футболист №1 в света за 2014 г. се разписа с глава в средата на второто полувреме. Португалецът премина в 10-кратния еврошампион от Манчестър Юнайтед през 2009 г. за рекорден и досега трансфер от 91 млн. евро и има 288 мача за 6 сезона в "Белия балет". През настоящата кампания в Примера дивисион Роналдо води при голмайсторите с 37 попадения. Абсолютен рекордьор в историята на Реал Мадрид е Раул Гонсалес Бланко с 323 попадения, а втори с 307 гола е Алфредо ди Стефано, който до смъртта си през 2014 г. беше почетен президент на клуба.

Кристиано Роналдо вкарва с глава своя гол №300 за Реал М при победата като гост над Райо Валекано с 2:0

БЪЛГАРИЯ 67-А В СВЕТА

Националният отбор по футбол на България скочи с 4 места и вече е 67-и в света в месечната класация на ФИФА и "Кока Кола". След равния 2:2 с Италия нашите имат актив от 505 т. Хиксът "смъкна" италианците с 3 места и те са 13-и с 1085 т.

От другите ни съперници в евроквалификациите на 17-о (19) място е Хърватия с 977 т. Норвегия запазва 70-а позиция с 491 т. въпреки разгромната загуба с 1:5 от Хърватия. Азербайджан скача с 24 позиции до 115-ата с 264 т., а Малта се смъква с 4 до 149-а със 158 т.

Лидер остава Германия с 1770 т. пред Аржентина 1577. Рекордно 3-то място заема вече Белгия, която е с 1471 т., като измести Колумбия (1412).

Бразилия е 5-а с 1354 т., като измести Холандия (1301). Португалия остава 7-а с 1221 т. пред Уругвай 1176, Швейцария 1135 и Испания 1132.

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
ПО БНТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
17.30 Марек - Добруджа
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Обиколка на Баския (V етап)
БОКС
22.00 Денис Лебедев - Юри Каленга
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
14.30 Турнир в Катовице (жени)
ПО Ф+
20.00 Турнир в Чарлстън (жени)

СЪБОТА

ПО БНТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
17.30 Марек - Добруджа
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Обиколка на Баския (VI етап)
КОНЕН СПОРТ
18.15 „Сот ерм"
АКАДЕМИЧНО ГРЕБАНЕ
19.45 Оксфорд - Кембридж
СПИДУЕЙ
21.00 Европейски шампионат
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
21.30 Турнир в Катовице (жени)
ПО Ф+
23.00 Турнир в Чарлстън (жени)
ПО ТВ +
21.00 Турнир в Хюстън (мъже)

НЕДЕЛЯ

СУПЕРСПОРТ
12.30 Гран При на Арагон
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.45 Париж-Рубе
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СУПЕРБАЙК
11.30 и 13.30 Гран При на Арагон
ПО Ф+
ТЕНИС
22.00 Турнир в Чарлстън (жени)
ПО ТВ +
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
21.50 Гран при на САЩ

ПОНЕДЕЛНИК

ВДИГАНЕ НА ТЕЖЕСТИ
19.15 ЕП в Тбилиси (58 кг, жени)
ПО Ф+
11.30 „Мастърс" в Монте Карло

кратки

Миланов вкарва, ЦСКА М губи

Георги Миланов се разписа за ЦСКА в московското дерби с Динамо от 22-рия кръг на Висшата лига на Русия. Българският национал изпълни по отличен начин пряк свободен удар в 15-ата мин. за 1:1. Символичните гости от Динамо поведоха на „Арена Химки", след като Матийо Валбуена изведе чудесно Алексей Йонов (9) и той не сбърка. Балаш Джуджак (24) им донесе успех след асистенция на Артур Юсупов. Зенит се откъсна с 11 т. пред Краснодар с 44 т., ЦСКА М остана трети с 43, а Динамо се изкачи четвърти с 39. За юношата на Литекс това е първи гол този сезон в руската Премиер лига. Той бе на терена до 53-ата мин., когато го смени сърбинът Зоран Тошич. Миланов не се бе разписвал от 15 март 2014 г., когато донесе домакинския успех срещу Зенит с 1:0.